

372.218
ด 837 ๗
ร. 3

เปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน
ที่มีมาตรฐานต่างกัน ในกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุภา พรศิริกุล

ห้องสมุดและหอวิชาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๗ ๗.๕. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2530

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177231

เปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน
ที่มีมาตรฐานต่างกัน ในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

สุภา พรศิริกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาโท ศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2530

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียน
ของนักเรียนระดับอนุบาลโรงเรียนเอกชน ที่มีมาตรฐานต่างกันในประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ปีที่ 2 จำนวน
1126 คน จากจำนวน 40 โรงเรียน แบบสอบถามใช้แบบทดสอบความพร้อมทางการเรียน
ของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ซึ่งวัดความสามารถ 4 ด้านคือ ด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการจำแนก และด้านมิติสัมพันธ์
ซึ่งมีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 0.96 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยความ
แปรปรวนและ F-test

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนเอกชนที่มีระดับมาตรฐานสูง
กลาง ถ้า มีความพร้อมแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า
โรงเรียนที่มีระดับมาตรฐานสูง จะมีความพร้อมด้านภาษา ด้านจำนวน และด้านมิติสัมพันธ์
สูงกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานกลางและต่ำ ยกเว้นความสามารถทางด้าน
การจำแนกสูงกว่าเฉพาะโรงเรียนที่มีมาตรฐานต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
ส่วนโรงเรียนที่มีมาตรฐานกลางและต่ำมีความพร้อมแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ทุกด้าน

2. ความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียน ที่เปิดสอนถึงระดับสูงสุด
3 ระดับ อนุบาล ประถม และมัธยม มีความพร้อมแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
และพบว่า โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล จะมีความพร้อมทางการเรียนสูงกว่า
นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมและมัธยม ยกเว้นความพร้อมด้านจำนวน
ที่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าเฉพาะนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษา และนักเรียน
ที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยมศึกษา มีความพร้อมแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

A COMPARATIVE STUDY OF KINDERGARTEN CHILDREN'S A LEARNING READINESS
IN VARIOUS PRIVATE KINDERGARTEN OF DIFFERENT STANDARD LEVELS
IN BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

SUPHA PORNIRIKUL

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Education degree

at Srinakharinwirot University

February 1987

The purpose of this study was to examine and compare learning readiness of kindergarten children's in private schools of different standard levels in Bangkok Metropolis.

The sample consisted of 1,126 second year kindergarten children's from 40 private schools in Bangkok. The Learning Readiness Test developed by the Educational and Psychological Testing Bureau, Srinakharinwirot University, Prasarnmit was used to be the instrument. The Learning Readiness Test consisted of 4 aspects of learning readiness, namely, language, numerical, differential, and spatial relationships abilities. The KR₂₀ reliability coefficient of the test was 0.96. The analysis of the data relied mainly on the means, the standard deviations, and the F-test.

The study showed the following findings :

1. The learning readiness of the kindergarten children's in private schools of the high, medium, and low standard levels showed statistically significant difference at the .05 level. School of high category tended to attained higher learning readiness in linguistic ability, numerical ability, and spatial relationships than schools of medium and low categories, with the exception of differentiation which showed significant difference only between high and low category schools. For medium and low category schools, the difference in students learning readiness was not statistically significant in any of the four aspects.

2. When learning readiness of kindergarten children's was compared on the basis of the schools highest grade level, that is, kindergarten, primary, and secondary, the difference was

statistically significant in all four aspects. Private schools with kindergarten grades only tended to attain higher level of students learning readiness than schools that accommodated the primary and secondary classes, with the exception of numerical ability which showed significant difference only between kindergarten schools and schools with secondary grades. A comparison of schools with primary grades and secondary grades did not show statistically significant difference in four aspects of learning readiness.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
ปัญหานี้นั้นแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปัญหาการศึกษาหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

.....	ประธาน		ประธาน
.....	กรรมการ		กรรมการ
			กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำรวมทั้ง การตรวจแก้ไขอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กิติมา ปรีดีกัลก และ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช ซึ่งผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะอาจารย์สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยาทุกท่าน คณะครูอาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณคณะนิสิตปริญญาโท การบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๑ ทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอกแก่ ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนที่สนใจทุกท่าน

สุภา พรศิริกุล

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	7
	การจัดการศึกษาระดับก่อนวัยเรียน	7
	มาตรฐานโรงเรียนเอกชน สายสามัญศึกษา	17
	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน	31
	ความพร้อมทางการเรียนและการวัดผลประเมินผล	36
	ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	50
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	52
	ประชากร	52
	กลุ่มตัวอย่าง	52
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	54
	ลักษณะของแบบทดสอบ	55
	ตัวอย่างแบบทดสอบ	55
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
	การวิเคราะห์ข้อมูล	58
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	72
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	72
	การวิเคราะห์ข้อมูล	72
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
	อภิปรายผล	75
	ข้อเสนอแนะ	99
	บรรณานุกรม	102
	ภาคผนวก	109

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงน้ำหนักในการประเมินผลเด็กก่อนวัยเรียน	43
2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามมาตรฐานของโรงเรียน	53
3	กลุ่มตัวอย่างที่จำแนกประเภทตามระดับชั้นสูงสุดของโรงเรียน	54
4	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพร้อมในแต่ละด้าน ของนักเรียนอนุบาล จำแนกตามระดับมาตรฐานของโรงเรียน	61
5	การเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาลที่เรียนใน โรงเรียนที่มีมาตรฐานแตกต่างกัน	63
6	การทดสอบความแตกต่างของความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาล ในแต่ละด้านตามระดับมาตรฐานของโรงเรียน	65
7	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพร้อมทางการเรียนใน แต่ละด้านของนักเรียนอนุบาล จำแนกประเภทของโรงเรียนที่เปิดสอน ถึงขั้นสูงสุด	67
8	การเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาลที่เรียนใน โรงเรียนต่างประเภทกัน	68
9	การทดสอบความแตกต่างของความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาล ในแต่ละด้านตามประเภทของโรงเรียน	70
10	คะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความสามารถทางด้านภาษา ในการวัดความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น รายโรงเรียน	112
11	คะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความสามารถทางด้านจำนวน ในการวัดความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น รายโรงเรียน	113

12	คะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความสามารถด้านการจำแนก ในการวัดความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนก เป็นรายโรงเรียน	114
13	คะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความสามารถทางคำ นิตสัมพันธ์ในการวัดความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายโรงเรียน	115

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 โครงสร้างมาตรฐานโรงเรียนราษฎร์ สายสามัญ ระดับอนุบาลศึกษา ... 21
- 2 แสดงองค์ประกอบความร่วมมือในการเรียนที่จะวัดและประเมิน 41

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเป็นการศึกษาเบื้องต้นที่มีความสำคัญต่อชีวิตในอนาคตของเด็ก เป็นการศึกษาที่มุ่งเตรียมความพร้อมและวางพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูให้ถูกต้องตามพัฒนาการ เริ่มปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม ลักษณะนิสัยและวัฒนธรรม รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องนี้จึงเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้มีการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและสนับสนุนให้หน่วยงานทั้งของรัฐบาลและเอกชนช่วยกันจัดการศึกษาระดับนี้ในรูปแบบโรงเรียนชั้นเด็กเล็กและชั้นอนุบาล หรือในรูปแบบสถานเลี้ยงดูเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กและศูนย์โภชนาการ ปัจจุบันมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยงาน ทำให้การจัดการศึกษาระดับนี้มีความแตกต่างกันทั้งในค่านิยม เป้าหมายและการดำเนินงาน

สถิติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสรุปในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 พ.ศ. 2522 - 2529 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาว่า เด็กวัยนี้มีเพียงร้อยละ 14.50 ของประชากรกลุ่มอายุ 3 - 5 ปีเท่านั้น ที่มีโอกาสเข้าอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือโรงเรียนอนุบาล ยังมีเด็กอีกจำนวนมากที่ไม่มีโอกาสได้รับการอบรมเลี้ยงดู จนกว่าจะมีอายุถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ซึ่งตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 ได้กำหนดเป้าหมายให้เด็กก่อนประถมศึกษาได้รับการศึกษาระดับนี้ไว้ถึงร้อยละ 35.40 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.00 ต่อปี (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527 : 1)

จากสถิติข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การตอบสนองความต้องการของการศึกษาระดับนี้ยังห่างไกลจากเป้าหมายที่กำหนดไว้มาก เนื่องจากรัฐบาลมีงบประมาณจำกัดไม่เพียงพอต่อการที่จะจัดบริการให้ได้ทั่วถึง รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการศึกษาระดับ

ก่อนประถมศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 5 ว่ารัฐมีนโยบายที่จะให้ท้องถิ่นและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับก่อนวัยเรียนโดยรัฐจะจัดเป็นตัวอย่างเท่านั้น

ฉะนั้นโรงเรียนเอกชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาระดับก่อนวัยเรียนหรือระดับอนุบาลเป็นจำนวนมาก จากสถิติปี 2526 ปรากฏว่า ทั่วประเทศมีโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับนี้จำนวน 1,756 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 250,213 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2527 : 6) จากการเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนนักเรียนในสถานศึกษาของรัฐกับเอกชน เมื่อปีการศึกษา 2524 ระดับอนุบาลมีสัดส่วน 11 : 89 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 35) จะเห็นว่าเอกชนรับผิดชอบถึง 89 % รัฐรับผิดชอบเพียง 11 % เท่านั้น แสดงว่าเยาวชนในวัยก่อนประถมศึกษาที่มีโอกาสเข้าเรียนส่วนใหญ่จะอยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียนเอกชน

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษามิได้เป็นการศึกษาภาคบังคับ ฉะนั้นการจัดการศึกษาระดับนี้ของโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่จึงขึ้นอยู่กับแนวคิด นโยบาย ของแต่ละโรงเรียนว่าจะเน้นการเรียนการสอนอย่างไร โรงเรียนเอกชนจัดเป็นธุรกิจประเภทหนึ่ง จึงต้องพยายามจะให้ธุรกิจของตนดำเนินไปอย่างราบรื่น ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องดำเนินงานเพื่อสนองความต้องการของผู้ปกครอง มักพบเสมอว่า เด็กอนุบาลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตกรุงเทพมหานคร หรือในเมือง จะถูกยึดเบียดให้เรียนทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ มีบางโรงเรียนต้องเรียนภาษาไทยถึงขนาดอ่านจับใจความได้ เรียงประโยคได้ หรือเรียนภาษาอังกฤษต้องแปลเป็นไทยได้ คณิตศาสตร์ก็ต้องท่องสูตรคูณได้ และยังมีบางโรงเรียนสอนทวีกววิชาให้กับเด็กอนุบาลเพื่อจะสอบเข้าเรียนต่อในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นการยัดเยียดประสงค์หรือปรัชญาของการจัดการศึกษาระดับอนุบาลที่ว่า "การอนุบาลศึกษาเป็นการให้การศึกษา อบรม และเลี้ยงดูเด็กให้เจริญงอกงาม มีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525 : 3)

ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2523 - 2524 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเอกชนได้ทำการวิจัยเพื่อประเมินผล

โรงเรียนเอกชนสายสามัญทั่วประเทศ เพื่อจัดอันดับมาตรฐานของโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผลการประเมินเป็นแนวทางในการพิจารณาอนุญาตให้โรงเรียนเอกชนสายสามัญเก็บหรือเปลี่ยนแปลงค่าธรรมเนียมการเรียนให้เหมาะสมกับคุณภาพ และเพื่อนำไปเป็นแนวทางปรับปรุงการขอรับรองวิทยฐานะของโรงเรียนเอกชน โดยการวิจัยมุ่งประเมินผลตามโครงสร้างมาตรฐานการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญของคุณภาพการศึกษา 5 ประการ คือ อาคารสถานที่และอุปกรณ์ การบริหารงานบุคคล การบริหารโรงเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และโรงเรียนกับเอกชน โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนราษฎร์สายสามัญ พ.ศ. 2524 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนั้นแบ่งระดับมาตรฐาน เป็น 6 ระดับ แต่การวิจัยนั้นมิได้มีการศึกษาหรือทดสอบว่า โรงเรียนที่มีมาตรฐานการจัดการศึกษาสูง คุณภาพของการศึกษาของนักเรียนจะสูงตามไปด้วย หรือโรงเรียนที่มีมาตรฐานการจัดการศึกษาค่ำ คุณภาพทางการศึกษานักเรียนจะต่ำไปด้วยหรือไม่

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการศึกษาระดับอนุบาลของเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตกรุงเทพมหานครนั้นมีความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาระดับอนุบาลนั้น เป้าหมายของการจัดการศึกษาเรามุ่งเน้นที่จะพัฒนาตัวเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม ลักษณะนิสัย และวัฒนธรรม และปูพื้นฐานความพร้อมในการเรียนระดับประถมศึกษาต่อไป จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะได้ศึกษาและประเมินว่าสถานภาพของการบริหารโรงเรียนเอกชนซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้จัดอันดับมาตรฐานโรงเรียนต่าง ๆ ไว้แล้วนั้น ว่าจะมีผลการจัดการศึกษาตรงตามเป้าหมายของหลักสูตรหรือปรัชญาของการศึกษาก่อนวัยเรียน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้เพียงไร ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับก่อนวัยเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร
2. เปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับอนุบาลโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานต่างกัน
3. เปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับอนุบาลโรงเรียนเอกชนที่มีการเปิดสอนระดับชั้นสูงสุดต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. เป็นข้อมูลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้นำไปพิจารณาเกี่ยวกับงานนิเทศติดตามและประเมินผลโรงเรียนเอกชน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนได้นำไปพิจารณาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. เนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพร้อมทางการเรียนด้านสติปัญญา ซึ่งจำแนกออกเป็น ความสามารถทางภาษา ความสามารถทางจำนวน ความสามารถทางการจำแนก และ ความสามารถทางมิติสัมพันธ์ ในโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานสูง กลาง ต่ำ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาล 2 ของโรงเรียนเอกชนใน กรุงเทพมหานคร จำนวน 413 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มโรงเรียนแต่ละระดับมาตรฐาน แล้วใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยตัวอย่าง ทำการสุ่มโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน โดยมีนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง 1,126 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ มาตรฐานของโรงเรียน ซึ่งจำแนกได้ 3 ระดับ ดังนี้ คือ มาตรฐานสูง มาตรฐานปานกลาง มาตรฐานต่ำ

3.2 ประเภทของโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นสูงสุด 3 ระดับ คือ อนุบาล อนุบาล-ประถม อนุบาล-มัธยม

3.3 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งจำแนกได้ดังนี้คือ ความสามารถทางภาษา ความสามารถทางจำนวน ความสามารถทางการจำแนก ความสามารถทางมิติสัมพันธ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพร้อมทางการเรียน หมายถึง ระดับความสามารถด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ของนักเรียนที่จะเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาได้แก่

1.1 ความสามารถด้านภาษา หมายถึง ทักษะ การรู้คำศัพท์ การเข้าใจคำศัพท์ และการปฏิบัติตามคำสั่งได้

1.2 ความสามารถด้านจำนวน หมายถึง ทักษะ การนับ การเปรียบเทียบ บอกจำนวน บอกตำแหน่งของสิ่งของ ตามขนาด รูปร่าง น้ำหนัก ได้

1.3 ความสามารถด้านการจำแนก หมายถึง ทักษะการคิดที่จะจัดหมวดหมู่สิ่งของ เข้าพวก ต่างพวก ได้ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ หรือความรู้เดิมที่ตนเคยได้รับ

1.4 ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ หมายถึง ทักษะการเปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ของภาพโดยอาศัยหลักเกณฑ์ การพิจารณา จากประสบการณ์เดิมที่คุ้นเคยได้รับ

2. โรงเรียนเอกชน หมายถึง สถานศึกษาของเอกชนที่ได้รับใบอนุญาตให้เปิดสอนนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โดยใช้หลักสูตรต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนที่มีระดับมาตรฐานทั้ง สูง กลาง ต่ำ

3. นักเรียนระดับอนุบาล หมายถึง นักเรียนที่เรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

4. มาตรฐานของโรงเรียน หมายถึง การจัดอันดับของโครงสร้างโรงเรียน
๕. หมวด ตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน^{๒๐๙๗} ราชวรวิหาร พ.ศ. 2524 ได้จัดแบ่งไว้ ได้แก่ อาคารสถานที่และอุปกรณ์ การบริหารบุคคล การบริหารโรงเรียน การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในการวิจัยนี้แบ่งมาตรฐานออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มมาตรฐานสูง มาตรฐานปานกลาง และมาตรฐานต่ำ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาระดับก่อนวัยเรียน

ประวัติความเป็นมา

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาได้จัดกันมานานในรูปของ "มูลศึกษา" ซึ่งมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันไปในแต่ละยุคแต่ละสมัย สมัยก่อนเปลี่ยนแปลง การปกครอง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนราษฎร และโรงเรียนราษฎรขึ้นในปี พ.ศ. 2435 ซึ่งโรงเรียนทั้งสองโรงเรียนเป็นที่เล่าเรียน ของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ พระเจ้าลูกเธอ ตลอดจนเชื้อพระวงศ์ทรงพระเยาว์ ส่วนประชาชนสามัญและมีฐานะก็ได้รับการศึกษาระดับแรกจากบิดามารดาที่บ้าน สำหรับ บิดามารดาที่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรธิดาของตนก็จะนำเด็กไปฝากเรียนทั่วๆ ไปให้ พระเป็นผู้อบรมสั่งสอน ต่อมาใน พ.ศ. 2441 "มูลศึกษา" ซึ่งเป็นการศึกษาเบื้องต้น ได้ปรากฏชัดเจนในโครงการศึกษา 2441 และมีชื่อว่า "การศึกษาชั้นอนุบาล" ในแผน การศึกษาชาติ พ.ศ. 2494 และเปลี่ยนเป็น "การศึกษาก่อนประถมศึกษา" ในแผนการ ศึกษาชาติ พ.ศ. 2520

สมัยดั้งเดิมเด็กไทยได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิดจากพ่อแม่ ซึ่งใช้เวลาส่วนมากให้ความรัก ความเอาใจใส่ในการอบรมสั่งสอนเด็ก ทำให้เด็กเกิดความรัก อบอุ่น มีความรู้สึกมั่นคง ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไป พ่อแม่ตลอดจน ญาติผู้ใหญ่ของเด็กออกไปทำงานนอกบ้าน เด็กขาดญาติผู้ใหญ่อบรมเลี้ยงดู การนี้จึงต้อง ตกเป็นของผู้ที่รับผลตอบแทนในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเกิด สถานรับเลี้ยงเด็กขึ้นในลักษณะต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งเป็นเหตุ ให้เกิดปัญหาในเรื่องรูปแบบของการจัดไม่เป็นทิศทางเดียวกัน นอกจากนั้นสถานรับเลี้ยงดู เด็กยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการเลี้ยงดูเด็กที่ถูกวิธี การให้การเลี้ยงดู

มุ่งสอนให้อ่านออกเขียนได้ไม่ว่าจนถึงการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก ซึ่งเป็นผลเสียต่อจิตใจของเด็กที่ยังไม่พร้อมที่จะเรียน และอาจเป็นผลเสียต่อเนื่องไปเมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ด้วย

นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องเด็กขาดโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการอบรมเลี้ยงดู รัฐจึงมีนโยบายที่จะเร่งรัดสนับสนุนให้เอกชน สมาคม องค์กรส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการ สำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา

นโยบายของรัฐระดับก่อนประถมศึกษาจะสนับสนุนให้เอกชนช่วยแบ่งเบาภาระ โดยรัฐจะจัดทำเป็นตัวอย่างและการวิจัยเท่านั้น ฉะนั้นจึงต้องอาศัยโรงเรียนอนุบาลเป็นผู้นำและเป็นตัวอย่างทางด้านการอบรมเลี้ยงดู เพื่อให้การจัดการศึกษาเด็กก่อนประถมศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน บิดแมວความคึกคักจากนักจิตวิทยาผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็ก อาทิ

รูสโซ (Jean-Jacques Rousseau) มีความเชื่อว่า กิจกรรมทางกาย ร่างกายมีความสำคัญมากในช่วงอายุ 5 ปีแรกของชีวิตเด็ก ส่วนช่วงอายุ 5 - 12 ปี เด็กจะเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง นอกจากนี้ รูสโซยังเห็นคุณค่าของการเล่นที่บ่มเพาะเด็กด้วย

เปสตาลอซซี (Johann Pestalozzi) ผู้ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นตัวแทนของการศึกษาก่อนวัยเรียน ท่านผู้นี้ไม่เชื่อในเรื่องการลงโทษ แต่เชื่อว่าเด็กแต่ละคนแตกต่างกัน ทั้งด้านความสนใจและอัตราการเรียนรู้ เด็กจะเรียนรู้และเข้าใจต่อเมื่อมี "ความพร้อม" และเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม

ฟร็อบเอล (Friedrich Froebel) มีความเชื่อว่า ครูควรส่งเสริมพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็ก ด้วยการกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างเสรี ใช้การเล่น และกิจกรรมเป็นเครื่องมือ นักการศึกษาท่านนี้ได้จัดอาคารสถานที่ให้ร่มรื่น ให้โอกาสเด็กแสดงกิจกรรมของเด็ก

ฟร็อบเอลเน้นเรื่องความเป็นระเบียบ การเตรียมตัว ขั้นตอนในการเล่น และการเก็บของเล่นให้ถูกวิธี ตารางกิจกรรมประจำวันที่จัดไว้ แน่นนอนและเป็นเวลา

มอนเตสซอรี (Maria Montessori) มีความคิดแตกต่างจากฟร็อบเบลอย่างเล็กน้อย มอนเตสซอรีมีแนวความคิดว่าการจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้แก่วัยเด็ก ควรให้เสรีภาพในการแสวงหาความรู้และเป็นไปด้วยความสมัครใจ และควรคิดถึงความต้องการของแต่ละบุคคล สภาพแวดล้อมที่จัดให้เด็กตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ ควรเหมาะสมกับตัวเด็ก และเรื่องราวต่าง ๆ ที่เล่าให้เด็กฟังควรเป็นเรื่องจริงที่พิสูจน์ได้

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) เชื่อว่า เด็กจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อสภาพการเรียนการสอนและประสบการณ์เป็นประสบการณ์ในชีวิตจริงของเด็ก นอกจากนั้น ยังเห็นว่าเด็กควรมีเสรีภาพในการคิดและการแสดงออก และการให้การศึกษาอบรมเด็กต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง

เพียเจต์ (Jean Piaget) มีแนวความคิดเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กว่า พัฒนาการแต่ละขั้นจะมีลักษณะที่บ่งชี้ถึงความปกติของพัฒนาการแต่ละขั้นนั้น เด็กแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัว วิธีการเรียนรู้ของเด็กแตกต่างกัน แต่วิธีที่ดีที่สุดคือการเรียนรู้ที่เกิดจากการเล่นและเด็กเรียนรู้ได้ดีจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม

ความเชื่อดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านักการศึกษาทุกท่านเน้นความสำคัญ 3 ประการคือ พัฒนาการ การเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมให้แก่วัยเด็ก

โรงเรียนเอกชนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือจัดประสบการณ์ โดยยึดระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในระดับประถมและมัธยมศึกษาหลักสูตรเดียวกัน เหมือนกันหมดทั่วประเทศ แต่ในระดับอนุบาล โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่จัดการศึกษาตามแนวความคิดจากนักการศึกษาและจิตวิทยาจากหลาย ๆ ท่าน และบริหารโรงเรียนไปตามแนวทางนั้น ๆ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งเป็นหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการควบคุมอยู่ภายใต้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับอนุบาล ฉบับปี พ.ศ. 2527 ฉะนั้นทิศทางหรือนโยบายการบริหารโรงเรียนระดับอนุบาลของโรงเรียนจึงแตกต่างกันไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับอนุบาล

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีสุขนิสัยเกี่ยวกับการกิน เล่น ออกกำลังกายและพักผ่อนอย่างถูกต้อง ตลอดจนรู้จักระวังรักษาตัวให้พ้นจากโรคภัยและอุบัติเหตุ
2. เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีงาม รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนและรู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กรู้จักสังเกต และมีไหวพริบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแสดงออก ชื่นชมต่อความไพเราะและสิ่งสวยงามได้
4. เพื่อฝึกให้เด็กใช้ประสาทสัมผัสให้สัมพันธ์กันได้อย่างเหมาะสม และเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างถูกต้อง
5. เพื่อให้รู้จักปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง (นงลักษณ์ สิ้นสืมผล 2524 : 31)

หลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา

การจัดการศึกษาของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 สมัย คือ สมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และสมัยหลังการปกครอง จากเอกสารของการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของไทย พ.ศ. 2524 หน่วยงานศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึงหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษาสมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองก่อน พ.ศ. 2441 หลักสูตรไม่ปรากฏเด่นชัด นอกจากกล่าวถึงการจัดการศึกษาของเจ้านายที่เรียนในโรงเรียนราชกุมารและโรงเรียนราชกุมารี ส่วนคนธรรมดาจะเรียนที่บ้านและที่วัด การจัดการศึกษาระบบโรงเรียนเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2441 ซึ่งการศึกษาก่อนวัยเรียนจัดในรูปของ "มูลศึกษา" แนวการสอนมุ่งให้เด็กอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขได้

นอกจากชั้นมูลของโรงเรียนราษฎรบางแห่งได้จัดการเรียนการสอนตามหลักของ ฟร็อบเบล และมอนเตสซอร์

2. หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษาสมัยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองการศึกษาของเด็กก่อนวัยเรียน สมัยหลังการเปลี่ยนแปลงถูกกระตุ้นจากนักการศึกษาหลายท่าน มุ่งให้ความสนใจเด็กก่อนวัยเรียน รัฐบาลเห็นความสำคัญ จึงวางนโยบายจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลเป็นครั้งแรก โดยทุนของ นางสาวละออ หลิมเซ่งไถ่ ซึ่งเปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2483 มีจุดประสงค์เพื่อเตรียมเด็กให้พร้อมก่อนขึ้นชั้นประถมศึกษา

ตั้งแต่ พ.ศ. 2486 จนถึงปัจจุบัน หลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กก่อนวัยเรียนเริ่มมีหลักฐานเด่นชัด มีการแบ่งระดับเป็นหลักสูตรโรงเรียนอนุบาล หลักสูตรชั้นเตรียมประถม ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า ชั้นเด็กเล็ก ใช้เวลา 1 ปี นอกจากนั้นยังมีแนวการสอนของศูนย์เด็กประเภทต่าง ๆ ของหน่วยราชการอื่น ๆ

หลักสูตรโรงเรียนอนุบาล พ.ศ. 2486

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรโรงเรียนอนุบาล พ.ศ. 2486 โดยมุ่งส่งเสริมการศึกษาของเด็กวัยก่อนประถมให้เป็นผู้มีความสังเกต ความคิด ความเข้าใจ มีจรรยาบรรณและนิสัยที่ดี มีรายการสอน 9 วิชาคือ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม การเล่นฝึกเชาว์ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ เลขคณิต ความรู้เรื่องเมืองไทย วาดเขียน และการฝีมือ ขี่ม้า ร้อง สุขศึกษา การเล่นและการทำงาน

แนวการสอนระดับอนุบาล พ.ศ. 2503

แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2494 ได้กำหนดการอนุบาลศึกษาไว้ โดยมีหลักการให้อบรมนิสัยและฝึกประสาทให้พร้อม ต่อมาปี พ.ศ. 2503 กระทรวงศึกษาธิการได้มีการจัดทำเอกสารแนวการสอนเป็นวิชา คือ ภาษาไทย เลขคณิต พลานามัย ธรรมชาติศึกษา

สังคมศึกษา และข้ารองคนตรี โดยจุดประสงค์ของการสอนระดับอนุบาล เพื่อเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมแทนที่จะมุ่งให้เด็กอ่านออกเขียนได้

แนวการจัดประสบการณ์ พ.ศ.2519

ปี พ.ศ.2519 กระทรวงศึกษาธิการได้นำแนวการจัดประสบการณ์สมัย พ.ศ.2503 มาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น โดยแบ่งเป็น 7 ประสบการณ์เช่นกัน แต่เปลี่ยนชื่อของประสบการณ์บางประสบการณ์เปลี่ยนแปลงไป เช่น ประสบการณ์ด้านเลขคณิตเปลี่ยนเป็นประสบการณ์ด้านคณิตศาสตร์ และประสบการณ์ด้านพละนามัยเปลี่ยนเป็นประสบการณ์ด้านสุขศึกษา นอกจากนี้ยังคงใช้ชื่อเดิม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2524 : 38 - 46)

แนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ปรับปรุงแก้ไขแนวการจัดประสบการณ์อนุบาล พ.ศ.2519 ขึ้นในปี พ.ศ.2522 เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525 : 5 - 7) คือ

มีมวลประสบการณ์ต่าง ๆ แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มเตรียมสร้างเสริมทักษะ ได้แก่

1.1 เตรียมสร้างเสริมทักษะภาษาไทย มีประสบการณ์ดังนี้

- 1.1.1 การฝึกความพร้อมในการฟัง การพูด
- 1.1.2 การฝึกการพูดเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจ
- 1.1.3 การฝึกการใช้ภาษาและถ้อยคำที่สุภาพ
- 1.1.4 การฝึกมารยาทในการฟังและการพูด
- 1.1.5 การฝึกความพร้อมในการอ่าน
- 1.1.6 การฝึกความพร้อมในการเขียน

1.2 เตรียมสร้างเสริมทักษะคณิตศาสตร์ มีประสบการณ์ดังนี้

1.2.1 รูปทรงต่าง ๆ

1.2.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของสิ่งของมากกว่าสองสิ่ง

ในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน ระยะ และสูงต่ำ

1.2.3 การนับเรียงลำดับ

1.2.4 การนับสิ่งของจำนวน 1 - 10 โดยรู้ค่าและเข้าใจความหมาย

1.2.5 การรวมหมู่และแยกของเป็นหมู่ย่อยโดยการเพิ่มขึ้นหรือลดลง

ภายในจำนวน 1 - 10

1.2.6 ความหมายของคำว่า "มี" และ "ไม่มี"

2. กลุ่มเตรียมสร้างเสริมประสบการณ์ มีประสบการณ์ดังนี้

2.1 ตัวของเรา

2.2 บ้านของเรา

2.3 โรงเรียนของเรา

2.4 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา

2.5 สิ่งที่เราควรทราบ

3. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีประสบการณ์ดังนี้

3.1 จริยธรรมที่เด็กควรประพฤติ

3.2 การปูพื้นฐานให้เด็กรู้เห็นความสวยงามของศิลปะ

3.3 การวาดภาพระบายสี

3.4 การเล่นเกี่ยวกับสี เช่น ละเลงสี แตะสี หยคลสี เป่าสี ฯลฯ

3.5 การพิมพ์ภาพ

3.6 การปั้น

3.7 การพับ ฉีก ปะ

3.8 การประดิษฐ์

3.9 การฝึกให้รู้จักฟังเพลง เพื่อให้เกิดรสนิยม และซาบซึ้งในดนตรี

3.10 การเคาะจังหวะ

3.11 การร้องเพลงง่าย ๆ

3.12 การเคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรี บทเพลง และคำคล้องจอง

3.13 เกมและการเล่นต่าง ๆ

แนวการจัดประสบการณ์มีส่วนประกอบสำคัญคือ

1. จุดประสงค์ทั่วไปของกลุ่มประสบการณ์
2. จุดประสงค์ปลายทางของกลุ่มประสบการณ์
3. เนื้อหาของกลุ่มประสบการณ์
4. จุดประสงค์เฉพาะของเนื้อหา นั้น ๆ
5. กิจกรรมเสนอแนะ
6. การประเมินผล

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนและประสบการณ์เด็กก่อนวัยเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้เสนอแนวการจัดกิจกรรมและประสบการณ์แก่เด็กระดับอนุบาลไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525 : 8)

1. การเรียนการสอนในระดับอนุบาลศึกษา เน้นการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้มีความพร้อมแผนการสอนหนังสือ
2. การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ควรจะยึดแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหลัก
3. การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ภาคเข้าควรเป็นกิจกรรมที่จัดตามแผนการจัดประสบการณ์ ภาคบ่ายเป็นเวลาพักผ่อนและกิจกรรมเสริมประสบการณ์

4. โรงเรียนไม่ควรกำหนดกิจกรรมที่จัดให้เด็กอนุบาลไว้ตายตัว ควรยืดหยุ่น และหมุนเวียนได้ กิจกรรมที่เหมาะสมคือเด็ก ได้แก การสนทนา เพลง คณิตและการ เคลื่อนไหวตามจังหวะ ฟังนิทานหรือเรื่องราว การเล่นกลางแจ้ง ศิลปะและการสร้างสรรค์ การเล่นอิสระและการเล่นเกมการศึกษา

5. การจัดเวลาสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ควรจัดให้พัฒนาการทั้ง 4 ด้านคือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไม่มุ่งเน้นด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ ในการจัด กิจกรรมควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

5.1 จัดกิจกรรมและการพักผ่อนให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก

5.2 กิจกรรมแต่ละครั้งควรใช้ระยะเวลาสั้น ๆ ตามระยะความสนใจ เด็กคือ 15 - 20 นาที

5.3 กิจกรรมแต่ละกิจกรรมไม่ควรให้เด็กเคร่งเครียด ควรจัดกิจกรรม ที่มีการเคลื่อนไหวและใช้การเคลื่อนไหวสลับกันไปเพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อย

5.4 กิจกรรมที่จัดให้เด็กควรยืดหยุ่น ตามความเหมาะสมของเด็ก

อารี สันทนี และคนอื่น ๆ (อารี สันทนี และคนอื่น ๆ 2524 :

1 - 13) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน ได้เสนอแนวในการปฏิบัติ เพื่อจัดประสบการณ์สำหรับเด็กในศูนย์ดังนี้

1. การสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างเด็กกับผู้ดูแลหรือครู เพื่อให้เด็กเกิด ความรู้สึกคุ้นเคย และไว้วางใจที่จะอยู่ด้วย

2. คอยสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กให้ครบถ้วน ถูกจังหวะตามระดับ พัฒนาการของเด็ก

3. ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีหรือหาตัวแบบที่เหมาะสมให้เด็กปฏิบัติตาม

4. ให้เด็กมีประสบการณ์ทางด้านภาษา โดยการชวนพูดคุย เล่านิทาน

5. จัดกิจกรรมและอุปกรณ์การเล่นต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน โดยใช้กิจกรรมหลายอย่างสลับกันมีให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย

6. จัดประสบการณ์ที่กระตุ้นให้เด็กเกิดความรู้สึกพร้อม ซึ่งเน้นให้เด็กได้สัมผัสสัมผัส
สัมผัสอย่างเหมาะสมกับวัย

7. มีการฝึกวินัย โดยการช่วยเหลือควบคุมตนเองในเรื่องการกิน การนอน

8. ครูควรใจเย็น ออทน หลีกเลี่ยงการขัดแย้งกับเด็ก โดยชี้แจงและหากิจกรรม
อื่นให้ทำเพื่อเบนความสนใจ

9. สังเกตและสนใจเด็กที่มีพัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
ไม่สมบูรณ์ หาสาเหตุช่วยแก้ไข

10. กระตุ้นให้เด็กได้มีพัฒนาการตามระดับความสามารถ

11. ครูต้องพยายามเข้าใจธรรมชาติของการเรียนรู้ของเด็ก เช่น

11.1 เด็กแต่ละคนมีความสามารถไม่เท่ากัน

11.2 เด็กวัยนี้มีความสนใจต่อสิ่งใดไม่เกินช่วงละ 20 นาที

11.3 เด็กเรียนได้ถ้าได้ลงมือกระทำเอง

11.4 เด็กเรียนได้ถ้ามีอิสระในการเล่นกับอุปกรณ์ตามแนวคิดของตัวเอง

11.5 เด็กมีจินตนาการกว้างขวาง ควรได้รับการสนับสนุนให้เกิด

ความคิดสร้างสรรค์

12. พัฒนาการต่าง ๆ ต้องได้รับความร่วมมือจากครอบครัวของเด็กด้วย

13. จะต้องมีการประเมินพฤติกรรมของเด็กเมื่อครบปี

การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมประจำวันที่โรงเรียนควรจัดให้เด็กนั้น ผู้บริหารต้องคิดถึงระดับความ
สนใจของเด็ก ความต้องการ และความสามารถและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน การจัด
กิจกรรมประจำวันอาจยึดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม นางลักษณ์ สิ้นสียผล (นางลักษณ์
สิ้นสียผล 2524 : 51 - 52) ได้เสนอแนวการจัดกิจกรรมประจำวันไว้ดังนี้

ตัวอย่างแนวการจัดกิจกรรม

07.00 - 08.00 น. รับเด็ก ทราบสุขภาพ

08.00 - 08.15 น. ไปห้องน้ำ เตรียมตัวเข้าเรียน

- 08.15 - 08.30 น. เคารพธงชาติ สวดมนต์
- 08.30 - 08.50 น. กายบริหารและ กิจกรรมเช้าจังหวั
- 08.50 - 09.50 น. กิจกรรมสร้างสรรค์ และการ เล่นตามสนุก
(9.40 - 9.50 เก็บของเข้าที่)
- 09.50 - 10.00 น. ให้อาหารเสริม
- 10.00 - 10.10 น. ไปห้องน้ำ
- 10.10 - 10.30 น. อภิปราย สนทนา นิทาน เพลง
- 10.30 - 11.10 น. เล่นกลางแจ้ง (11.00 - 11.10 เก็บของเข้าที่)
- 11.10 - 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 12.00 - 14.00 น. นอน
- 14.00 - 14.15 น. รับประทานอาหารว่าง
- 14.15 - 14.50 น. เกมการศึกษา

มาตรฐานโรงเรียนเอกชน สายสามัญศึกษา

การจัดการศึกษาทุกระดับ รัฐถือว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐที่จะต้องดำเนินการ โดยคำนึงว่าการศึกษามีความสำคัญที่รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษา เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี และพัฒนาคุณภาพของคน แต่โดยที่งบประมาณการจัดการศึกษาของประเทศมีจำนวนจำกัด รัฐส่งเสริมให้อเอกชนเข้ามามีบทบาทอันสำคัญยิ่ง ในการจัดการศึกษาของชาติ ประกอบกับการบริหารการศึกษาของเอกชนหรือโรงเรียนราษฎร์กำลังประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหานโยบายของรัฐที่ไม่แน่นอนเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน และค่าใช้จ่ายที่ไม่สอดคล้องกับรายได้ หรืออาจเป็นปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนเอง มีผลทำให้เกิดปัญหาติดตามมาคือ คุณภาพของการศึกษา นอกจากนี้โรงเรียนเอกชนยังได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนไม่เหมาะสมกับคุณภาพของโรงเรียน เป็นการเอาเปรียบผู้เรียนทำให้เกิดความไม่เป็นธรรม จึงได้มีการศึกษา วิจัยและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2510 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่การศึกษาใช้เป็นแนวปฏิบัติในการบริหารการนิเทศการศึกษา และการปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2525 : 6)

ปี พ.ศ. 2517 คณะศึกษานิเทศก์ ภาควิชาการศึกษาอนุบาลและสถาบันศึกษามัธยมศึกษา ได้กราบทูลเกล้าฯ ถวายร่างของโรงเรียนอนุบาล โดยมีคณะครูใหญ่โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ หัวหน้ากองการศึกษาพิเศษ หัวหน้าฝ่ายอนุบาล ร่วมกับผู้อำนวยการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ประชุมร่วมพิจารณาต้นร่างของโรงเรียนอนุบาล แบ่งออกเป็น 5 หมวด คือ หมวดอาคารสถานที่ อุปกรณ์ การบริหารโรงเรียน การเรียนการสอน สวัสดิการ และการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ซึ่งแต่ละหมวดประกอบด้วยข้อกระทงที่เป็นลักษณะของคุณภาพโรงเรียนอนุบาลที่ดี

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้ ทำการสำรวจมาตรฐานของโรงเรียนราษฎร์ สายสามัญ เพื่อใช้เป็นหลักในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนและใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารการศึกษาเอกชนให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้เกณฑ์การสำรวจ ที่คณะกรรมการวิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งครอบคลุมลักษณะที่สำคัญทางการศึกษา คือ

1. นักเรียน พิจารณาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. ครู พิจารณาเกี่ยวกับประสบการณ์ เงินเดือน อัตราครุค่อนักเรียน วุฒิครู
3. การเงิน พิจารณาเกี่ยวกับ รายรับ - รายจ่ายของนักเรียน
4. อาคารสถานที่ พิจารณาเกี่ยวกับบริเวณโรงเรียนและอาคารเรียน
5. อุปกรณ์การสอน พิจารณาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์
6. การบริหาร พิจารณาเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนในด้านต่าง ๆ
7. โปรแกรมการจัดกิจกรรมนักเรียน พิจารณาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของนักเรียนในโรงเรียน

พ.ศ. 2520 คณะจารย์แผนกวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ประเมินมาตรฐานโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยสร้างแบบสอบถามประกอบด้วย หมวดอาคารสถานที่และอุปกรณ์ หมวดบริหารและการบริการ หมวดวิชาการ และหมวดความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนั้น

พบว่า โรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า โรงเรียนของตนมีอาคารสถานที่อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนห้องเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ซึ่งมีอากาศถ่ายเทและมีแสงสว่างเพียงพอ ส่วนด้านการบริหารและบริการพบว่า การดำเนินงานในด้านนี้อยู่ในระดับดี

และในปีเดียวกันนี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ก็ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับด้านคุณภาพ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของรัฐและเอกชนในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบทั้งด้านคุณภาพของ Input และคุณภาพของ Output ตลอดจนประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ได้พิจารณาถึงองค์ประกอบที่สำคัญในการลงทุนทางการศึกษา ได้แก่ อาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียน ครูและค่าใช้จ่ายของโรงเรียน

เมื่อปีงบประมาณ 2523 - 2524 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้ทำการวิจัย เพื่อจัดระดับมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ สายสามัญ โดยมีวัตถุประสงค์จะหาเกณฑ์ปกติของมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนราษฎร์สายสามัญ และจะหาอัตรามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนราษฎร์สายสามัญแต่ละโรงเรียน จากการวิจัยครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ก็ได้มาตรฐานของการจัดการศึกษาแต่ละระดับ คือ ระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ซึ่งจำแนกออกเป็น 5 หมวด ได้แก่

หมวดที่ 1 อาคารสถานที่และอุปกรณ์

- 1.1 อาคารเรียนและห้อง
- 1.2 ห้องพักครู
- 1.3 ห้องพยาบาล
- 1.4 ห้องวิทยาศาสตร์
- 1.5 ห้องสมุด
- 1.6 สถานที่ปฏิบัติการเรียนการสอน
- 1.7 ห้องธุรการ

- 1.8 ห้องนอน
- 1.9 ห้องน้ำหรือที่สำหรับให้นักเรียนอาบน้ำ
- 1.10 โรงอาหาร
- 1.11 ห้องส้วมและที่ปัสสาวะ
- 1.12 วัสดุ ครุภัณฑ์ และโสตทัศนูปกรณ์

หมวดที่ 2 การบริหารบุคคล

- 2.1 ผู้บริหารโรงเรียน
- 2.2 ครูปฏิบัติการสอน
- 2.3 การบริหาร

หมวดที่ 3 การบริหารโรงเรียน

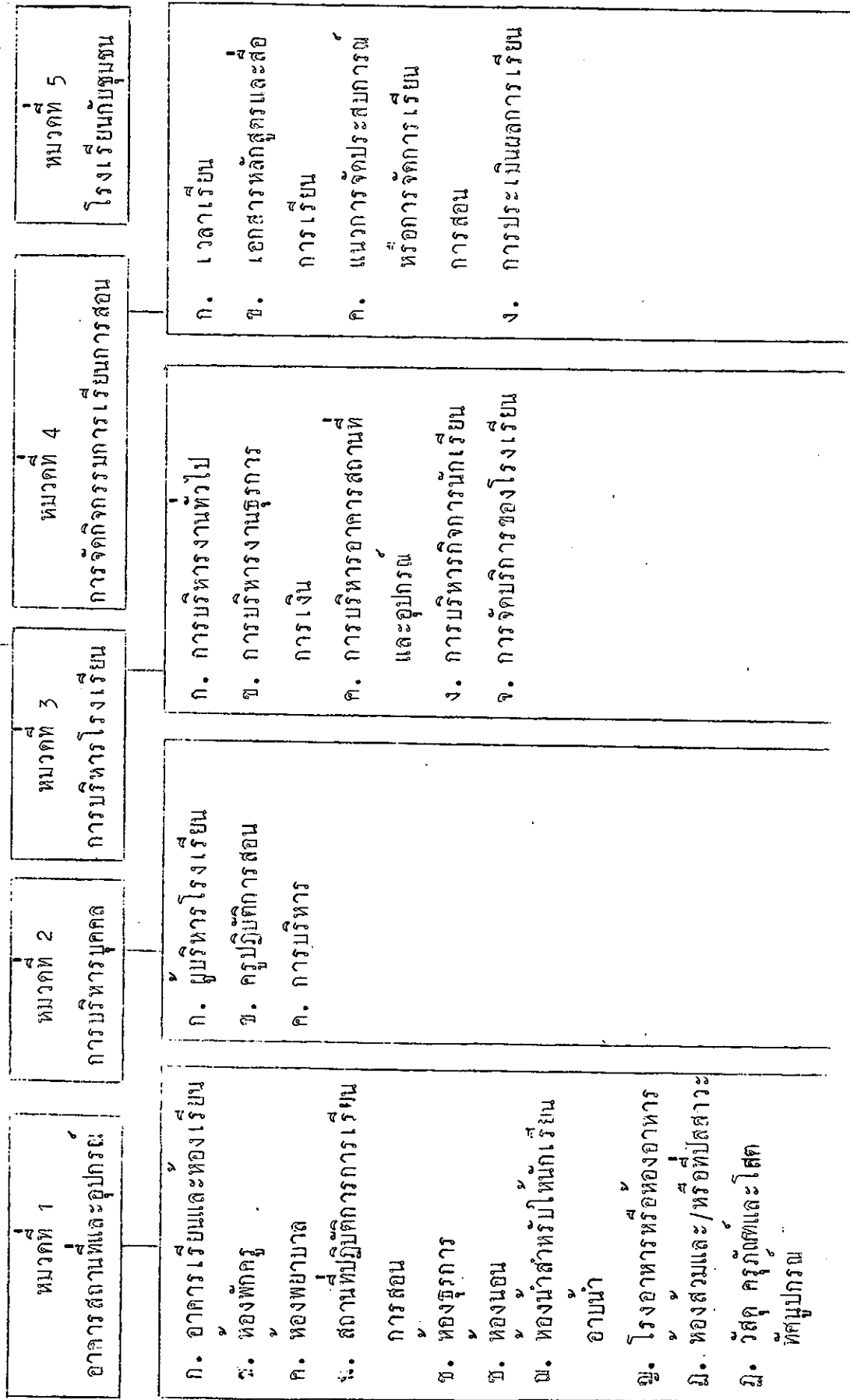
- 3.1 การบริหารงานทั่วไป
- 3.2 การบริหารงานธุรการและการเงิน
- 3.3 การบริหารอาคารสถานที่และอุปกรณ์
- 3.4 การบริหารกิจการนักเรียน
- 3.5 การจัดบริการของโรงเรียน

หมวดที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- 4.1 เวลาเรียน
- 4.2 เอกสารหลักสูตร
- 4.3 แนวการจัดประสบการณ์ หรือการจัดการเรียนการสอน
- 4.4 การประเมินผลการเรียน

หมวดที่ 5 โรงเรียนกับชุมชน

จากแผนภูมิ 1 เป็นโครงสร้างมาตรฐานโรงเรียนราษฎร์สายสามัญ
ระดับอนุบาลศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2524 : 9)

อาคารสถานที่ และอุปกรณ์

ในการออกแบบอาคารสถานที่ เพื่อจัดตั้งสถานศึกษาระดับก่อนวัยเรียน ผู้ออกแบบจะต้องศึกษาเกี่ยวกับระเบียบการจัดตั้งสถานศึกษาระดับก่อนวัยเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบกำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้น สำหรับโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับอนุบาลศึกษา ส่วนงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้กำหนดมาตรฐานตัวไว้ ซึ่งถือเป็นเกณฑ์ที่จะต้องปฏิบัติตาม เรียกว่า ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2527

จากผลการวิจัยของ อารี สัตหณวี และคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในค่านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ ได้เสนอไว้ว่า

หลักการ อาคารสถานที่ที่จะจัดต้องเป็นไปตามลักษณะของท้องถิ่น ง่าย และเป็นไปได้ตามลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น โดยยึดหลักประหยัด ปลอดภัย และสะอาด

ทำเลที่ตั้ง อยู่ภายในชุมชนไปมาและรับส่งสะดวก ปลอดภัย บริเวณท้องสะอาด ร่มรื่น มีที่ว่างพอให้เด็กวิ่งเล่นได้อย่างปลอดภัย

อาคาร ต้องแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด มีอากาศถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างเพียงพอ

วัสดุอุปกรณ์ ใช้วัสดุในท้องถิ่น ไม่จำเป็นต้องเป็นวัสดุราคาแพง อุปกรณ์ของเล่นควรมีเพียงพอกับจำนวนเด็ก และเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก (อารี สัตหณวี และคนอื่น ๆ 2523 : 1 - 19)

การจัดห้องเรียนสำหรับเด็กอนุบาล

ราศี ทองสวัสดิ์ (ราศี ทองสวัสดิ์ 2525 : 80) ได้กล่าวถึงการจัดห้องเรียนว่า มีความสำคัญต่อเด็กอนุบาลมาก เพราะมุ่งที่จะเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก เนื่องจากเด็กในวัยนี้ยังไม่มีความพร้อมทางร่างกาย และเป็นการเริ่มออกสู่

สังคมนอกบ้านเป็นครั้งแรก จะต้องเรียนรู้การอยู่ร่วมกับคนรุ่นเดียวกันและเรียนรู้เกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ฉะนั้น ห้องเรียนควรมีส่วนช่วยให้เด็กปรับตัวได้อย่างเป็นสุข

ราศี ทองสวัสดิ์ (ราศี ทองสวัสดิ์ 2525 : 80 - 96) ได้เสนอแนะแนวการจัดห้องเรียนไว้ดังนี้

1. การจัดห้องเรียนจะไม่แยกห้องเล่นไว้ต่างหาก แต่จะจัดรวมไว้ในห้องเรียนที่มีขนาด 7×9 เมตร ซึ่งใช้เป็นทั้งรับประทานอาหารและที่นั่งได้เลียบ โดยแยกห้องออกเป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งวางไว้สำหรับทำกิจกรรมกลาง ๆ เช่น ฟังนิทาน หรือให้ความรู้ หากพื้นสะอาดอาจให้นั่งพื้นเลย ส่วนที่ 2 สำหรับโต๊ะสำหรับกิจกรรมศิลปะ เกมการศึกษา
2. จัดมุมเล่นเพื่อเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งก่อนอื่นต้องทราบธรรมชาติของเด็กก่อนวัยเรียนว่าชอบเล่น ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรสอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กด้วย นั่นคือ เรียนรู้โดยการเล่น เพราะการเล่นเป็นการทำงานของเด็ก (เออพร โอนพรัตน์วิบูลย์ 2526 : 66 - 71) ดังนั้น ในห้องเรียนจึงควรมีการจัดมุมต่าง ๆ สำหรับเด็กไว้

โรงเรียนประถมสาธิตจุฬา แผนกอนุบาล ได้มีการจัดมุมต่าง ๆ ในห้องเรียนดังนี้

1. มุมสมุด หรือมุมหนังสือ เป็นมุมที่มีชั้นวางหนังสือ โต๊ะ ม้านั่ง สำหรับดูหนังสือ ถึงแม้จะอ่านไม่ออก แต่ฝึกการดูภาพ วิพากษ์วิจารณ์ความจินตนาการ
2. มุมบ้าน ประกอบด้วย เครื่องใช้ต่าง ๆ ในบ้าน โดยบอส่วนให้เด็กลงมือทำ หม้อ กระทะ ถ้วยชาม ไหมขัดผ้า ตุ๊กตา ตู้เสื้อผ้า โต๊ะ กระจก
3. มุมบล็อก ประกอบด้วยแท่นไม้ ขนาดรูปร่างและสีต่าง ๆ เพื่อให้เด็กนำมาต่อก่อสร้าง เป็นการสร้างจินตนาการ ฝึกความคิดสร้างสรรค์
4. มุมศิลปะ เป็นมุมที่รวบรวมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผลิตจากความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ กระดาษ สี พู่กัน เศษผ้า เชือก กรรไกร แป้งเปียก เป็นการฝึกทักษะด้านกล้ามเนื้อ และตา

5. มุมของเล่น มุมนี้จะมีของเล่นจัดไว้เพื่อให้เด็กเข้าไปเล่น เป็นการฝึก
เชาว์ ฝึกประสาท ทักษะการใช้สายตา และเป็นการเสริมสร้างปัญหา

6. มุมธรรมชาติ มุมนี้จะมีตัวอย่าง ต้นไม้ ใบไม้ กรงสัตว์ อ่างปลา สมุดภาพ
วิทยาศาสตร์ ก้อนหิน เปลือกหอยต่าง ๆ เด็กจะได้ฝึกการสังเกตของสิ่งมีชีวิต

7. มุมฝึกทักษะ เป็นมุมที่ต้องการความสวຍ เด็กต้องใช้สมาธิในการทำงาน
เช่น เกม หรือแบบฝึกความพรวน แบบฝึกกลายเส้น ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถ
ของตนเองเป็นรายบุคคล

8. มุมสังคม เป็นมุมที่ใช้จัดกิจกรรม แสดงบทบาทสมมุติ เป็นกิจกรรมที่พัฒนา
การสังคมของเด็ก อาจเล่นเป็นกลุ่ม และอาจมีป้ายนิเทศจัดตามวัน และเทศกาลสำคัญ ๆ
ต่าง ๆ เช่น ลอยกระทง ปีใหม่

9. มุมอิสระ เป็นมุมที่เด็กได้นั่งเล่น นอนเล่นอย่างอิสระ ประกอบด้วย เสื่อ
หมอน เก้าอี้นั่งเล่น

10. มุมดนตรี ประกอบด้วยเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ขนาดย่อส่วนที่นักเรียน
เล่นได้ เช่น ลูกกระพรวน ฉิ่ง กรับ กลอง ฯลฯ เพื่อเรียนรู้เรื่องเสียง เกิดความ
สนุกสนาน ผ่อนคลายอารมณ์

11. มุมเลอะ เป็นมุมที่มีน้ำและทรายให้เด็กเล่น และมีอุปกรณ์ประกอบการเล่น
เช่น ขวดน้ำ ถ้วยน้ำ เครื่องตวงต่าง ๆ และเครื่องเล่นทราย

นอกจากห้องเรียนแล้ว การจัดห้องประกอบอื่น ๆ ก็ยังมีความสำคัญต่อการจัดการ
ศึกษาระดับก่อนวัยเรียนมาก เพราะเด็กในวัยนี้ยังช่วยตัวเองไม่ได้มาก ฉะนั้น ส่วนประกอบ
อื่น ๆ จำเป็นต้องเอื้อต่อการใช้สอยของเด็กด้วย

บริเวณภายในสถานศึกษา

ประภาพรรณ สุวรรณสุข ได้เสนอว่า บริเวณในสถานศึกษาระดับปฐมวัย
แบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. บริเวณสนามเด็กเล่น ควรจัดให้อยู่ใกล้ ๆ กับห้องเรียน ขนาดของสนามนั้นยังมิได้มีการกำหนดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน แต่เกณฑ์ที่นิยมจัดกันอยู่ในขณะนี้คือจะต้องมีพื้นที่ให้เด็กเล่นกลางแจ้งประมาณ 75 - 100 ตารางฟุต ต่อเด็ก 1 คน ในบริเวณสนามเด็กเล่นควรแบ่งออกเป็นเพศ โดยให้มีลักษณะดังนี้

- 1.1 มีบริเวณที่เป็นทั้งที่ร่มและกลางแจ้ง
- 1.2 มีบริเวณที่ปลูกหญ้าปกคลุมเพื่อให้เด็กวิ่งเล่นได้
- 1.3 มีบริเวณที่มีผิวหน้าดินแข็งเพื่อให้เด็กได้เล่นบอล และเพื่อวาง

อุปกรณ์การเล่นกลางแจ้งบางประเภท

- 1.4 มีบริเวณที่โบกซีเมนต์เพื่อให้เด็กได้ขี่จักรยานหรือเล่นล้อหมุน
- 1.5 มีบริเวณที่เป็นบ่อทรายเพื่อให้เด็กได้ขุดเล่น ทำทางน้ำไหล ทำภูเขา ทำอุโมงค์ เป็นต้น
- 1.6 มีบริเวณที่เป็นดินเพื่อให้เด็กได้ขุดทำสวนครัว

ที่สนามเด็กเล่นควรทำรั้วกั้นขึ้นเพื่อป้องกันมิให้เด็กเผลอวิ่งออกไปที่ประตูโรงเรียน ซึ่งอาจจะได้รับอันตรายจากยานพาหนะได้

2. บริเวณอื่น ๆ ในสถานศึกษา ควรจัดและตกแต่งให้สวยงาม ให้เป็นที่น่าสนใจ บางส่วนของสนามอาจจะทำเป็นเนินและปลูกต้นไม้พันธุ์ต่าง ๆ บางส่วนอาจขุดเป็นบ่อเล็กเพื่อเลี้ยงปลาและพืชน้ำ บางส่วนอาจทำเป็นสวนสัตว์เลี้ยง และบางส่วนอาจทำเป็นสวนครัว เป็นต้น (ประภาพรรณ สุวรรณสุข 2524 : 23)

ครุภัณฑ์และเครื่องอำนวยความสะดวก

ในการเลือกครุภัณฑ์และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ผู้เลือกหรือผู้จัดหาจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ขนาดและรูปร่างเหมาะสมกับเด็ก
2. ความแข็งแรง ทนทาน

3. ความปลอดภัย
4. ความสวยงาม
5. ประโยชน์ที่ได้รับ

เก้าอี้ของเด็กปฐมวัยควรมีขนาดความสูงแตกต่างกัน โดยให้ความสูงแตกต่างกันประมาณ 9 - 14 นิ้ว ทั้งนี้เพื่อให้ได้เหมาะกับขนาดของเด็กที่แตกต่างกันในวันแรกที่เด็กเข้ามาในห้องเรียน ครูควรจะเป็นผู้ช่วยเหลือเด็กในการเลือกเก้าอี้ และโต๊ะ โดยมีข้อคำนึงดังต่อไปนี้

1. เมื่อเด็กนั่งบนเก้าอี้แล้วเท้าของเด็กจรดถึงพื้นใหม่ ถ้าไม่ถึงควรเปลี่ยนตัวใหม่
2. มีที่วางโต๊ะโต๊ะที่จะให้หัวเข่าสามารถเคลื่อนไหวสะดวกใหม่
3. เมื่อเด็กนั่งแล้วมีความรู้สึกสบายใหม่

การเลือกเก้าอี้ให้เด็กปฐมวัยนอกจากจะพิจารณาในเรื่องของขนาดแล้วควรพิจารณาในเรื่องความแข็งแรง ทนทาน และน้ำหนักด้วย

การจัดโต๊ะให้เด็กปฐมวัยควรทำเช่นเดียวกับการจัดเก้าอี้คือ จะต้องจัดให้มีขนาดต่างกันประมาณ 12 - 20 นิ้ว ในปัจจุบันนี้มีผู้ออกแบบโต๊ะสำหรับเด็กปฐมวัยไว้หลายรูปแบบ เช่น รูปวงกลม รูปครึ่งวงกลม รูปสี่เหลี่ยมคางหมู รูปสี่เหลี่ยมคางหมูไม่เท่า รูปสามเหลี่ยม ฯลฯ และมีทั้งโต๊ะเดี่ยวและโต๊ะคู่ ในการเลือกรูปแบบของโต๊ะขึ้นอยู่กับผู้เลือกว่าจะต้องการชนิดใด แต่อาจเลือกใช้หลาย ๆ รูปแบบได้ เพราะแต่ละรูปแบบต่าง ๆ กันจะสามารถนำเอามาจัดรวมกันเป็นโต๊ะขนาดใหญ่ได้ด้วย และในทำนองเดียวกันก็สามารถแยกจัดออกจากกันเป็นโต๊ะเดี่ยวได้ หรือจัดเป็นรูปต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้เพื่อสะดวกต่อการทำกิจกรรม และทำให้เด็กเกิดความคุ้นเคยกับสภาพห้องที่แตกต่างกันด้วย

ตามแนวคิดของเพียเจต์ (Piaget) เด็กที่มีอายุอยู่ในช่วงปฐมวัยจะเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม คือถ้าเด็กได้มีโอกาสดูเห็น สัมผัส จับต้องสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เขาก็จะเกิดการเรียนรู้และเข้าใจถึงสภาพความเป็นจริงของสิ่งนั้น ๆ ดังนั้นวัสดุอุปกรณ์จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็กในวัยนี้เป็นอย่างมาก

รีด และแพตเตอร์สัน (Read and Patterson) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับหลักการเลือกวัสดุอุปกรณ์สำหรับเด็กปฐมวัยไว้ว่า "การเลือกวัสดุอุปกรณ์ควรต้องคำนึงถึงพัฒนาการและความต้องการของเด็กในแง่ของการเรียนรู้ และนอกจากนั้นจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย"

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้เสนอลักษณะที่ดีของของเล่นและอุปกรณ์ไว้ดังนี้

1. เหมาะกับขนาดและวัยของเด็ก
2. มีความมั่นคง ไม่แตกสลายง่าย หนาพอ หนาพอ
3. ทำด้วยวัสดุที่ไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อเด็ก อาจทำด้วยไม้ พลาสติก หรือเหล็ก ไร้ตะขิงวัสดุที่มีสารตะกั่ว เจือปน หรือติดไฟได้ง่าย
4. มีความปลอดภัย ไม่มีเส้น หรือความคมที่จะเป็นภัยต่อเด็ก ห้ามใช้ของเล่นที่ทำด้วยแก้ว เพราะอาจแตกและเป็นอันตรายต่อเด็ก
5. มีสีสันสวยงาม
6. มีการวางระบบออกแบบที่ดี เล่นได้หลายคนและหลายจุดประสงค์
7. หาซื้อได้ง่ายด้วยราคาประหยัด หรืออาจทำขึ้นมาได้เอง
8. มีวิธีการใช้อย่างง่าย ไม่ยุ่งยาก
9. มีลักษณะเร้าใจเด็กให้อยากรู้ อยากเห็น สนใจ ชวนให้คิดคำนึง ส่งเสริมให้เด็กเล่นอย่างริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยสร้างจินตนาการและแก้ปัญหา
10. ควรได้มีการทดลองใช้ แล้วมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง (โดยปกติบริษัทผู้ผลิตจะต้องทำการวิจัยประเมินผลให้เสียก่อนก่อนผลิตออกจำหน่าย)
11. ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหวและการใช้มือ
12. ช่วยพัฒนาวิธีการที่จะให้เด็กอยากอ่าน เขียน และทราบตัวเลข
13. ช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโต เป็นตัวของตัวเอง ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม และสัมพันธ์ภาพกับสังคม (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2521 : 51 - 57)

บทบาทและหน้าที่หลักเฉพาะของผู้บริหารการศึกษาในสถานศึกษาปฐมวัย

สถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเป็นสถานศึกษาที่แตกต่างจากสถานศึกษาระดับอื่น ๆ ผู้บริหารการศึกษาของสถานศึกษาปฐมวัยต้องมีความรู้ความเข้าใจและสามารถในการบริหารงานเฉพาะด้านนี้ ฉะนั้น บทบาทและหน้าที่หลักเฉพาะของผู้บริหารในสถานศึกษาปฐมวัย จำแนกได้เป็น 4 ประการดังนี้

1. บทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย การสร้างสรรค์สื่อการเรียนการสอนที่ประหยัด เทคนิคการสอนใหม่ ๆ ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่เป็นผู้นำครู กระตุ้นครูให้ค้นคว้าในการปรับปรุงการเรียนการสอน ฉะนั้นผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้รอบรู้ทางวิชาการเป็นที่พึ่งของครูได้ และสามารถสาธิตการสอนให้ดูเป็นตัวอย่างได้

ผู้บริหารยังต้องมีบทบาทและหน้าที่ในด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กด้วย ผู้บริหารจึงมีโอกาสพบกับพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กเสมอ ได้มีการสนทนากันถึงทุกซอกทุกในครอบครัว โดยเฉพาะปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวกับเด็ก เป็นโอกาสให้ความร่วมมือช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาแนะนำแก่พ่อแม่ผู้ปกครองเด็กได้ดียิ่งขึ้น ย่อมทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองเด็กเกิดความศรัทธาในตัวผู้บริหาร

ฉะนั้น ผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องประชุมชี้แจงระบบการให้การศึกษาเด็กปฐมวัยให้พ่อแม่ผู้ปกครองเข้าใจ

สรุปได้ว่า ผู้บริหารในสถานศึกษาปฐมวัยท่านใดมีบทบาทและหน้าที่ครบ 3 ประการคือ เป็นครูของครู เป็นครูของเด็ก และเป็นครูของพ่อแม่ผู้ปกครองเด็ก ท่านผู้นั้นจะเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

2. บทบาทเกี่ยวกับการบริหารบุคลากร ผู้บริหารในสถานศึกษาปฐมวัยมีหน้าที่เป็นผู้สรรหาบุคลากรให้เหมาะสมกับลักษณะงานที่เขาจะต้องทำ ได้แก่ ครูผู้สอนพี่เลี้ยงเด็ก เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่การเงิน แม่ครัวและคนงานภารโรง และคนทำความสะอาด เป็นต้น เมื่อสรรหาบุคลากรได้แล้ว งานที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ งานค่าน

พัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ซึ่งจะต้องทำต่อเนื่องตลอดเวลาอย่างไม่มีจุดจบ เมื่อได้
แนะนำแก่ครูแล้ว หากสาธิตการสอนเด็กเป็นตัวอย่างได้ค่อย ครูจะเกิดความเลื่อมใส
ศึกษานิสัยอย่างแท้จริง เพื่อแสดงให้เห็นว่า มีใช้ก็แก่พวกแนะนำเท่านั้น เมื่อทุกฝ่าย
ร่วมมือกันพัฒนาอย่างจริงจังแล้ว ย่อมได้ครูที่มีคุณภาพสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
ได้ตามวัตถุประสงค์

3. บทบาทในการจัดหาเงินและเครื่องอำนวยความสะดวกทั้งหลาย ผู้บริหาร
ในสถานศึกษาปฐมวัย ไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือเอกชนในสมัยปัจจุบันนี้ จะรณรงค์ประมาณ
แผ่นดินอย่างเดียวไม่ได้ เพราะงบประมาณจำกัด ส่วนสถานศึกษาเอกชน รัฐให้ความ
ช่วยเหลือได้บ้างเล็กน้อยเท่านั้น และกำลังให้ช่วยตนเองด้วยการให้เพิ่มพูนคุณภาพก็จะ
ดำรงอยู่ได้ อย่างไรก็ตามผู้บริหารจะต้องรู้แหล่งการหาเงินนั้นว่าอยู่ที่ไหน และจะได้
มาอย่างไร แม้จะต้องรู้จักร่วมมือกับชุมชน สภาการวัด เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ผู้ปกครอง
เด็ก องค์การให้ความช่วยเหลือของต่างประเทศ มูลนิธิต่าง ๆ ห้างร้านบริษัทใหญ่ ๆ
บุคลากรผู้มีจิตศรัทธา ฯลฯ เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรสำหรับส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา
ของสถานศึกษาปฐมวัย

4. บทบาทในการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาปฐมวัย ผู้บริหารในสถานศึกษา
ปฐมวัยจะต้องเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดี เพราะการที่เราจะอธิบายให้คนทั้งหลายรู้ว่า
เรากำลังทำอะไรอยู่ แล้วคิดว่าจะทำอะไรต่อไปนั้น เป็นจุดสำคัญที่เราจะได้รับการ
สนับสนุนจากภายนอก เมื่อมีโอกาสที่จะทำให้อ้อมวลชนในท้องถิ่นรู้จักสถานศึกษาก็ควรทำ
เช่น การออกรายการวิทยุ โทรทัศน์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ และให้บริการ
การศึกษา ให้ความร่วมมือส่งเสริมวัฒนธรรมไทย อาจได้แก่ สิ่งเล็ก ๆ ที่มีการถ่ายทอด
เข้าประกวดการไหว้ การกราบ เป็นต้น (ลัดดา นีละมณี 2524 : 151 - 154)

คุณลักษณะและพฤติกรรมครูและผู้บริหารในสถานศึกษาปฐมวัย

ลัดดา นีละมณี (ลัดดา นีละมณี 2524 : 145 - 148) ได้กล่าว
ถึงคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารในสถานศึกษาปฐมวัยที่พึงประสงค์ไว้ดังนี้

1. รักเด็ก
2. ให้ความอบอุ่นแก่เด็ก
3. เนตตากรุณา
4. อารมณ์ดี
5. ใจเย็น
6. อุดหนุน
7. ขยัน
8. ยุติธรรม
9. ซื่อสัตย์
10. ยิ้มแย้มแจ่มใส
11. กัดลิ้นใจดี
12. คล่องแคล่วว่องไว
13. หน้าที่ ทาทาง ทรวคทรงดี
14. สุขภาพดี
15. แข็งกายดี
16. วาจาสุภาพ ไพเราะ
17. กิริยามารยาทดี
18. ตรงต่อเวลา และหน้าที่
19. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
20. มีการสรรหาบุคลากรและการให้บุคลากรร่วมมือ
21. ติดตามผลการปฏิบัติงาน
22. การประเมินผลงาน

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

1. แนวคิดของนักจิตวิทยากลุ่มต่าง ๆ

นักจิตวิทยาได้กล่าวว่า ความเจริญเติบโต และการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ นับตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิในครรภ์มารดา มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในระยะหนึ่งขวบแรก สมองจะมีความเจริญถึงร้อยละ 80 ของความเจริญทั้งหมดและการพัฒนาทั้งกายและจิตใจ ตลอดจนบุคลิกภาพของเด็กในช่วง 6 ขวบแรก มีความสำคัญต่อชีวิตในอนาคตเป็นอย่างมาก (กรมการฝึกหัดครู 2520 : 368) เพราะเป็นช่วงระยะที่ร่างกาย สมอง และสติปัญญาจะพัฒนาได้เร็วที่สุดในชีวิตคน (นิยามคชภักดิ์ 2522 : 1) ตลอดจนมีการเรียนรู้ต่าง ๆ มากที่สุด การเรียนรู้เหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อชีวิตภายหลังของเด็กอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเพลโต (Plato) ที่ว่า "การเริ่มต้นเป็นจุดสำคัญของงานทุกชนิด การเริ่มต้นชีวิตก็เช่นกัน โดยเฉพาะการเริ่มงานชีวิตของเด็กเล็ก ซึ่งเป็นระยะที่จะเพาะอุปนิสัยของเด็กเอง" (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520 : 53 - 54)

จากคำกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาความเจริญเติบโตของเด็กทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนการปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม และวัฒนธรรม ซึ่งมีนักจิตวิทยาให้ความสนใจศึกษาพัฒนาการวัยเด็กแตกต่างกันออกไป หลายแนวคิด ตามความสนใจของนักจิตวิทยาแต่ละคน ในปัจจุบันความเชื่อของนักจิตวิทยาที่มีต่อพัฒนาการวัยเด็กแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ สรุปได้ดังนี้

1.1 กลุ่มทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ซึ่งมี ซิกมันด์ฟรอยด์ (Sigmund Freud) เป็นผู้นำกลุ่มนี้ เน้นหนักถึงพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ เชื่อว่าความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบุคคลในสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะมารดาจะมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพและพัฒนาการของมนุษย์จะต่อเนื่องสัมพันธ์กันและมีผลต่อกัน เช่น ถ้าระยะต้นมีพัฒนาการที่ยบกพร่อง ก็จะส่งผลความบกพร่องนั้นไปยังระยะสูงขึ้น และฟรอยด์ยังได้เน้นความสำคัญของวัย 5 ขวบแรกของชีวิตว่า เป็นวัยที่สำคัญและเป็นรากฐานของการพัฒนาการ

ด้านบุคลิกภาพเมื่อเด็กโตขึ้น

1.2 กลุ่มทฤษฎีวุฒิภาวะ ซึ่งมีเกเซลส์ (Gesell) เป็นผู้นำของนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้เน้นถึงความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กในแต่ละช่วงของอายุ เป็นผลเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านชีวภาพของร่างกาย หรือที่เรียกว่า วุฒิภาวะ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จะนำมาซึ่งความสามารถใหม่ ๆ และ เกเซลส์ เห็นว่าการเจริญเติบโตของมนุษย์เป็นกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และเป็นแบบแผนตามลำดับขั้นของความก้าวหน้าของพัฒนาการ จำเป็นต้องมีการรับประสบการณ์ใหม่ ๆ เข้าร่วมกับประสบการณ์เก่า และจะเกิดความสามารถใหม่ ๆ

1.3 กลุ่มทฤษฎีความคิดความเข้าใจ ซึ่ง เพียเจต์ (Piaget) และบรูเนอร์ (Bruner) เป็นผู้นำกลุ่มนี้ มุ่งศึกษาเรื่องความคิด ความเข้าใจของเด็กแรกเกิดถึงวัยรุ่น โดยเชื่อว่า พัฒนาการทางด้านความรู้ของเด็กระหว่างวัยจะเกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก โดยที่เด็กเกิดการเรียนรู้ค้นหาสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสามารถใหม่ ๆ และเชื่อว่าวุฒิภาวะเป็นพื้นฐานของพัฒนาการทางด้านความคิดความเข้าใจ แนวความคิดของกลุ่มนี้มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาในปัจจุบันเป็นอย่างมาก จึงจะเห็นทฤษฎีพัฒนาการด้านความคิดความเข้าใจแบ่งเป็น 4 ระยะคือ

1.3.1 ระยะการแก้ปัญหาด้วยการกระทำ (Sensorimotor) แรกเกิด 2 ขวบ

1.3.2 ระยะการแก้ปัญหาด้วยการรับรู้และยังไม่รู้จักการใช้เหตุผล (Preoperational Period) อายุระหว่าง 2 - 7 ขวบ

1.3.3 ระยะแก้ปัญหาด้วยเหตุผล และสิ่งที่เป็นรูปแบบ (Concrete Operation) อายุระหว่าง 7 - 11 ขวบ

1.3.4 ระยะแก้ปัญหาด้วยเหตุผลและสิ่งที่เป็นนามธรรม (Formal Operation) อายุระหว่าง 11 ขวบขึ้นไป

1.4 แนวคิดของกลุ่มทฤษฎีการเรียนรู้ เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กเป็นผลมาจากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม โดยมีตัวกระตุ้นและการตอบสนองของอินทรีย์ การเรียนรู้ของมนุษย์จะเกิดขึ้นตลอดชีวิต โดยไม่คำนึงถึงการเกิดตามลำดับชั้นเหมือนแนวคิดของนักจิตวิทยาากลุ่มจิตวิเคราะห์ หรือกลุ่มพฤติกรรม

2. หลักและการสร้างเสริมพัฒนาการของเด็ก

2.1 พัฒนาการจะเป็นไปตามแบบแผนเฉพาะ คือจะมีพัฒนาการเป็นระยะ ๆ เช่น เด็กจะสามารถนั่งไถ่ก่อนยืน ยืนไถ่ก่อนเดิน และเดินไถ่ก่อนวิ่ง และพัฒนาการด้านร่างกายจะมีทิศทางของพัฒนาการที่ถูกกำหนดแน่นอนเป็น 2 ทิศทาง ด้วยกัน คือ ทิศทางที่ 1 พัฒนาการจะเริ่มจากบนลงล่าง ซึ่งสังเกตได้จากเด็กทารกจะมีศีรษะใหญ่เมื่อแรกเกิด และต่อมาอวัยวะส่วนอื่น ๆ จะค่อย ๆ เจริญเติบโตจนได้ส่วนสัดกับร่างกาย ทิศทางที่ 2 พัฒนาการจะเริ่มจากแกนกลางของลำตัวไปสู่อวัยวะส่วนข้างที่ออกไป เช่น เด็กสามารถเคลื่อนไหวลำตัวไถ่ก่อนการไขแขน มือ และนิ้วมือ

2.2 พัฒนาการจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการหยุดหรือขาดตอน โดยสังเกตจากการพัฒนาอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของเด็กทารกในครรภ์ มารดาจะมีการสร้างอวัยวะต่าง ๆ ขึ้นอย่างต่อเนื่อง และไม่มีการหยุดนิ่ง นอกจากร่างกายเกิดภาวะผิดปกติขึ้นเท่านั้น

2.3 อัตราพัฒนาการของเด็กแต่ละคนจะแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบใหญ่ ๆ 2 ชนิดคือ พันธุกรรมและสภาพแวดล้อม เช่น เด็กบางคนเจริญเติบโตเร็ว บางคนช้า ส่วนที่เกี่ยวกับพันธุกรรมพบว่า ลูกที่มาจากพ่อแม่สูงมักจะมีแนวโน้มสูงตาม ในด้านสภาพแวดล้อมก็พบว่า เด็กที่เติบโตโดยได้รับสารอาหารครบถ้วนมักจะโตเร็วกว่าเด็กที่ขาดสารอาหาร

2.4 อัตราพัฒนาการส่วนต่าง ๆ ของร่างกายแตกต่างกันคือ อวัยวะส่วนต่าง ๆ จะไม่เติบโตพร้อมกันหมดในเวลาเดียวกัน เช่น วัยเด็กก่อนต้นพัฒนาการด้านการคิดการสร้างมโนภาพจะเจริญรวดเร็ว แต่พอระยะวัยรุ่นพัฒนาการมือและเท้าและระบบย่อยอาหารจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว

2.5 พัฒนาการทุกครั้งจะสัมพันธ์กันหมด และเราสามารถทำนายพัฒนาการของเด็กได้ พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา จริยธรรม จะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันไปหมด ถ้าพัฒนาการด้านหนึ่งด้านใดบกพร่องก็จะนำไปสู่ความบกพร่องด้านอื่น ๆ ด้วย

2.6 พัฒนาการในแต่ละวัยจะมีลักษณะพฤติกรรมเฉพาะที่แตกต่างกับพฤติกรรมบางอย่างในวัยหนึ่ง เราอาจคิดว่าไม่เป็นปัญหา แต่ถ้าพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นกับวัยอื่นเราก็คิดว่าพฤติกรรมนั้นมีปัญหา เช่น พฤติกรรมของการย่นถามซ้ำและซ้ำอีก พฤติกรรมนี้ก็เกิดในระยะก่อนวัยเรียนเราถือว่าปกติ แต่ถ้าเกิดขึ้นในระยะวัยรุ่น เราถือว่าพฤติกรรมนั้นมีปัญหา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528 : 4 - 7)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิภาวะและการเรียนรู้

พัฒนาการของเด็กจะก้าวหน้าไปได้จะต้องมีผลมาจากวุฒิภาวะและการเรียนรู้ วุฒิภาวะนั้นจะเห็นได้ชัดเจนจากพัฒนาการของทารกในครรภ์ของมารดา กล่าวคือ ทารกในครรภ์แต่ละระยะจะมีพัฒนาการใหม่บางอย่างเกิดขึ้น ซึ่งการเกิดขึ้นของพัฒนาการใหม่นั้นจะนำมาซึ่งความสามารถใหม่ที่ไม่มีการเรียนรู้มาก่อน การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นตามวิถีทางของธรรมชาติ แต่วุฒิภาวะอย่างเดียวกันก็ก่อให้เกิดพัฒนาการในมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่ ได้ วุฒิภาวะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนรู้ จึงจะเกิดพัฒนาการในมนุษย์อย่างเต็มที่ "การเรียนรู้จะเป็นตัวช่วยยกระดับความสามารถของมนุษย์ที่เกิดขึ้นตามวุฒิภาวะ" การเรียนรู้จะช่วยให้ความสามารถต่าง ๆ ถูกนำออกมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่ เช่น เด็กที่อายุ 12 - 14 เดือน จะสามารถเดินได้และเมื่อเดินได้แล้วเด็กจะฝึกฝนเรียนรู้ให้มีความสามารถในการเดินได้ดีขึ้นหรือคล่องขึ้นสามารถวิ่งได้ วุฒิภาวะและการเรียนรู้จึงมีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด

ปัจจุบันเราเชื่อว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ก็ถ้ามีความพร้อมทางด้านวุฒิภาวะ และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นยากมาก หรือเกิดขึ้นไม่ได้เลย ถ้าวุฒิภาวะในระดับนั้นยังไม่เกิดขึ้น

เช่น การสอนให้เด็กอ่าน เขียนหนังสือ ถ้าเด็กคนนั้นยังไม่มีวุฒิภาวะที่จะเกิดความสามารถนั้นได้ เด็กจะเกิดการเรียนรู้อยากมาก แต่ถ้าเด็กนั้นมีวุฒิภาวะพอจะเรียนหรือเขียนได้ เด็กจะเกิดการเรียนรู้และสามารถอ่านเขียนได้อย่างรวดเร็ว การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน และจำเป็นต้องมีความพร้อมร่วมกับหลาย ๆ ด้าน จึงจะทำให้เกิดการเรียนรู้ เช่น การเรียนหนังสือจะต้องอาศัยความพร้อมทางด้านกำลังใจ การจำแนกความต่างความเหมือน ความพร้อมทางด้านประสาทสัมผัสงาน และรวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างสายตากับกล้ามเนื้อ เด็กจึงสามารถเรียนหนังสือได้คือ ซึ่งความพร้อมเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ตามวุฒิภาวะและประสบการณ์ที่สะสมมาตั้งแต่อดีต ที่จะเสริมความพร้อมนี้ได้

4. การสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนก่อนวัยเรียน

เด็กก่อนวัยเรียนเป็นช่วงการพัฒนาบุคลิกภาพได้ดีที่สุด นักการศึกษาพบว่าสติปัญญา ค่านิยม ทักษะคติ จริยธรรมและสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับการปลูกฝังในช่วงนี้ มีผลต่อพัฒนาการในระยะต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ดังนั้น เด็กวัยนี้จึงเป็นวัยที่สมควรได้รับการฝึกฝนความสามารถพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อเตรียมพร้อมในการที่จะได้รับการศึกษาอย่างมีระบบต่อไป ความสามารถพื้นฐานที่ควรได้รับการสร้างเสริม เช่น ความสามารถในการใช้ภาษา ความสามารถในการฝึกประสาทสัมผัสทั้ง 5 การฝึกการสังเกต การฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกลักษณะนิสัยเชิงจริยธรรม ตลอดจนการฝึกความรับผิดชอบต่อสังคมหรือกลุ่มเพื่อน และการฝึกให้รู้จักปฏิบัติตนในการที่จะอยู่รวมกันกับคนอื่นในสังคม

การสร้างพัฒนาการของเด็กในวัยนี้ ทำได้ทั้งที่บ้านและโรงเรียน การอบรมเลี้ยงดู พ่อแม่จำเป็นว่าเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็กให้มีความอบอุ่นให้โอกาสเด็กได้ค้นหาสิ่งต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมรวมทั้งให้ความคิดรวบยอดต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กอย่างถูกต้อง นับเป็นสิ่งที่จะช่วยสร้างเสริมพัฒนาการให้กับเด็ก ส่วนทางโรงเรียนนั้นจะต้องจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้แก่เด็ก เพื่อฝึกความสามารถพื้นฐานต่าง ๆ ของเด็กให้มีพัฒนาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งควรให้โอกาสเด็กในการฝึกเข้าสังคมรอบตัวได้อย่างถูกต้อง

ความพร้อมทางการเรียนและการวัดผลประเมินผล

ความหมายของความพร้อมทางการเรียน

พรณี ชูชัย (พรณี ชูชัย 2522 : 15) กล่าวว่า ความพร้อมทางการเรียนเป็นสภาวะของบุคคลที่จะเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างบังเกิดผล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ วุฒิภาวะ การได้รับการฝึกฝน การเตรียมตัวและความสนใจหรือแรงจูงใจ

✓ สุชา จันทรเอม และสุรางค์ จันทรเอม (สุชา จันทรเอม และสุรางค์ จันทรเอม 2518 : 175) ได้ให้ความหมายของความพร้อมไว้ว่า ความพร้อมคือ สภาพของความเจริญเติบโตบวกกับความสนใจและความรู้อันเป็นพื้นฐานที่สูงพอที่จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้โดยสะดวก

เตือนใจ เศรษฐสถโก (เตือนใจ เศรษฐสถโก 2524 : 51) ให้ความหมายของความพร้อมว่า ความพร้อมหมายถึง สภาพแห่งความเจริญงอกงาม และการพัฒนาการอย่างสูงสุดของเด็กทั้งทางกาย สมอ อารมณ์ และสังคม จนถึงระดับที่จะเรียนรู้ได้

✓ ครอนบาค (Cronbach) ให้ความหมายของความพร้อมว่า หมายถึง สภาพของผู้เรียนพร้อมที่จะแสดงออกได้ทั้งในการใช้ภาษา การสังเกต พื้นฐาน ประสบการณ์ เคมีและอื่น ๆ ความพร้อมขึ้นอยู่กับระดับวุฒิภาวะทางกาย ใจ และสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 4.)

เมื่อ ค.ศ. 1938 สมาคม NSSE (National Secondary School-Education) ได้นิยามความพร้อมในการเรียนอ่านเป็นครั้งแรกดังนี้

1. สนใจการเรียนอย่างแท้จริง
2. มีเหตุผล มีประสบการณ์อย่างกว้างขวาง
3. สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ตลอดจนแก้ปัญหายากด้วยวิธีการง่าย ๆ
4. มีความจำดี
5. จำรูปคำและเสียงได้

6. หมายความว่าของคำมากพอสมควร
7. พุคประโยชน์ง่าย ๆ ได้
8. สุขภาพดี สายตา และหูปกติ
9. สามารถจำแนกความคล้ายคลึง และความแตกต่างของรูปคำพยัญชนะ ตลอดจนจำแนกเสียงได้
10. อวัยวะที่ใช้พูดปกติ
11. มีอารมณ์มั่นคง
12. ปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527 : 4)

กล่าวโดยสรุป ความพร้อมทางการเรียน หมายถึง เด็กจะต้องมีพัฒนาการระดับหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กเรียนได้ โดยมีอุปสรรคต่าง ๆ ไม่มากนัก เด็กสามารถเรียนได้ในอัตราเร็ว ซึ่งเป็นอัตราปกติสำหรับเด็กทั่ว ๆ ไป พัฒนาการดังกล่าว เนื่องมาจากวุฒิภาวะหรือการเรียนรู้การฝึกที่ยานมา หรือจากอิทธิพลของทั้งสองสิ่งประกอบกันและ ผู้เรียนจะต้องเกิดความพึงพอใจด้วย

องค์ประกอบของความพร้อมทางการเรียน

มีผลงานวิจัยหลายเรื่องที่ได้ผลทำนองเดียวกันว่า เด็กจะเรียนรู้ได้ก็ต่อเมื่อเด็กมีความพร้อมอย่างน้อยสองประการด้วยกันคือ ความพร้อมทางด้านร่างกาย กับความพร้อมที่เกิดจากความสนใจ หรือความตั้งใจที่จะเรียน (ประสาธ อิศรปริศา 2522 : 134) ความพร้อมทางด้านร่างกายนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของกล้ามเนื้อ ระบบประสาท สมอง และส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ส่วนความพร้อมที่เกิดจากความสนใจหรือความตั้งใจที่จะเรียนนั้นขึ้นอยู่กับภาวะต่าง ๆ หลายประการ เช่น การกระตือรือร้นจากภายนอกสภาพแวดล้อมภาวะทางอารมณ์และจิตใจ ความรู้หรือความสนใจที่มีอยู่เดิม ตลอดจนความรู้สึกเจตคติ และสิ่งเร้าต่าง ๆ

ตามแนวความคิดของ กาเบ (Robert Gange) นั้น ถือว่าองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้เกิดความพร้อมในการเรียน ได้แก่ ความสนใจ หรือความใส่ใจ แรงจูงใจ และสภาพของพัฒนาการ Gange Robert M. (ประสาธ อิศรปริศา 2522 : 136 อ้างอิงมาจาก Gange, Robert M. 1970 : 407)

หลักในการเตรียมความพร้อม

การเตรียมความพร้อมของเด็กที่สอดคล้องกับพัฒนาการและความต้องการของเด็กมากที่สุด ควรยึดหลักการต่อไปนี้

1. การเรียนปนเล่น หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้หรือกิจกรรมเพื่อการฝึกทักษะอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะถ้าสามารถจัดให้เป็นเสมือนหนึ่งว่าเด็กได้เล่นแล้ว กิจกรรมนั้นเด็กจะสนใจและสามารถเรียนรู้หรือมีทักษะได้โดยเด็กไม่รู้สึกรำคาญ
2. สิ่งที่จะนำมาใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้นั้น อันดับแรกควรฝึกโดยการให้สิ่งแวดล้อมรอบกาย กระตุ้นพัฒนาการ และให้เด็กได้สัมผัสด้วยประสาทสัมผัสของเด็กหลายอย่าง เช่น ได้เห็น ได้คลำ ได้ฟังเสียง ได้ชิมรส เป็นต้น ประกอบกับเกมการศึกษาที่ครูทำขึ้นหรือเกมการศึกษาที่จำหน่ายในตลาดแล้วจึงฝึกและขั้นที่สองจึงใช้แบบฝึกหัดความพร้อม
3. การจัดกิจกรรมหลายรูปแบบ เพื่อให้เด็กมีความสุขและเพลิดเพลิน อยู่ในชั้นเรียนได้ทั้งวัน กิจกรรมสำหรับเด็กควรมีหลายรูปแบบในความหมายหนึ่ง ๆ เช่น ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้เรื่อง "ฝน" เราจะจัดกิจกรรมกลุ่มได้หลายรูปแบบตลอดสัปดาห์ ดังนี้

- 3.1 สนทนาภาพประกอบ
- 3.2 เล่านิทานจากหนังสือเรื่อง ฝนจ้า
- 3.3 ร้องเพลง "ฝน"

3.4 สาธิตเรื่องน้ำกลายเป็นไอ ไอน้ำกลายเป็นน้ำฝน

3.5 แต่งคำคล้องจองเกี่ยวกับฝน เช่น ฝนตกชุกชาชื่นฉ่ำนอนหลับ

3.6 การพาออกไปดูของจริงนอกสถานที่

ช่วงเวลาของกิจกรรม ช่วงเวลาของกิจกรรมนั้น ถ้าเป็นกิจกรรมกลุ่มไม่ควรเกิน 20 นาที แต่ถ้าเป็นกิจกรรมเสรีของเด็กอาจจะเปลี่ยนจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมอื่น ๆ ได้ ในช่วงเวลาที่รวมกันอาจมากกว่ากิจกรรมกลุ่มได้ การให้ช่วงเวลาในกิจกรรมเสรีนานนั้นเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีสมาธิในการทำงานด้วย

วันสี่ พฤษภาคม (วันสี่ พฤษภาคม 2518 : 25) กล่าวว่า ความพร้อมที่จะเรียนของเด็กมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ความพร้อมทางร่างกาย ได้แก่ สุขภาพของเด็ก การใช้สายตา การฟัง การพูด ความสัมพันธ์ทางกล้ามเนื้อ (ถากับมือ) เป็นต้น
2. ความพร้อมทางสมอง ได้แก่ ความสามารถในการลำดับเหตุการณ์ จากนิทานที่ตนได้ฟัง หรือพูด หรือดูภาพ ลำดับภาพ สถิติปัญหาที่ จำแนกยา จะพูด หรือสิ่งอะไรก็เข้าใจง่าย เป็นต้น
3. ความพร้อมทางด้านอารมณ์ ได้แก่ รู้จักควบคุมอารมณ์ สามารถทำงานเป็นหมู่ เล่นเป็นหมู่ ไม่แย่งหรือขโมยของกัน ไม่ทะเลาะวิวาทกันบ่อย ๆ ไม่เข้าหาแยกกัน เป็นต้น
4. ความพร้อมทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ มีความสนใจในการอ่าน รู้จักฟังอย่างเข้าใจ ใช้ภาษาได้ดีพอสมควร เป็นต้น

หลักการวัดและประเมินความพร้อมทางการเรียน

การจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็กมีจุดมุ่งหมาย เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการและความพร้อมทั้ง 4 ด้าน โดยอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวการจัด

ประสบการณ์เป็นเครื่องมือค่านนี้ การวัดและประเมินผลชั้นเด็กเล็ก จึงต้องวัดและประเมินผลพัฒนาการและความพร้อมในการเรียนตามจุดหมายทั้งกล่าว มีใช้ประเมินเนื้อหาสาระในแผนการสอน

การวัดผล เป็นกระบวนการกำหนดตัวเลข เพื่อแสดงปริมาณและคุณภาพ พฤติกรรมของเด็ก

การประเมินผล เป็นกระบวนการพิจารณาตัดสินคุณภาพ หรือคุณลักษณะ ของพฤติกรรมหรือปริมาณของพฤติกรรมว่าเป็นไปตามจุดหมายของการสอนหรือไม่ โดยมีเกณฑ์เป็นเครื่องมือในการตัดสิน

ความพร้อมในการเรียน หมายถึง ผู้เรียนต้องมีความสามารถ (ทางกาย สติปัญญา ลักษณะนิสัย และสังคมนิสัย) ระดับหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนดำเนินไปได้ด้วยดี มีอุปสรรคต่าง ๆ ไม่มากนัก ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียน และเรียนได้เร็วในอัตราปกติสำหรับเด็กทั่วไป ความสามารถดังกล่าวอาจเกิดจาก ภูมิลำเนาหรือเกิดจากการเรียนรู้ การฝึกฝนที่ผ่านมา หรือจากอิทธิพลของทั้ง 2 อย่าง ประกอบกันก็ได้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผล ความความพร้อมทางการเรียนเป็นกระบวนการวัดผลและประเมินความสามารถ ของพฤติกรรมทางกาย สติปัญญา ลักษณะนิสัย และสังคมนิสัย โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

ภาพประกอบ 2 แสดงองค์ประกอบความพร้อมในการเรียนที่จะวัดและประเมิน

วิธีประเมินผลเด็กก่อนวัยเรียน

เด็กก่อนวัยเรียน เป็นเด็กที่มีวัยกำลังเจริญเติบโต มีอายุระหว่าง 3 - 6 ขวบ ความสามารถและการแสดงออกอาจเปลี่ยนแปลงตามสิ่งแวดล้อม การประเมินผลควรจะดำเนินการโดยใช้วิธีหลาย ๆ วิธีดังนี้

1. การสังเกตพฤติกรรมและจดบันทึก
2. การสนทนาและซักถาม
3. การตรวจผลงาน
4. การทดสอบ

การเลือกใช้วิธีวัดผลควรคำนึงถึงหลักวิชา อายุของเด็ก ตลอดจนความมุ่งหมายของการวัดผลแต่ละครั้งควรใช้วิธีสังเกต สนทนา และตรวจผลงานให้มากที่สุดสำหรับแบบทดสอบควรใช้ให้น้อยที่สุด และถ้าจะใช้ควรเป็นแบบทดสอบชนิดรูปภาพ มีครูเป็นผู้อ่านคำสั่งหรือคำถามแล้วให้นักเรียนทำตามทีละข้อ และการวัดผลประเมินผลนักเรียนระดับนี้ ควรกระทำในลักษณะเป็นรายบุคคลมากกว่าเป็นกลุ่มใหญ่ ในการจัดน้ำหนักในการประเมินผล นงลักษณ์ สิ้นสียผล ได้เสนอเกณฑ์ตามตาราง ดังนี้ (นงลักษณ์ สิ้นสียผล 2524 : 54)

ตาราง 1 แสดงน้ำหนักในการประเมินผลเด็กก่อนวัยเรียน

การประเมินผล	ชั้นอนุบาลปีที่ 1		ชั้นอนุบาลปีที่ 2	
	ภาค 1	ภาค 2	ภาค 1	ภาค 2
การสังเกต	50%	40%	40%	40%
การสนทนา	40%	30%	30%	30%
การตรวจผลงาน	10%	15%	10%	10%
การใช้ข้อสอบปากเปล่า	—	10%	10%	10%
การใช้ข้อทดสอบ	—	5%	10%	10%
รวม	100%	100%	100%	100%

การวัดและประเมินความพร้อมทางสติปัญญา

ความพร้อมทางสติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการคิด ความเข้าใจ ความจำ การใช้เหตุผล การเปรียบเทียบ การตัดสินใจ และการมีความรู้พื้นฐานทั่วไป ซึ่ง นงเยาว์ แสงเพ็ญแข และวิจิต ทองนุ้ย (นงเยาว์ แสงเพ็ญแข และวิจิต ทองนุ้ย 2528 : 28) ได้กำหนดว่า การประเมินความพร้อมทางสติปัญญาในชั้นเด็กเล็ก จะประเมินจากองค์ประกอบของความพร้อมทางสติปัญญา 8 องค์ประกอบ

1. ความรู้พื้นฐานทั่วไป
2. การเปรียบเทียบ
3. การฟังและพูดโต้ตอบ

4. การปฏิบัติตามคำสั่ง
5. การลำดับเหตุการณ์
6. การจัดประเภทสิ่งของ
7. การจำแนกความแตกต่างและความคล้ายคลึง
8. การนับและรู้ค่าจำนวน 1 - 10

ในประเทศไทย มีผู้สร้างแบบทดสอบขึ้นหลายฉบับ ซึ่งจัดองค์ประกอบของการเรียนแตกต่างกัน ดังนี้

ไชศรี วรชวีชา (ไชศรี วรชวีชา 2507 : บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบทดสอบความพร้อมในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แบบทดสอบความพร้อมฉบับนี้ จัดองค์ประกอบเดี่ยวคือ ความสามารถในการแยกสิ่งต่าง ๆ ด้วยสายตา โดยแบ่งเป็น 4 ตอนคือ คำศัพท์ การรู้จักความต่าง การรู้จักความเหมือน และการเชื่อมโยงความคิด

จิตต์โส ฅดุงพัฒน์ (จิตต์โส ฅดุงพัฒน์ 2510 : บทคัดย่อ) สร้างแบบทดสอบความพร้อมที่จะเรียนอ่านความสามารถแยกเสียงที่ได้ยิน แบบทดสอบนี้จัดองค์ประกอบเดี่ยว คือความสามารถในการจำแนกเสียงที่ได้ยิน โดยแบ่งเป็น 5 ตอนคือ การแยกเสียงพยัญชนะ การแยกเสียงสระ การเปรียบเทียบพยัญชนะต้น เสียงที่เหมือนกัน การแยกเสียงควบกล้ำและการแยกเสียงวรรณยุกต์

พิตร ทองชั้น (พิตร ทองชั้น 2516 : 30) สร้างแบบทดสอบความพร้อมในการ เรียนพร้อมคู่มือคำเนิการทดสอบ แบบทดสอบฉบับนี้จัด 8 องค์ประกอบคือ ความเข้าใจคำภาษา ความสามารถเชิงเปรียบเทียบ ความคิดคำนวณคณิตศาสตร์ ศัพท์ ความสามารถเชิงแก้ปัญหา ความสามารถของหู และตา การบังคับกล้ามเนื้อและการลอกแบบ

ชัยยุทธ์ บุญยสวัสดิ์ (ชัยยุทธ์ บุญยสวัสดิ์ 2516 : บทคัดย่อ) สร้างแบบทดสอบความพร้อมในการอ่านความสามารถ จำแนกด้วยสายตา

สำหรับเด็กก่อนเข้าเรียนแบบทดสอบนี้วัดเฉพาะองค์ประกอบเดียว คือความสามารถจำแนกด้วยสายตา แบ่งเป็น 5 ตอน ศัพท์ หาลสิ่งที่ขาดหายไป แยกความเหมือน แยกความต่าง และการเชื่อมโยงความคิด

กองการประถมศึกษา (กองการประถมศึกษา 2519 : 6 - 9)
ได้สร้างแบบทดสอบความพร้อมทางการเรียนอ่านมี 7 องค์ประกอบคือ

1. ความเข้าใจในการฟัง
2. การจำแนกภาพด้วยสายตา
3. การจำแนกเสียงที่คล้ายคลึงกัน
4. การใช้สายตาและกล้ามเนื้อให้สัมพันธ์กัน
5. คำศัพท์
6. การทำตามคำสั่ง
7. การหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพและสัญลักษณ์

อนันต์ น้าเจริญ (อนันต์ น้าเจริญ 2522 : 145) สร้างแบบทดสอบความพร้อมภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มี 15 องค์ประกอบคือ

1. การรู้ความหมายของคำ
2. การรู้ความหมายของประโยค
3. การทำตามคำสั่ง
4. การหาแหล่งกำเนิดเสียง
5. การจำแนกความแตกต่างของเสียง
6. ทักษะในการเรียน
7. ความสามารถในการใช้สายตาและกล้ามเนื้อให้สัมพันธ์กัน
8. การจำแนกความแตกต่างของภาพ
9. การจำแนกความแตกต่างของกลุ่มอักษร
10. การลอกตามแบบ

11. ความสามารถในการจำเรื่อง
12. ความเข้าใจเรื่อง
13. การรู้จักตัวอักษร
14. การรู้จักประมาณ
15. การหาความสัมพันธ์

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้สร้างแบบทดสอบความพร้อมทางการเรียน โดยแบ่งองค์ประกอบ เป็น 4 ด้านดังนี้ ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านจำนวน ความสามารถทางการจำแนก และความสามารถทางมิติสัมพันธ์ ซึ่งขณะนี้กำลัง ทำการทดลองใช้กับเด็กทั่วประเทศ เพื่อทำเป็นแบบทดสอบมาตรฐาน

✓ กล่าวโดยสรุป ลักษณะของแบบทดสอบที่มีนักศึกษาต่าง ๆ ได้จัดทำไว้นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและพบว่า องค์ประกอบของความพร้อมทางการเรียนทางด้านสติปัญญา ของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ และมีความเป็นไปได้ในการวิจัยครั้งนี้ และยังสอดคล้อง จุดมุ่งหมายปัจจุบันของการจัดการศึกษาระดับอนุบาลและชั้น เด็กเล็กของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติด้วย

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้และพัฒนการด้านต่าง ๆ ของเด็กก่อนวัยเรียน เป็นจำนวนมาก จะนำมากล่าวเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้เท่านั้น

วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมทางการเรียนแก่ เด็กก่อนเกณฑ์บังคับเรียน เมื่อปี พ.ศ.2520 กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กก่อนวัยเรียน ในย่านชุมชนคลองเตย การศึกษาครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบความพร้อมทาง การเรียนของเด็กก่อนวัยเรียนชั้น ป.1 โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มควบคุม

เป็นเด็กอายุ 3 - 6 ปี ซึ่งผ่านการเตรียมความพร้อมมาก่อน 29 คน และ
กลุ่มทดลองจำนวน 28 คน ซึ่งไม่เคยผ่านการเตรียมความพร้อมมาก่อน เด็กทั้งสอง
กลุ่มมีสภาพพื้นฐานทางครอบครัวคล้ายคลึงกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ
สอบถามความพร้อมทางการเรียนคณิตศาสตร์ของสถาบันส่งเสริมการสอน
คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี และแบบทดสอบความพร้อมในการอ่านของการประม
ศึกษา กรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มควบคุมมีความพร้อมทางการเรียน
มากกว่ากลุ่มทดลอง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2524 : 27)

กิตยวดี บุญซื่อ และคนอื่น ๆ (รวมฉบับที่ 1/2530)
การศึกษา บัญชี และคนอื่น ๆ ทำการทดลองสอนชั้นอนุบาลในโรงเรียน
สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2515 - 2520 เพื่อเปรียบเทียบ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนในโครงการทดลองเด็กอนุบาลที่เข้า
เรียนในโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ กับนักเรียนนอกโครงการที่จบอนุบาลจากที่อื่น ๆ
แล้วมาเข้าเรียนที่โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ นักเรียนในโครงการทดลอง ขณะที่
อยู่ชั้นอนุบาลจะไม่เน้นการสอนหนังสือ แต่มุ่งฝึกความพร้อมในทุก ๆ ด้านและ
พัฒนาการด้านความคิด ส่วนนักเรียนนอกโครงการมาจากโรงเรียนอนุบาลทั่ว ๆ ไป
ซึ่งเรียนอ่าน เขียน และคิดเลข การเก็บข้อมูลทำเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1
ขณะที่เรียนในชั้นอนุบาล ใช้สังเกตพฤติกรรม แล้วบันทึกพฤติกรรม ระยะที่ 2
และระยะที่ 3 เมื่อนักเรียนผ่านการเรียนชั้นประถมปีที่ 2 และประถมปีที่ 4
เมื่อนักเรียนผ่านการเรียนชั้นประถมศึกษามาแล้ว สอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เปรียบเทียบกับนักเรียนนอกโครงการ ปรากฏว่า เด็กที่ผ่านโครงการทดลองสอน
ชั้นอนุบาล ที่ไม่เป็นการสอนหนังสือ เมื่อเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมปีที่ 2
และประถมปีที่ 4 จะมีความรู้ความสามารถทางวิชาการเท่าเทียมกับเด็ก
ที่จบมาจากโรงเรียนอนุบาลอื่น ๆ ซึ่งผ่านการเรียนภาควิชาการมาแล้ว
(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2524 : 20)

การศึกษาเรื่องประโยชน์ของการเตรียมความพร้อมในการเรียนของ
เบรดเลย์ (Breadley. 1956) และนิล (Nila. 1953) (ส่วน
วิจัย 2522 : 107) ใช้นักเรียนกลุ่มละ 21 คน ที่มีอายุ เพศ สติปัญญา และพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
และสังคมเท่า ๆ กัน กลุ่มทดลองความพร้อมทางการเรียนยังได้อ่านหนังสือ
จนกว่าเด็กจะพร้อม ส่วนกลุ่มควบคุมจะสอนหนังสือทันทีที่เด็กเริ่มเข้าเรียน ผลการ
ทดลองพบว่า เด็กกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเท่ากับกลุ่มควบคุม พอสิ้น
เกรด 13 เด็กกลุ่มทดลองมีผลการเรียนรูทางด้านภาษาสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 5% ในการทำงานที่สูงกว่า มีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน และ
ผลการเรียนดีกว่า โดยเฉพาะเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ
ได้ประโยชน์มาก ส่วนผลการทดลองของ นิล พบว่า เมื่อนักเรียนจบชั้น
ประถมปีที่ 1 แล้ว ผลการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ (นงเยาว์ แสงเพ็ญ และคนอื่น ๆ 2522 : 107) ซึ่งสอดคล้อง
กับผลการวิจัยของการศึกษาอีกหลายท่าน สรุปได้ว่า แม้จะใช้เวลาเตรียม
ความพร้อมจนทำให้ต้องสอนหนังสือช้าไป แต่ในระยะยาวเด็กก็จะเรียนทันกัน
และให้ผลดีกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การฝึกความพร้อมจะเป็นผลดีกับเด็กที่มาจาก
ครอบครัวที่ไม่มีเวลาเอาใจใส่ช่วยเหลือเด็ก

จินตนา สุทธิจินดา ได้ศึกษาพัฒนาการทางด้านภาษา ชนิดและสัดส่วน
ของคำ เด็กวัยก่อนเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กชายและเด็กหญิง อายุ
3 - 6 ขวบ จำนวน 120 คน ในจังหวัดนนทบุรี และนครปฐม ผลการศึกษา
พบว่า ฐานะเศรษฐกิจ อาชีพ และขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกัน มีอิทธิพล
ต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก (จินตนา สุทธิจินดา 2521 : บทคัดย่อ)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ร่วมกันศึกษาวิจัยโครงการ การศึกษา ความพร้อมของนักเรียนชั้นเด็กเล็กในโครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียน การสอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา โดยเป็นการวิจัยเพื่อจะเปรียบเทียบ ความพร้อมทางการเรียนในด้านความพร้อมทางการอ่าน ความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และด้านจริยธรรม และศึกษาพฤติกรรมด้านการ รับรู้โดยการสัมภาษณ์และการเคลื่อนไหวของนักเรียน 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง และกลุ่ม ควบคุม โดยศึกษาจากนักเรียนชั้นเด็กเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา ชาติ จำนวน 1,577 คน กลุ่มทดลอง 839 คน กลุ่มควบคุม 738 คน ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียน 3 ด้าน ความพร้อม ในการเรียนอ่าน ความพร้อมในการเรียนคณิตศาสตร์ และความพร้อมในกระบวนการ เบื้องต้นทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ส่วนความพร้อมทางด้านจริยธรรมของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน และพบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่าง คะแนนเฉลี่ยที่ได้ พบว่า พฤติกรรมด้านการรับรู้โดยการสัมผัส ด้านการเคลื่อนไหว ด้านการเคลื่อนไหวประกอบดนตรี และด้านสุขนิสัยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527 : 86 - 90)

เฉลิมพล ต้นสกุล ได้ศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญาและการแก้ปัญหา เฉพาะหน้าของเด็กก่อนวัยเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กชายและเด็กหญิง อายุ 3 - 6 ปี จำนวน 90 คน ในเขตการศึกษา 3 จำนวน 5 จังหวัด พบว่า สติปัญญามีความสัมพันธ์กับการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าทางบวก ระดับการศึกษา

อาชีพ และการอบรมเลี้ยงดู ของผู้ปกครองแตกต่างกันทำให้สติปัญญาและความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าแตกต่างกัน อายุมีความสัมพันธ์กับการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าสูง

จินตนา เนียมเนี้ย ได้ศึกษาพัฒนาการด้านจำนวนถ้อยคำและความซับซ้อนของประโยคของเด็กก่อนวัยเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กชายและเด็กหญิง อายุ 3 - 6 ปี จำนวน 120 คน ในจังหวัดพิษณุโลก และสุโขทัย การศึกษาพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจอาชีพ และขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางกายของเด็ก อายุสูงขึ้น พัฒนาการด้านภาษาจะสูงขึ้น เพศและถิ่นที่อยู่มีผลทำให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาแตกต่างกัน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2522 : 2 - 19)

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อ้างจากพิศเพลิน เขียวหวาน 2521 : 31 - 32) ได้จัดทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 90 คน ซึ่งมีอายุเฉลี่ย 7 ปี 7 เดือน ถึง 30% เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏผลดังนี้

1. ความสามารถในการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับภูมิหลังของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน แสดงว่า สภาพครอบครัวดี นักเรียนจะสอบได้ดี

2. เด็กที่จัดไม่มีความพร้อมที่จะเรียนอ่าน เมื่อเข้าเรียนส่วนใหญ่อาจจะ เป็นเพราะหลักสูตรมีเนื้อหาและกิจกรรมมากเกินไป เด็กยังไม่มีเวลาพอที่จะเรียนอ่าน ซึ่งเป็นวิชาขั้นพื้นฐานได้ดี และเด็กมีหนังสืออ่านที่บ้านน้อย

3. เด็กที่มีความพร้อมอยู่แล้ว ก็ยังเรียนอ่านได้ยากอยู่ เพราะประสบการณ์ทางบ้านและทางโรงเรียนไม่สัมพันธ์กัน เด็กคงใช้เวลาในการปรับปรุงตัวให้เข้ากับโรงเรียน

4. เด็กที่มีอายุน้อย มีแนวโน้มที่จะทำคะแนนได้ดีกว่าเด็กที่มีอายุมากกว่า และพบว่า เด็กอาจเริ่มเรียนได้ดีเมื่ออายุ 6 - 7 ปี

นีฟและสตรอด (Knief and Stroud. 1959 : 177 - 120) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและชั้นทางสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 4 จำนวน 344 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 18 โรงเรียนพบว่า ชั้นทางสังคมหรือสิ่งแสดงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเชาว์ปัญญา

นงลักษณ์ วิรัชชัย (นงลักษณ์ วิรัชชัย 2521 : 72 - 73) ทำการวิจัยใช้ข้อมูลจากโครงการวิจัยประสิทธิภาพ โรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์สูง เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ในชุมชนที่พัฒนาแล้ว มีประชากรหนาแน่น ค่าใช้จ่ายต่อหัวของโรงเรียนสูง

ทวี แทนหนู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2522 : 20 - 25) ศึกษาปัญหาเรื่องการสอนชั้นเด็กเล็ก ใน 3 จังหวัดภาคใต้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูใหญ่ และครูที่สอนชั้นเด็กเล็กอย่างละ 92 คน รวม 184 คน ในบริเวณ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ปัญหาด้านต่าง ๆ มีตามลำดับคือ ปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอน การบริหารและการนิเทศ ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลักสูตรแบบเรียน การวัดผลประเมินผลและครูเด็กเล็ก พบว่าปัญหารายการที่เป็นจริงแตกต่างจากปัญหาตามความคิดเห็นของครูใหญ่และครูที่สอนหลายเรื่อง

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนอนุบาลของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับมาตรฐานต่างกัน จะมีความพร้อมทางการเรียนแตกต่างกัน
2. นักเรียนระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครที่เปิดสอนถึงระดับสูงสุดต่างกัน จะมีความพร้อมทางการเรียนแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๐

ประชากร

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประชากรที่จะศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร จากจำนวนโรงเรียนที่จัดมาตรฐานการจัดการศึกษาไว้ 413 โรงเรียน เป็นโรงเรียนมาตรฐานสูง 65 โรง มาตรฐานกลาง 298 โรง และ มาตรฐานต่ำ 50 โรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2527 : 1 - 4)

กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. จำแนกโรงเรียนตามระดับมาตรฐานการจัดการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้ดังนี้
 - 1.1 โรงเรียนที่มีมาตรฐานการจัดการศึกษาสูง จำนวน 65 โรง
 - 1.2 โรงเรียนที่มีมาตรฐานการจัดการศึกษาปานกลาง จำนวน 298 โรง

1.3 โรงเรียนที่มีมาตรฐานการจัดการศึกษาคำ จำนวน 50 โรงเรียน

2. สุ่มโรงเรียนในแต่ละระดับมาตรฐาน แล้วใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยตัวอย่าง ทำการสุ่มโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 1,126 คน
 ตาราง 2

ตาราง 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามมาตรฐานของโรงเรียน

มาตรฐานของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน		นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
มาตรฐานสูง	65	10	293
มาตรฐานปานกลาง	298	25	717
มาตรฐานต่ำ	50	5	116
รวม	413		

จากกลุ่มตัวอย่างนี้ เมื่อจำแนกเป็นประเภทตามระดับชั้นสูงสุดของโรงเรียนแล้ว จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตาราง 3

ตาราง 3 กลุ่มตัวอย่างที่จำแนกประเภทตามระดับชั้นสูงสุดของโรงเรียน

ระดับชั้น	กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
อนุบาล	14	387
อนุบาล - ประถม	13	367
อนุบาล - มัธยม	13	372
รวม	40	1,126

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ของแบบทดสอบความพร้อมทางการเรียนของเด็กก่อนวัยเรียน จากเอกสาร ตำรา และผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน พบว่าประกอบด้วย 3 องค์ประกอบใหญ่คือ ความสามารถทางภาษา ความสามารถทางจำนวน และความสามารถเชิงเหตุผล ซึ่งมีความสอดคล้องกับแบบทดสอบความพร้อมทางการเรียนที่สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้สร้างขึ้นไว้แล้ว ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมครั้งนี้จึงใช้แบบทดสอบของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ ความสามารถทางภาษา ความสามารถทางจำนวน ความสามารถทางการจำแนก และความสามารถทางมิติสัมพันธ์

แบบทดสอบฉบับนี้ นำไปทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเป็น 0.96

ลักษณะของแบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนก่อนวัยเรียน ซึ่งสำนักทดสอบ
ได้สร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก โดยฉบับของเด็กจะเป็นรูปภาพทั้งหมด
แบ่งออกเป็น 4 ตอน ส่วนในฉบับคู่มือจะเป็นวิธีดำเนินการสอบและมีคำสั่งของแบบทดสอบ
รวมอยู่ด้วย

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ฉบับคู่มือครู จะเป็นคำชี้แจงการสอบ โดยแนะนำวิธีการดำเนินการทดสอบ กับ ผู้ดำเนินการ
การสอบ หรือครู มีรายละเอียดต่าง ๆ ครบถ้วน พร้อมทั้งมีคำสั่งหรือคำถามสำหรับเด็ก
รวมอยู่ด้วย เนื่องจากเด็กก่อนวัยเรียนยังไม่สามารถอ่านคำถามได้เอง ฉะนั้นการดำเนินการสอบ
ครูจะต้องเป็นผู้อ่านคำถามต่าง ๆ ให้เด็กนักเรียนฟัง และจะต้องดำเนินการตามคำชี้แจง
อย่างเคร่งครัดในเรื่องกระบวนการและวิธีการ พร้อมทั้งรักษาเวลาที่กำหนดไว้ในคู่มือครู

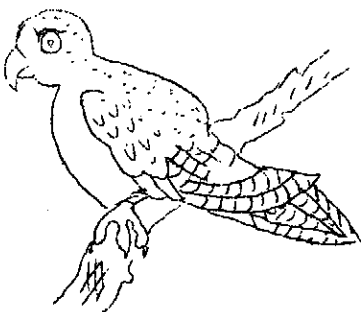
ฉบับของเด็ก แบบทดสอบฉบับนี้ มีข้อทดสอบจำนวน 40 ข้อ แบ่งข้อสอบออกเป็น
4 ตอน ตอนละ 10 ข้อ ดังรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 วัดความสามารถทางภาษา

ตัวอย่าง

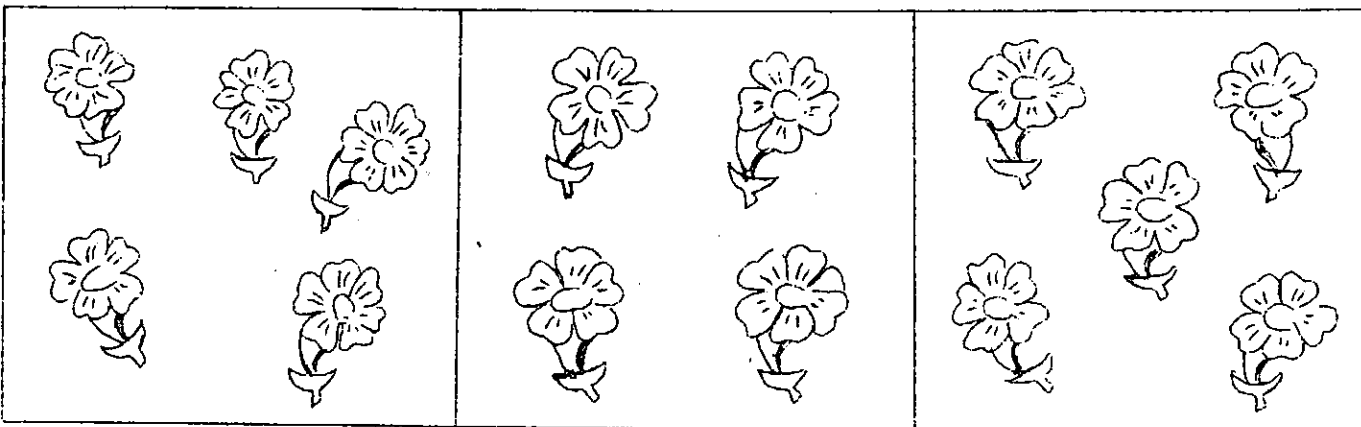
๐. คำถามในคู่มือครูถามว่า สัตว์ตัวใดเรียกว่า หนู

คำตอบในฉบับของนักเรียนจะมีภาพ ดังตัวอย่าง ให้นักเรียนกากบาทหับภาพ
ที่ตรงกับคำถาม

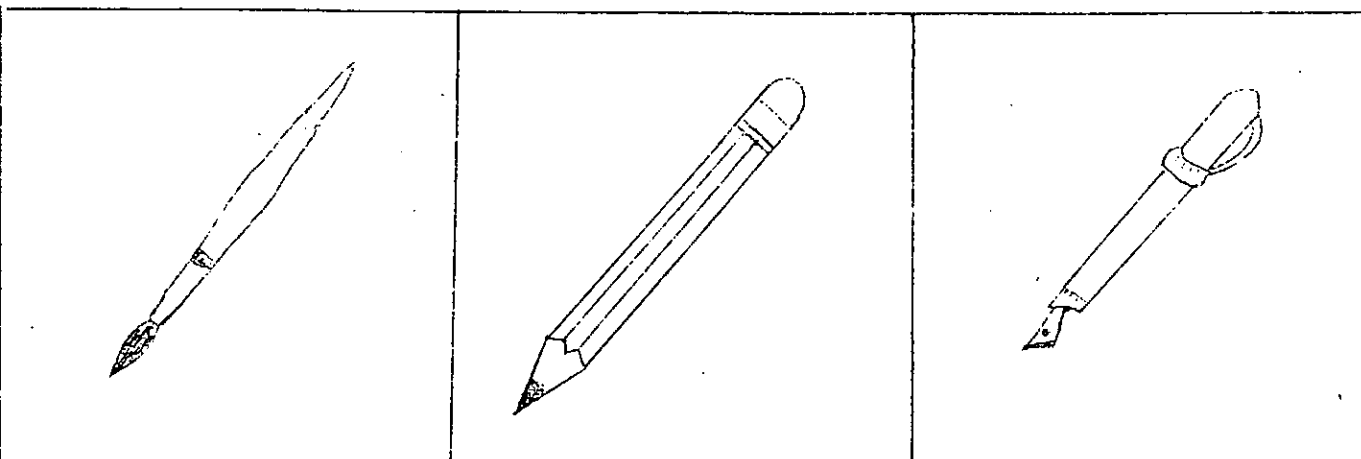
ตอนที่ 2 วัดความสามารถทางจำนวน

๐. คำถามในคู่มือครูถามว่า ภาพใดมีจำนวน แตกต่าง ไปจากภาพอื่น
คำตอบในฉบับของนักเรียน จะมีภาพให้นักเรียนกากบาทกับภาพตามคำสั่ง

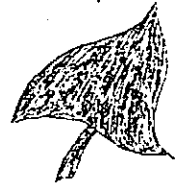
ตอนที่ 3 วัดความสามารถในการจำแนก

๐. คำถามในคู่มือครูถามว่า ภาพใดเป็นภาพที่ไม่เข้าพวก
คำตอบในฉบับของนักเรียน จะมีภาพให้นักเรียนกากบาทกับภาพตามคำสั่ง

ตอนที่ 4 วัดความสามารถในทางมีศิลปะ

๐. ทำสิ่งในคู่มือครู จะสั่งให้นักเรียนจากภาพที่มีเงาภาพเหมือนภาพทางซ้ายมือ คำตอบในฉบับของเด็ก จะมีภาพให้นักเรียนจากภาพเป็นภาพคำที่บ ถึงตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อไปขอพบผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่สุ่ม เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยวางแผนออกเก็บข้อมูล ศึกษาจากเส้นทางที่ตั้งของโรงเรียน แล้วกำหนดวันเวลาที่จะไปดำเนินการสอบเก็บข้อมูล และติดต่อนัดหมายกับทางโรงเรียนล่วงหน้า เพื่อตรวจสอบว่าโรงเรียนนั้น ๆ จะเปิดภาคเรียนเมื่อไร เนื่องจากข้อมูลครั้งนี้ต้องการวัดความพร้อมของนักเรียนที่เรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ฉะนั้นจึงต้องเก็บข้อมูลให้ทันในปีการศึกษา
3. ผู้วิจัยออกไปพบผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่นัดหมายไว้ และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ แล้วจึงเข้าพบครูผู้สอนนักเรียนชั้นที่สุ่ม เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงวิธีการดำเนินการสอบ และดำเนินการสอบร่วมกัน

4. นำข้อมูลที่ไ้มา ตรวจสอบคะแนน โดยข้อถูกให้ 1 คะแนน ข้อผิดให้ 0

การวิเคราะห์ข้อมูล

- นำข้อมูลที่ไ้มาทำการตรวจให้คะแนนแต่ละฉบับ โดยข้อถูกให้ 1 คะแนน ข้อผิดให้ 0 และนับคะแนนแยกแต่ละด้าน ด้านจำนวน ด้านภาษา ด้านการจำแนก และด้านทัศนคติ
- หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- ทดสอบความแตกต่างภายในกลุ่ม และเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม ในแต่ละด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- สถิติพื้นฐาน

- 1.1 หาค่าเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

- 1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (Ferguson. 1976 : 47)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

- เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ 3 กลุ่ม ใช้สูตร (สูตร
 วงรี) ดังนี้ 2525 : 152)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

- เมื่อ F แทน การแจกแจงอัตราส่วนวิกฤต
 MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_W แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบว่า คะแนนของตัวแปรที่ตรวจสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัย
 จะทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's Method) จากสูตร (วิเชียร เกตุสิงห์ 2524 : 109)

$$\hat{\sigma}_L^2 = MS_W \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)$$

- เมื่อ $\hat{\sigma}_L^2$ แทน Estimate of Variance of Contrast
 MS_W แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
 n_i แทน กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ i
 n_j แทน กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ j

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
 โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนนักเรียน
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
df	แทน ชั้นของความอิสระ (Degree of Freedom)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)
*	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานแตกต่างกัน จะมีความพร้อมทางการเรียนแตกต่างกันหรือไม่
2. นักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนถึงระดับสูงสุดต่างกัน จะมีความพร้อมทางการเรียนแตกต่างกันหรือไม่

เพื่อตอบคำถามดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ทดสอบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาล รวม 4 ด้านคือ ด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านจำแนก และด้านมีนิสัย

โดยทดสอบนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานทั้งสูง กลาง ต่ำ และที่เปิดสอนถึงขั้นสูงสุดสามประเภทคือ เปิดสอนเพียงระดับอนุบาล เปิดสอนถึงระดับประถมศึกษา และเปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 1,126 คน คะแนนความพร้อมในแต่ละด้านของนักเรียนอนุบาลที่ได้จากการทดสอบ จะใช้เป็นข้อมูลเพื่อการตอบคำถามทั้ง 2 ประการข้างต้น ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นได้นำเสนอไปตามลำดับคำถามดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานต่างกัน

1.1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการจำแนก และด้านมิติสัมพันธ์ของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนเอกชน ที่มีมาตรฐานสูง กลาง และต่ำ ปรากฏตารางเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนของคะแนนมีปรากฏตามตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนของคะแนนความพร้อมทางการเรียนในแต่ละด้านของนักเรียนอนุบาล จำแนกตามระดับมาตรฐานของโรงเรียน

ความพร้อม มาตรฐาน	จำนวน		ด้านภาษา		ด้านจำนวน		ด้านจำแนก		ด้านมิติสัมพันธ์	
	รวม	นร.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
สูง	10	293	7.9454	1.2385	8.8601	1.0164	7.4676	1.3268	7.9113	1.3350
กลาง	25	717	7.6248	1.3379	8.5858	1.0962	7.1353	1.4392	7.5049	1.4351
ต่ำ	5	116	7.4569	1.1771	8.4397	1.0904	6.8190	1.4405	7.3966	1.3637
รวม	40	1126	7.6909	1.3017	8.6421	1.0796	7.1892	1.4152	7.5995	1.4064

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนอนุบาลจำนวน 1,126 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้มีคะแนนเฉลี่ยความพร้อมแต่ละด้านจำแนกตามมาตรฐานของโรงเรียนได้ดังนี้
 ความพร้อมทางด้านภาษา โรงเรียนมาตรฐานสูง 7.9454 โรงเรียนมาตรฐานกลาง
 7.6248 โรงเรียนมาตรฐานต่ำ 7.4569 ความพร้อมด้านจำนวนของโรงเรียน
 มาตรฐานสูง 8.8601 โรงเรียนมาตรฐานกลาง 8.5858 โรงเรียนมาตรฐานต่ำ
 8.4397 ความพร้อมด้านจำแนก โรงเรียนมาตรฐานสูง 7.4676 โรงเรียนมาตรฐาน
 กลาง 7.1353 โรงเรียนมาตรฐานต่ำ 6.8190 ความพร้อมด้านมิติสัมพันธ์ โรงเรียน
 มาตรฐานสูง 7.9113 โรงเรียนมาตรฐานกลาง 7.5049 โรงเรียนมาตรฐานต่ำ
 7.3966 จะเห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของความพร้อมแต่ละด้าน เมื่อจำแนกตามมาตรฐาน
 ของโรงเรียนแล้ว ค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันมาก

1.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการจำแนก
 และด้านมิติสัมพันธ์ของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนเอกชน ที่มีมาตรฐานสูง กลาง
 และต่ำ ดังตาราง 5

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนที่มี
มาตรฐานแตกต่างกัน

Source	df	SS	MS	F
ด้านภาษา				
ระหว่างกลุ่ม	2	28.4587	14.2294	4.9905*
ภายในกลุ่ม	1123	3201.9889	2.8513	
รวม	1125	3230.4476		
ด้านจำนวน				
ระหว่างกลุ่ม	2	20.9494	10.4747	7.8014*
ภายในกลุ่ม	1123	1507.8153	1.3427	
รวม	1125	1528.7647		
ด้านจำแนก				
ระหว่างกลุ่ม	2	40.6903	20.3451	5.1090*
ภายในกลุ่ม	1123	4472.0175	3.9822	
รวม	1125	4512.7078		
ด้านมิติสัมพันธ์				
ระหว่างกลุ่ม	2	39.6753	19.8377	5.1064*
ภายในกลุ่ม	1123	4362.6844	3.8848	
รวม	1125	4402.3597		

$$F = (2, 1123), .05$$

จากตาราง 5 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างรายเฉลี่ยของความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนที่มีระดับมาตรฐานสูง กลาง และต่ำ พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานต่างกัน มีความพร้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในทุกด้านคือ ด้านภาษา ($F = 4.9905$) ด้านจำนวน ($F = 7.8014$) ด้านจำแนก ($F = 5.1090$) นิตีสัมพันธ์ ($F = 5.1064$) ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1

1.3 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการจำแนก และด้านนิตีสัมพันธ์ของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนเอกชน ที่มีมาตรฐานสูง กลาง และต่ำ

เพื่อวิเคราะห์ระดับมาตรฐานของโรงเรียนที่นักเรียนอนุบาลมีความพร้อมในแต่ละด้านแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้ทดสอบความแตกต่างของรายเฉลี่ยของคะแนนเป็นรายคู่ตามระดับมาตรฐานของโรงเรียน โดยการใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Scheffé test) โดยปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 การทดสอบความแตกต่างของความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาลในแต่ละด้าน
ตามระดับมาตรฐานของโรงเรียน

มาตรฐาน ความพร้อม	มาตรฐาน	สูง	กลาง	ต่ำ
ด้านภาษา	สูง (7.9454) กลาง (7.6248) ต่ำ (7.4569)	—	0.3206* —	0.4885* 0.1679 —
ด้านจำนวน	สูง (8.8601) กลาง (8.5858) ต่ำ (8.4397)	—	0.2743* —	0.4204* 0.1461 —
ด้านจำแนก	สูง (7.4676) กลาง (7.1353) ต่ำ (6.8190)	—	0.3323 —	0.6486* 0.3163 —
ด้านมีกิจสัมพันธ์	สูง (7.9113) กลาง (7.5049) ต่ำ (7.3966)	—	0.4064* —	0.5147* 0.1083 —

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนอนุบาลที่เรียนใน
โรงเรียนที่มีมาตรฐานสูง มีความพร้อมทุกด้านสูงกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มี
มาตรฐานปานกลาง และต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้น ความพร้อมด้านภาษา

โรงเรียนมาตรฐานสูง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนมาตรฐานปานกลาง (0.3206) สูงกว่าโรงเรียนมาตรฐานต่ำ (0.4885) ความพร้อมด้านจำนวน โรงเรียนมาตรฐานสูง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนมาตรฐานปานกลาง (0.2743) สูงกว่าโรงเรียนมาตรฐานต่ำ 0.4204 ความพร้อมด้านนิติสัมพันธ์ โรงเรียนมาตรฐานสูง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนมาตรฐานปานกลาง (0.4064) สูงกว่าโรงเรียนมาตรฐานต่ำ (0.5147) ยกเว้นความพร้อมด้านการจ้างงาน โรงเรียนมาตรฐานสูง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเฉพาะ โรงเรียนที่มีมาตรฐานต่ำ (0.6486) เพียงระดับเดียว ส่วนนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนมาตรฐานปานกลาง และต่ำ มีความพร้อมทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกระดับ

2. การเปรียบเทียบความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนเอกชน ที่เปิดสอนถึงระดับชั้นสูงสุดต่างกัน

2.1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความสามารถด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการจ้างงาน และด้านนิติสัมพันธ์ ของนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นสูงสุด 3 ระดับ คืออนุบาล ประถม และมัธยม

ผลการวิเคราะห์ เมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นสูงสุด คือ เปิดสอนถึงระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความพร้อมในแต่ละด้าน ดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของคะแนนความพร้อมทางการเรียนในแต่ละด้านของนักเรียนอนุบาล
จำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่เปิดสอนถึงขั้นสูงสุด

ประเภท ของโรงเรียน	จำนวน		ค่าภาษา		ค่าจำนวน		ค่าจำแนก		ค่าสถิติสัมพันธ์	
	ร.	น.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
อนุบาล	14	387	8.0181	1.2657	8.8966	1.0113	7.8863	1.2894	8.1602	1.2945
อนุบาล-ประถม	13	367	7.5559	1.2559	8.7057	1.0238	6.8583	1.4016	7.2207	1.4626
อนุบาล-มัธยม	13	372	7.4893	1.3588	8.3145	1.1532	6.7903	1.4728	7.3898	1.4066
รวม	40	1126	7.6909	1.3017	8.6421	1.0796	7.1892	1.4152	7.5995	1.4064

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อม แต่ละด้านของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่จำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่เปิดสอนถึงขั้นสูงสุด พบว่า มีค่าเฉลี่ยดังนี้ ความพร้อมด้านภาษา โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล 8.0181 โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมศึกษา 7.5559 โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษา 7.4893 ความพร้อมด้านจำนวน โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล 8.8966 โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมศึกษา 8.7057 โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษา 8.3145 ความพร้อมด้านการจำแนก โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล 7.8863 โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมศึกษา 6.8583 โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษา 6.7903 ความพร้อมด้านสถิติสัมพันธ์ โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล 8.1602 โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมศึกษา 7.2207 และโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษา 7.3898 ซึ่งจะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ใกล้เคียงกันมากเช่นกัน

2.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการจำแนก และด้านมิติสัมพันธ์ ของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนเอกชน ที่เปิดสอน ถึงระดับชั้นสูงสุด 3 ระดับคือ อนุบาล ประถม และมัธยม ผลปรากฏดังตาราง 8

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียน ทางประเภทกัน

Source	df	SS	MS	F
ด้านภาษา				
ระหว่างกลุ่ม	2	64.0661	32.0330	11.3610 *
ภายในกลุ่ม	1123	3166.3815	2.8196	
รวม	1125	3230.4476		
ด้านจำนวน				
ระหว่างกลุ่ม	2	66.4794	33.2397	25.5273 *
ภายในกลุ่ม	1123	1462.2852	1.3021	
รวม	1125	1528.7647		
ด้านจำแนก				
ระหว่างกลุ่ม	2	287.4331	143.7165	38.1972 *
ภายในกลุ่ม	1123	4225.2747	4.7625	
รวม	1125	4512.7078		
ด้านมิติสัมพันธ์				
ระหว่างกลุ่ม	2	190.6887	95.3443	25.4226 *
ภายในกลุ่ม	1123	4211.6710	3.7504	
รวม	1125	4402.3597		

$$F = (2, 1123), .05$$

จากตาราง 8 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นสูงสุดต่างกัน พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงชั้นสูงสุดต่างกัน มีความพร้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในทุกด้านคือ ความพร้อมด้านภาษา ($F = 11.3610$) ความพร้อมด้านจำนวน ($F = 25.5273$) ความพร้อมด้านการจำแนก ($F = 38.1972$) และความพร้อมด้านนิกีสัมพันธ์ ($F = 25.4226$) ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2

2.3 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการจำแนก และด้านนิกีสัมพันธ์ ของนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงชั้นสูงสุด 3 ระดับคือ อนุบาล ประถม และมัธยม

ค่าเฉลี่ยของความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาลตามประเภทของโรงเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe test) ตรวจสอบค่าเฉลี่ยของความพร้อมจำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่เปิดสอนระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ปรากฏผลดังในตาราง 9

ตาราง 9 การทดสอบความแตกต่างของความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาลใน
แต่ละด้านตามประเภทของโรงเรียน

ความพร้อม	ประเภท	อนุบาล	ประถม	มัธยม
ด้านภาษา	อนุบาล (8.0181)	—	0.4622 [*]	0.5288 [*]
	ประถม (7.5559)		—	0.0666
	มัธยม (7.4893)			—
ด้านจำนวน	อนุบาล (8.8966)	—	0.1909	0.5821 [*]
	ประถม (8.7057)		—	0.3912 [*]
	มัธยม (8.3145)			—
ด้านจำแนก	อนุบาล (7.8863)	—	1.0280 [*]	1.0960 [*]
	ประถม (6.8583)		—	0.0680
	มัธยม (6.7903)			—
ด้านมีทัศนคติ	อนุบาล (8.1602)	—	0.9395 [*]	0.7704 [*]
	ประถม (7.2207)		—	0.1691
	มัธยม (7.3898)			—

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนอนุบาลที่เรียน
ในโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล มีความพร้อมทุกด้านสูงกว่านักเรียนที่เรียนใน
โรงเรียนที่สอนถึงระดับประถมและมัธยม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้ ความพร้อม
ทางด้านภาษา ของโรงเรียนที่สอนเฉพาะระดับอนุบาล มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า โรงเรียนที่สอน
ถึงระดับประถม (0.4622) และสูงกว่าโรงเรียนที่สอนถึงระดับมัธยม (0.5288)

ความพร้อมด้านการจำแนกโรงเรียนที่สอนเฉพาะระดับอนุบาล ค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียน
 ที่สอนระดับประถม (1.0280) และสูงกว่าโรงเรียนที่สอนถึงระดับมัธยม (1.0960)
 ความพร้อมด้านมีกิตติมศักดิ์ของโรงเรียนที่สอนเฉพาะระดับอนุบาล ค่าเฉลี่ยสูงกว่า
 โรงเรียนที่สอนถึงระดับประถม (0.9395) และสูงกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับ
 มัธยม (0.7704) ยกเว้นความพร้อมด้านจำนวนโรงเรียนที่สอนเฉพาะระดับอนุบาล
 ความพร้อมด้านจำนวนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเฉพาะโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมเท่านั้น
 (0.5821) และความพร้อมทางค่านายหน้า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่สอนถึงระดับ
 ประถม มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยม แต่
 ความพร้อมทางค่านายหน้า นักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถม
 ศึกษา และมัธยมศึกษาแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน ที่มีมาตรฐานต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน ที่เปิดสอนถึงระดับชั้นสูงสุดต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีมาตรฐานต่างกัน และเปิดสอนถึงระดับสูงสุดต่างกัน จากจำนวนโรงเรียน 40 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 1,126 คน
2. เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ใช้แบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งเป็นแบบสอบถามวัดความพร้อมทางด้านสติปัญญา จำนวนออกเป็น 4 องค์ประกอบคือ ความสามารถทางภาษา ความสามารถทางจำนวน ความสามารถในการจำแนก และความสามารถทางมิติสัมพันธ์ มีจำนวน 40 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่น 0.96 (KR_{20})

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติ และคำนวณค่าต่าง ๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยคำนวณตามขั้นตอนดังนี้

1. เปรียบเทียบความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนเอกชน
ที่มีมาตรฐานแตกต่างกัน

1.1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความสามารถ
ด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการจำแนก และด้านมิติสัมพันธ์ ของนักเรียนอนุบาลที่เรียน
ในโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานสูง กลาง และต่ำ

1.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการ
จำแนก และด้านมิติสัมพันธ์ของนักเรียนอนุบาล ที่เรียนในโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานสูง
กลาง และต่ำ

1.3 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านภาษา
ด้านจำนวน ด้านการจำแนก และด้านมิติสัมพันธ์ของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียน
เอกชน ที่มีมาตรฐานสูง กลาง และต่ำ

2. เปรียบเทียบความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนเอกชน
ที่เปิดสอนถึงระดับชั้นสูงสุดต่างกัน

2.1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความสามารถ
ด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการจำแนก และด้านมิติสัมพันธ์ ของนักเรียนอนุบาลใน
โรงเรียนเอกชน ที่เปิดสอนถึงระดับชั้นสูงสุด 3 ระดับคือ อนุบาล ประถม และมัธยม

2.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านภาษา ด้าน
จำนวน ด้านการจำแนก และด้านมิติสัมพันธ์ ของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนเอกชน
ที่เปิดสอนถึงระดับชั้นสูงสุด 3 ระดับคือ อนุบาล ประถม และมัธยม

2.3 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านภาษา
ด้านจำนวน ด้านการจำแนก และด้านมิติสัมพันธ์ ของนักเรียนอนุบาล ในโรงเรียนที่เปิด
สอนถึงชั้นสูงสุด 3 ระดับคือ อนุบาล ประถม และมัธยม

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. ความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียน ที่มีระดับมาตรฐาน สูง กลาง และต่ำ มีความพร้อมแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นรายคู่ พบว่า

1.1 โรงเรียนที่มีมาตรฐานสูง มีความพร้อมทางความรู้ ทักษะ ทักษะทางสังคม และด้านจิตสัมพันธสูงกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานกลาง และต่ำ ยกเว้นความสามารถทางด้านการจำแนกสูงกว่าเฉพาะโรงเรียนที่มีมาตรฐานต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 นักเรียนที่เรียนในโรงเรียน ที่มีมาตรฐานกลางและต่ำมีความพร้อมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

2. ความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียน ที่เปิดสอนถึงระดับ สูงสุด 3 ระดับคือ อนุบาล ประถม และมัธยม มีความพร้อมแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความพร้อมแต่ละด้าน พบว่า

2.1 โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลมีความพร้อมทาง การเรียนด้านภาษา ด้านการจำแนก และด้านจิตสัมพันธสูงกว่านักเรียน ที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ความพร้อมทางด้านจำนวนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเฉพาะนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอน ถึงระดับมัธยมศึกษา

2.2 นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยมศึกษา มีความพร้อมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

อภิปรายผล

1. ผลการเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาลโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ที่มีมาตรฐานต่างกัน พบว่า ความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาลของโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานระดับสูง มีความสามารถทั้ง 4 ด้านคือ ความสามารถทางภาษา ความสามารถทางด้านจำนวน ความสามารถทางการจำแนก และความสามารถทางมิติสัมพันธ์ สูงกว่านักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานระดับกลางและมาตรฐานระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05/ส่วนนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานระดับกลางและมาตรฐานระดับต่ำ ความพร้อมทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.1 การที่โรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานระดับสูง มีความพร้อมทางการเรียนทั้ง 4 ด้าน สูงกว่าโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานระดับกลางและมาตรฐานระดับต่ำ/ปัจจัยที่ทำให้ความพร้อมทางการเรียนแตกต่างกันอภิปรายได้ดังนี้

1.1.1 เกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่ ท่าเลที่ตั้งและขนาดของโรงเรียน จากการออกเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยครั้งนี้ สังเกตพบว่า โรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานระดับสูง จะมีอาคารที่มีลักษณะมั่นคง แข็งแรง มีการออกแบบเหมาะสมสวยงาม บริเวณรอบ ๆ โรงเรียนสวยงาม ร่มรื่น น่ายุ ลักษณะภายในห้องเรียนมีการตกแต่งห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มีการจัดห้องเรียนเป็นมุมประสบการณ์ต่าง ๆ มากมาย บางโรงเรียนมีการใช้เครื่องปรับอากาศทุกห้องเรียน มีวัสดุอุปกรณ์ที่ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนมากมาย/ส่วนโรงเรียนที่มีมาตรฐานระดับกลางและระดับต่ำพบว่า อาคารสถานที่ของโรงเรียนส่วนใหญ่ เป็นอาคารไม้ คอนกรีตเก่า ขาดการดูแลรักษา สีสนิมสีก่อน สภาพภายในห้องเรียน ไม่มีการตกแต่งห้องเรียน ขาดอุปกรณ์และสื่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีมาตรฐานระดับต่ำ พบว่า อาคารเรียนอยู่ในสภาพทรุดโทรมมาก ห้องเรียนไม่เป็นที่สุข/บางโรงเรียนใช้ระเบียบบ้านทำเป็นห้องเรียน แสงสว่างไม่เพียงพอ ห้องเรียนอับทึบ อาคารถ่ายเทไม่สะดวก/ส่วนด้าน

บริเวณโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีมาตรฐานแตกต่างกันทั้ง 3 ระดับ จะมีบริเวณโรงเรียน ที่เป็นเนื้อที่สนามน้อย แต่ถ้าเป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานระดับสูง ก็มีการตกแต่งบริเวณสวยงาม มีการจัดสวนหย่อม เพื่อสร้างบรรยากาศให้น่าอยู่ ส่วนโรงเรียนมาตรฐานระดับต่ำ บริเวณโรงเรียนแทบไม่มีเลย เพราะจัดโรงเรียนภายในบ้าน จึงไม่มีสนามให้นักเรียนวิ่งเล่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารมณ จินดาพันธ์ (อารมณ จินดาพันธ์ 2521 : 115) ที่ศึกษาเรื่องอาคารสถานที่และการใช้ประโยชน์ของโรงเรียนราษฎร์ ระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เนื้อที่แคบ ขนาด 2 - 5 ไร่ อาคารเรียนเป็นอาคารไม้ โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดห้องประกอบ และห้องน้ำห้องส้วมไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และยังพบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของโรงเรียนขนาดต่างกัน โรงเรียนขนาดใหญ่ มีลักษณะที่ตั้ง ขนาดและสภาพแวดล้อม ห้องเรียน อาคารเรียนและอาคารประกอบในสภาพดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร ประรามภ์ (วิเชียร ประรามภ์ 2528 : 77) ซึ่งได้ศึกษาถึงปัจจัยที่จำแนกความแตกต่างมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 8 พบว่า ความพร้อมทางด้านอาคารสถานที่ เป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักในการจำแนกความแตกต่างระหว่างโรงเรียนมาตรฐานสูง กับโรงเรียนมาตรฐานต่ำ มากเป็นอันดับที่ 1 อาคารสถานที่เป็นปัจจัย พื้นฐานที่สำคัญในการจัดตั้งโรงเรียน เพราะอาคารสถานที่ของโรงเรียนมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเจริญงอกงาม ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมของนักเรียนอยู่มาก มีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยม ของเด็กและบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน (วิจิตร วรุตมางกูร 2524 : 2, 118 - 119) การที่ความพร้อมด้านอาคารสถานที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาโดยเฉพาะระดับก่อนวัยเรียน เพราะอาคารสถานที่เป็นปัจจัยที่จะเกื้อหนุนให้การบริหารงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความสะดวก ช่วยสนับสนุนการเรียนของนักเรียน และการสอนของครู เป็นสถานที่ถ่ายทอดวิชาการ การมีอาคารสถานที่เพียงพอช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการเปลี่ยนแปลงปรับเปลี่ยนขยายบริเวณต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เหมาะสมสวยงาม ถูกต้องตามหลักวิชาการ

จัดวางอาคารให้ถูกทิศทางลม ได้รับแสงสว่างเพียงพอ และสามารถจัดกำหนดบริเวณทาง ๆ เป็นสัดส่วน เช่น บัณฑิตาคารประกอบ มีสนามกีฬา มีสนามเด็กเล่น มีมุมพักผ่อนอย่างเหมาะสม ทำให้การดำเนินกิจการของโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสรุปได้ว่า อาคารสถานที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ถ้าเรามุ่งหวังให้การเรียนการสอนบรรลุผลสมบูรณ์ก็จำเป็นต้องจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดี ถูกหลักวิชา เพื่อถือถือกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุด

นอกจากอาคารสถานที่แล้ว องค์ประกอบเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งและขนาดของโรงเรียน อุปกรณ์การสอน ก็เป็นองค์ประกอบที่พบว่าค่อนข้างจะมีความสัมพันธ์กับผลของความพร้อมทางการเรียนสูง จากการศึกษาของ นงลักษณ์ วิรัชชัย (นงลักษณ์ วิรัชชัย 2521 : 73) ใช้ข้อมูลจากโครงการวิจัยประสิทธิภาพ โรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์สูง เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ในชุมชนที่พัฒนาแล้ว มีประชากรหนาแน่น ค่าใช้จ่ายต่อหัวของโรงเรียนสูง อัตราส่วนนักเรียนต่อครูต่ำ และจากรายงานการวิจัยสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2512 : 4) ระบุว่า ผู้ที่เรียนมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งมีนักเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป มีผู้สอบได้คะแนนเกินครึ่งเป็นจำนวนมาก ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กนั้นมีผู้สอบได้เกินครึ่งจำนวนน้อย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร เทียนเมือง (วิเชียร เทียนเมือง 2-7) ที่พบเช่นเดียวกันว่า วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาไทย ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะเหตุว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ตั้งอยู่ในชุมชนหนาแน่น มีครูสอนครบชั้น อาคารเรียนและอุปกรณ์ครบครัน การบริหารโรงเรียนดี สิ่งเหล่านี้เป็นผลช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้นด้วย

จากเหตุผลและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น น่าจะสรุปได้ว่า ทำเลที่ตั้ง ลักษณะการจัดอาคารสถานที่และขนาดของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะ

ความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนไค้ดี

1.1.2 วุฒิและประสบการณ์ของบุคลากรในโรงเรียน บุคลากร
ในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุดคือ ครู เพราะครูเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้เด็ก
เกิดพัฒนาการต่าง ๆ ไค้ดี ซึ่ง อารี สันหลวี และคนอื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ 2525 : 1 - 20) กล่าวไว้ในการวิจัยเรื่อง/การจัดศูนย์
เด็กก่อนวัยเรียนว่า "บทบาทของครูในศูนย์เด็กปฐมวัยนั้นเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อเด็กมาก
เพราะต้องมีพฤติกรรมโต้ตอบกับเด็กอยู่ตลอดเวลา มีอิทธิพลในการเสริมสร้างบุคลิกภาพ
และพัฒนาการของเด็กมาก และยังไค้มีผู้วิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลขององค์ประกอบด้านตัวครู
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กพบว่า วุฒิและประสบการณ์ของครูมีอิทธิพลต่อจาก
การเรียนของ ~~เด็ก~~ ซึ่ง บันเทิง ยันตโกเศศ (บันเทิง ยันตโกเศศ 2524 : 2 -
11) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านค่าของนักเรียน ป.1 คือ
ระดับการศึกษาของครูผู้สอนและประสบการณ์ในการสอนชั้น ป.1 พบว่า ครูที่จบการศึกษา
ระดับชั้น ป.4 ระดับสอนนักเรียน ไค้ผลดีกว่าครูที่เคยผ่านการศึกษาระดับอื่น ๆ และ
ด้านประสบการณ์สอนของครูจากการศึกษาของ ไค้สลิง และอาเวริช (Chisling
and Averch. อ้างใน พิตเพลิน เขียวหวาน 2521 : 28) พบว่า
ประสบการณ์ของครูมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่ง
สอดคล้องกับ วิเชียร เทียนเมือง (วิเชียร เทียนเมือง 2524 : 2 - 8)
ทำการศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 682 คน จาก 26 โรงเรียน
พบว่า นักเรียนที่เรียนกับครูที่เคยสอนชั้น ป.1 นานาน 6 - 10 ปี มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนคณิตศาสตร์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนกับครูที่ไม่เคยสอน ป.1 หรือสอน
ป.1 มา 1 - 5 ปี

และจากผลการศึกษาของวิเชียร ประารมภ์ (วิเชียร ประารมภ์ 2528 :

91) ก็พบว่า ~~ครูวุฒิ~~และการศึกษาของครูก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จำแนกความแตกต่างของ
มาตรฐานของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พบว่า ครูในโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำ ไม่ค้นคว้าที่จะศึกษาต่อ ทำให้มีวุฒิโดยเฉลี่ยต่ำกว่า
โรงเรียนที่มีคุณภาพสูง (สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ 2526 : 75) และศักดิ์สิทธิ์
ชัตติยาสุวรรณ (ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยาสุวรรณ 2526 : 111 - 112) ก็พบอีกว่า
การที่ครูมีวุฒิสสูง และมีประสบการณ์มากเป็นปัจจัยที่ชี้บ่งให้เห็นว่า ผลการสอนหรือผลการ
ปฏิบัติงานดีกว่า และส่งผลต่อมาตรฐานของโรงเรียนได้มากกว่า เพราะการมีวุฒิสสูงขึ้น
ช่วยให้ครูเพิ่มการฝึกทักษะการสอน ~~ศึกษาเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ~~ รู้จักค้นคว้าหาวิธีการ
ที่เหมาะสมนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน และการมีประสบการณ์มากทำให้ครูมีความ
เข้าใจหลักสูตร เข้าใจเด็ก ใฝ่พบปัญหา และคุ้นเคยกับแนวทางแก้ปัญหาการเรียนการสอน
และมีความชำนาญในการเตรียมการสอน และดำเนินการสอนได้ดีกว่า

จึงสรุปได้ว่า วุฒิและประสบการณ์ของครูมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนของเด็ก
มาก อย่างไรก็ตาม ปัญหาครูของโรงเรียนเอกชนเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งจากการ
ศึกษาของ ชำนาญ เงินทอง (ชำนาญ เงินทอง 2520 : 173) เรื่องการบริหาร
วิชาการของโรงเรียนราษฎร์ ระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านบุคลากร
ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไป ครูรับผิดชอบนักเรียนต่อห้องเรียนมาก ปัญหาครูลาออกกลางคัน
และปัญหาความขัดแย้งในการใช้อำนาจการบริหารระหว่างผู้จัดการกับครูใหญ่ และยังพบอีกว่า
ครูโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่วุฒิต่ำ และยังไม่ได้รับการพัฒนาทางวิชาการเท่าที่ควร ปัญหา
เหล่านี้ มาตรฐานของโรงเรียนน่าจะมีผลในทางบวกที่จะช่วยขจัดปัญหาได้ เพราะโรงเรียน
เอกชนที่มีมาตรฐานสูงจะมีสายงานการบริหารกำหนดไว้อย่างเด่นชัด มีการแบ่งหน้าที่
ความรับผิดชอบออกไป มีการกระจายอำนาจช่วยขจัดปัญหาความขัดแย้งและก้าวล่วงหน้าที่กัน
ส่วนปัญหาครูลาออกกลางคันของโรงเรียนเอกชนนั้น ปัจจุบันปัญหานี้จะลดลง เนื่องจาก
ครูเอกชนในขณะนี้ มีสวัสดิการต่าง ๆ เท่าเทียมกับครูโรงเรียนรัฐบาล อาทิ มีการเบิก

การรักษายาบาล เบิกค่าเล่าเรียนบุตร ซึ่งจะเห็นได้ว่า ปัจจุบันครูโรงเรียนเอกชนมีความมั่นคงในอาชีพมากยิ่งขึ้น ในด้านคุณวุฒิของครูโรงเรียนเอกชนนั้น จากประสบการณ์ของผู้วิจัยพบว่า โรงเรียนที่มีมาตรฐานระดับสูง และมีความมั่นคงทางการเงิน จะมีความต้องการครูที่มีความสามารถเฉพาะด้านตามสาขาวิชา เข้ามาสอนในโรงเรียนดังกับการจ้างครูในอัตราเงินเดือนที่สูงกว่าที่รัฐบาลจ้าง เป็นการดึงเอาบุคลากรที่มีคุณวุฒิและความสามารถของหน่วยงานต่าง ๆ มาเข้าสอนในโรงเรียน จึงน่าจะกล่าวได้ว่า โรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานสูง ย่อมมีความพร้อมทางด้านบุคลากร ครู ถือว่าโรงเรียนมาตรฐานปานกลาง และมาตรฐานต่ำ

1.1.3 สถานภาพทางการเงินของโรงเรียน โรงเรียนเอกชนเป็นธุรกิจประเภทหนึ่ง ซึ่งดำเนินกิจการของโรงเรียนด้วยเงินรายได้จากค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ และค่าบำรุง ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้เก็บได้จากการอุดหนุนช่วยเหลือจากรัฐ จากการบริจาคและการอุดหนุนจากภาคเอกชน เช่น มูลนิธิ สมาคมครู และผู้ปกครอง สมาคมศิษย์เก่า จากรายได้อื่น ๆ เป็นรายได้เสริม เช่น การจำหน่ายเครื่องเขียน แบบเรียน อาหารและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ แต่จากการวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2517 : 110) พบว่า "โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ไม่สามารถดำรงกิจการอยู่ได้ โดยอาศัยแต่ค่าจ้างรายได้จากค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม และค่าบำรุง ถึงแม้ว่า รายได้ประเภทนี้จะมีจำนวนถึงร้อยละ 60 ของรายรับทั้งหมด โรงเรียนเอกชนจะดำเนินกิจการอยู่ได้ จำเป็นต้องอาศัยรายได้ทุกประเภทของโรงเรียนมารวมกัน" และจากการศึกษาสถานภาพทางการเงินของโรงเรียนราษฎร์ สายสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2521 ของประทีป เอี่ยมศิริ (ประทีป เอี่ยมศิริ 2521 : 66) พบว่า สถานภาพทางการเงินของโรงเรียนที่มีมาตรฐานต่างกัน ปรากฏว่าโรงเรียนมาตรฐานระดับสูงของโรงเรียนทุกระดับคือ ระดับอนุบาล ประถม และมัธยม มีสถานภาพทางการเงินมั่นคงมากที่สุด นั่นหมายความว่า กิจการโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานสูง จะมีความพร้อมทาง

การเงินมากที่สุด จึงจะบริหารโรงเรียนได้มีประสิทธิภาพมากกว่าโรงเรียนเอกชนที่มี
มาตรฐานปานกลางและมาตรฐานต่ำ/จากงานวิจัยของชานาญ เงินทอง (ชานาญ เงินทอง
2520 : 172) โรงเรียนเอกชนมาตรฐานปานกลางและต่ำ จะประสบปัญหาทางการเงิน
เนื่องจากจำนวนนักเรียนลดลง และความสามารถในการเก็บอัตราค่าธรรมเนียมได้ต่ำ
จึงทำให้รายได้ไม่พอกับรายจ่าย จากสถิติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
พบว่า ระหว่างปีการศึกษา 2519 - 2523 มีโรงเรียนราษฎร์สายสามัญ เล็ก
กิจการถึง 396 โรงเรียน หรือเฉลี่ยประมาณปีละ 60 โรง โรงเรียนระดับประถม
เล็กเล็กมากที่สุด ร้อยละ 45.13 โรงเรียนระดับอนุบาลเล็กเล็กร้อยละ 39.38 และระดับ
มัธยม ร้อยละ 15.49 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526 : 37)

จากสภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเก็บค่า
ธรรมเนียมการเรียนก็เก็บไม่ได้เต็มที่ คือการค้างชำระค่าธรรมเนียมการเรียนมีแนวโน้ม
สูงขึ้น ทำให้รายได้ของโรงเรียนไม่พอกับรายจ่าย โดยเฉพาะระดับก่อนประถมศึกษา
การที่รัฐเปิดโอกาสให้ชุมชน เอกชน และท้องถิ่น จัดการศึกษาในระดับนี้อย่างกว้างขวาง
ทำให้โรงเรียนมีความจำเป็นต้องปรับปรุงและขยายกิจการ เพื่อให้โรงเรียนได้มาตรฐาน
แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดกำลังเงินเพื่อนำไปปรับปรุงเสริมสร้างกิจการของตนในด้านต่าง ๆ
จึงทำให้กิจการของโรงเรียนประสบปัญหาดังกล่าวข้างต้น ฉะนั้นงานการสอนหรือการเตรียม
ความพร้อมของเด็กจึงจำเป็นต้องอาศัยความคล่องตัวทางการเงินเพื่อจะได้ดำเนินการ
ไปได้อย่างรวดเร็ว หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ สถานะทางการเงินของโรงเรียนเอกชน
มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

จากเหตุผลและผลการวิจัยต่าง ๆ น่าจะเป็นการสนับสนุนได้ว่า ความพร้อมทาง
การเงินของนักเรียนโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานระดับสูง สูงกว่าโรงเรียนเอกชนที่มี
มาตรฐานปานกลางและต่ำ

1.2 เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมแต่ละด้านพบว่า โรงเรียนเอกชน
ที่มีมาตรฐานสูง ความพร้อมด้านภาษา ด้านจำนวน และด้านนิเทศสัมพันธ์สูงกว่าโรงเรียน

มาตรฐานปานกลาง และตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนั้นจะพิจารณาจากองค์ประกอบทั้งทางด้านโรงเรียน ด้านตัวนักเรียน

1.2.1 ทางด้านโรงเรียน ปัจจัยที่จะทำให้ความสามารถทางด้านภาษาด้านจำนวน และมีคุณสมบัติของนักเรียน ของโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนมาตรฐานปานกลางและต่ำ คือ บุคลากรของโรงเรียน จากการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 16) พบว่า ค่านักเรียน โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง โดยเฉพาะครูใหญ่มีประสบการณ์สูงกว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2526 : 72) พบว่า ครูใหญ่ของโรงเรียนที่มีคุณภาพสูง เป็นผู้ที่ชวนช่วยศึกษาหาความรู้มากกว่าครูใหญ่ของโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำ และมีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัด ในเรื่องทักษะความสามารถทางวิชาการ การวางแผนและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ การติดตามและควบคุมการปฏิบัติของครู อันจะก่อให้เกิดความพร้อมในการทำงานของครู ซึ่งจะส่งผลต่อความพร้อมทางการเรียนของเด็ก และนอกจากนี้ ความรับผิดชอบในงานและการเอาใจใส่ของครูของโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูง และมาตรฐานปานกลาง และต่ำ มีความแตกต่างกัน (วิเชียร ประวรมณ์ 2528 : 87) ความรับผิดชอบเป็นพฤติกรรมในการทำงานของครู เด็กที่เข้ามาอยู่ในโรงเรียนนั้นมีความแตกต่างกันด้านฐานะ ความเป็นอยู่ของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก เมื่อเด็กเหล่านั้นเข้ามาอยู่ในโรงเรียน ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามเข้ามา จึงเป็นภาระหน้าที่ของครู เป็นผู้แก้ไข เนื่องจากครูเป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็ก การที่ครูเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ใช้วิธีการสอนหลาย ๆ วิธี ให้ความรัก ความอบอุ่น เป็นกันเอง ดูแล เอาใจใส่ หมั่นไต่ถามทุกข์สุขของนักเรียนอยู่เสมอ พบปะผู้ปกครองหาทางแก้ไขรวมทั้งเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคืออยู่นอกเหนือความรับผิดชอบ ไปยังผู้บริหารโรงเรียน ปัญหาต่าง ๆ ก็จะมีเบาบางลง ความรับผิดชอบและความเอาใจใส่ของครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่ง เพราะนอกจากจะแก้ไขปัญหาคืออยู่นอกเหนือความรับผิดชอบ ไปยังผู้บริหารโรงเรียน ปัญหาต่าง ๆ ก็จะมีเบาบางลง ความรับผิดชอบและความเอาใจใส่ของครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่ง เพราะนอกจากจะแก้ไขปัญหาคืออยู่นอกเหนือความรับผิดชอบ ไปยังผู้บริหารโรงเรียน ปัญหาต่าง ๆ ก็จะมีเบาบางลง

ความรู้ ได้ฝึกทักษะอันเป็นพื้นฐานของการเรียน และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมีลำดับสูงค่าสอดคล้องกับระดับความรับผิดชอบของครูด้วย (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2526 : 35) ความสามารถของครู ของโรงเรียน ที่มีมาตรฐานสูงพบว่า จะมีความสามารถในการสอน ทั้งปริมาณและคุณภาพ มากกว่า หรือดีกว่าครู โรงเรียนที่มีมาตรฐานต่ำ (วิเชียร ประรณภ 2528 :) ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาของศักดิ์สิทธิ์ ชัยคิยาสุวรรณ (ศักดิ์สิทธิ์ ชัยคิยาสุวรรณ 2526 : 106 - 107) พบว่า ความสามารถของครูเป็นตัวแปรที่อธิบายความแตกต่าง ในการปฏิบัติงานของครู ตามแนวการใช้หลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และยัง สอดคล้องกับการวิจัยของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า/ครูโรงเรียนที่มีคุณภาพสูง มีทักษะการสอนดีกว่า คณะครูโรงเรียนที่มีมาตรฐานต่ำ และครูเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรง ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน/ (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2526 : 70 - 72) แสดงว่า ผลการเรียนของนักเรียนนั้น ขึ้นอยู่กับตัวครูเป็นสำคัญ การที่ครูมี ทักษะการสอนย่อมสามารถวางแผนการสอน เตรียมความพร้อม ใช้วิธีสอนที่เหมาะสม คือมีเทคนิค วิธีสอน มีการใช้อุปกรณ์การสอน สอนได้เต็มเวลา และครบถ้วนตามหลักสูตร รวมทั้งสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้

1.2.2 องค์ประกอบด้านเกี่ยวกับตัวนักเรียน/ปัจจัยด้านนี้ที่หาพิจารณาได้แก่ สภาพแวดล้อมทางสังคมของเด็ก อันได้แก่/ฐานะทางสังคม และการอบรมเลี้ยงดูและอาชีพ ของบิดามารดา ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการด้านสติปัญญา ด้านภาษา ด้านจำนวน และมีลักษณะ/ สภาพแวดล้อมทางสังคมของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูงย่อมได้ เปรียบกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานปานกลางและต่ำ จากรายงานผลการ วิจัยของนักจิตวิทยาและนักสังคมวิทยา ที่ศึกษาถึงความแตกต่างทางด้านภาษาของคนต่างชั้น ปรากฏให้เห็นตั้งแต่เด็กอายุ 1 ขวบขึ้นไป เทพพลิน (Templin. 1957 : อ้างจาก Mussen. et al. 1969 : 311) พบว่า/เด็กมาจากครอบครัวที่มีฐานะต่ำมีความสามารถ ทางภาษาด้านต่าง ๆ ต่ำกว่าเด็กจากครอบครัวที่มีฐานะสูงกว่าทุกด้าน/ เช่น การรู้คำศัพท์

การใช้โครงสร้างของประโยคและการจำแนกเสียง นักจิตวิทยาพัฒนาการมีความเห็นว่า
คุณภาพของสิ่งแวดล้อมทางภาษาของเด็กเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการด้าน
ภาษาโดยเฉพาะในเด็กก่อนวัยเรียน สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมหมายถึง การที่ผู้ใหญ่
ให้ภาษาที่ดีเป็นตัวอย่างในบ้าน มีการกระตุ้นให้เด็กส่งเสียงและพูด มีการให้รางวัล
เมื่อเด็กใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

/ การอบรมเลี้ยงดู ก็มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็ก เด็กที่มีปัญหาทางภาษา เช่น
อ่านหนังสือไม่ออก หรือมีความผิดปกติในการใช้ภาษานั้น มักเป็นเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์
และบุคลิกภาพ/ซึ่ง แมคคาธี (McCarthy. 1954 : 610) ได้ศึกษาถึงแบบแผน
การถูกอบรมเลี้ยงดูของเด็กเหล่านั้นพบว่า/เป็นเด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบไม่เป็นที่ยอมรับของ
บิดามารดา ถูกใช้วิธีการรุนแรงในการควบคุมความประพฤติ ส่วนอาชีพของบิดามารดา
มีความสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างมาก/จากการศึกษาของสถาบันระหว่างชาติ
สำหรับค้นคว้าเรื่องเด็ก (2509) พบว่า นักเรียนที่มีบิดามารดามีอาชีพทางวิชาชีพ
มีความสามารถทางภาษาไทยมากที่สุด ส่วนนักเรียนที่มีบิดามารดามีอาชีพทางเกษตรกรรม
มีความสามารถทางภาษาไทยต่ำที่สุด/ซึ่งสอดคล้องกับ อารี ยังสกุล (อารี ยังสกุล
2514 : 56) พบว่าเด็กที่มีบิดามารดามีอาชีพรับราชการหรือประกอบธุรกิจมีความสามารถ
ทางภาษาไทยสูงกว่าเด็กที่มีบิดามารดามีอาชีพทางการเกษตร

ส่วนความสามารถทางด้านจำนวนและมีติสัมพันธ์นั้น สามารถ วีระสัมฤทธิ์
(สามารถ วีระสัมฤทธิ์ 2512 :) ได้ศึกษาว่าด้วยความสามารถทางสมองที่
เกี่ยวข้องกับความคิดทางการเรียนเลขคณิต วิทยาศาสตร์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียน
ชั้น ป.1 ของโรงเรียนเทศบาล 5 แห่ง จำนวน 444 คน และใช้แบบทดสอบหลายฉบับ
คือ เลขคณิต ภาษาไทย ความจำ การจำแนกประเภท การโยงความหมาย ความสัมพันธ์
การรับรู้ทางสายตา และความคิดทางการเรียนเลขคณิตและวิทยาศาสตร์ พบว่า
องค์ประกอบที่เป็นตัวร่วมทำในวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ได้แก่ ความสามารถ
ทางด้านภาษา ความแม่นยำ และความรวดเร็วในการคิดคำนวณ และการให้เหตุผล

เชิงพฤติกรรม และยังเสนอว่าในการสอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ครูต้องใส่ใจในการจัดหากิจกรรม หรือแบบฝึกหัดที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทั้ง 4 ให้แก่เด็ก จากผลการวิจัยครั้งนี้/ทำให้เราเห็นว่า ความสามารถทางด้านภาษาเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถด้านจำนวน และมีอิทธิพลของเด็ก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือความพร้อมของเด็ก ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการทั้งทางโรงเรียนและที่บ้าน

ด้วยเหตุผลและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น น่าจะสรุปได้ว่า เด็กที่เรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูง จะมีความพร้อม ด้านภาษา ด้านจำนวน และด้านมีอิทธิพลสูงกว่าโรงเรียนที่มีมาตรฐานปานกลางและต่ำ

ส่วนผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความสามารถทางการจำแนกของโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูง สูงกว่าเฉพาะโรงเรียนที่มีมาตรฐานต่ำเท่านั้น

ทั้งนี้จะเป็นเพราะโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูง มีความพร้อมในด้านการจัดหาอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมการฝึกการสังเกต มีความแม่นยำในการจำแนกแยกแยะของเด็กระดับอนุบาลได้ดีกว่าโรงเรียนมาตรฐานต่ำ เพราะอุปกรณ์การสอนหรือสื่อการสอนเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ โดยการได้ปฏิบัติจริง ยิ่งเด็กมีโอกาสดีกฝนมากเท่าใด ทักษะความพร้อมก็จะยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น และนอกจากจะมีสื่อประเภทวัสดุอุปกรณ์แล้วปัจจุบันมีการจัดทำสื่อประเภทเอกสารแบบฝึกความพร้อมช่วยในการเตรียมความพร้อมแต่ละด้าน พิมพ์ออกจำหน่าย และเป็นที่ยอมรับหลายทั่วไป ซึ่งโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่นิยมให้เด็กนักเรียนใช้ โดยเน้นการฝึกความพร้อมแต่ละระดับให้แก่เด็กในโรงเรียนให้มีทักษะที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูริย์ อุปันโน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525 : 1 - 5) เกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนความพร้อมทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัย เรื่องการฝึกความคิดเชิงเหตุผลในการจำแนกประเภทพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกความพร้อมชุดนี้จะมีคะแนนพัฒนาการความพร้อมทางสติปัญญา ระหว่างก่อนฝึกและหลังฝึก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การฝึกความพร้อมทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยด้วยชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพนั้น จะช่วยพัฒนาความพร้อมทางสติปัญญาของเด็กให้สูงขึ้น ส่วนความพร้อม

ด้านการจำแนกโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานสูงและมาตรฐานกลางไม่แตกต่างกัน
อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครมีการฝึกความพร้อม โดยใช้แบบ
ฝึกความพร้อม ซึ่งมีจำหน่ายในท้องตลาด จึงทำให้ความพร้อมด้านการจำแนกของโรงเรียน
มาตรฐานสูงและมาตรฐานกลางไม่แตกต่างกัน ส่วนโรงเรียนมาตรฐานต่ำนั้นอาจจะเป็น
เพราะสภาวะทางการเงินของโรงเรียน ความรับผิดชอบ เอาใจใส่ต่อการเรียนการสอน
ของครู รวมทั้งสภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครองไม่เอื้ออำนวยให้เด็กได้มีการฝึกความพร้อมด้าน
การจำแนกเท่าเทียมกับโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูง จึงทำให้ความพร้อมทางด้านการจำแนก
ของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำและแตกต่างกับโรงเรียนมาตรฐานสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 ผลการวิเคราะห์โรงเรียนมาตรฐานปานกลางและโรงเรียนมาตรฐานต่ำ
ความพร้อมด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการจำแนก และด้านมิติสัมพันธ์ของนักเรียนไม่
แตกต่างกันนั้นน่าจะเป็นเพราะ ๘๘

1.3.1 / ขนาดทำเลที่ตั้งและสภาพอาคารเรียนของโรงเรียนที่มีมาตรฐาน
กลางและต่ำนั้นส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก/ตั้งอยู่ในทำเลที่เป็นย่านธุรกิจ การจราจร
คับคั่ง มีเสียงรบกวน/บริเวณโรงเรียนคับแคบ/เนื้อที่จำกัด ขยับขยายไม่ได้ อาคารเรียน
มีสภาพทรุดโทรม ขนาดอาคารประกอบต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอารมณ จินดาพันธ์
(อารมณ จินดาพันธ์ 2521 : 58) พบว่า โรงเรียนเอกชนขนาดเล็กส่วนใหญ่ มีเนื้อที่
ไม่เพียงพอในการจัดการศึกษา ตัวอาคารเป็นอาคารไม้มีสภาพทรุดโทรม และไม่มีห้องวิชา
เฉพาะ ซึ่งเป็นปัญหาคอการบริหารงานวิชาการ จากสภาพของโรงเรียนดังกล่าว จึงทำให้
ควรจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมาตรฐานปานกลางและต่ำ ไม่เอื้ออำนวยต่อ
การเรียนรู้ของเด็กก่อนวัยเรียนเป็นอย่างยิ่ง เพราะสภาพของห้องเรียนที่เก่าและอับทึบ
ขาดแสงสว่าง มีเสียงรบกวน บริเวณโรงเรียนคับแคบ ไม่ช่วยให้การสอนดำเนินไปได้
ด้วยดี เพราะห้องเรียนขนาดมุมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมทักษะต่าง ๆ แก่เด็ก และนอกจากนี้
เด็กในวัยนี้ยังมีช่วงสนใจสั้น ครูจึงต้องเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็ก
สนใจอยู่เสมอ จึงจะทำให้การสอนได้ผลแต่สภาพเป็นจริงของโรงเรียนมาตรฐานปานกลาง

และค่านนั้นไปช่วยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีจึงทำให้ความพร้อมทางการเรียนของเด็ก
อยู่ในระดับต่ำ

1.3.2 / ความสามารถของบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งหมายถึงครูใหญ่
และครู จากสภาพของโรงเรียนมาตรฐานปานกลางและต่ำเป็นโรงเรียนที่เก็บค่าธรรมเนียม
การเรียนในอัตราที่ต่ำกว่าโรงเรียนมาตรฐานสูง / เนื่องจากมีการกำหนดเพดานสูงสุดของ
อัตราค่าธรรมเนียมการเรียนของโรงเรียนตามมาตรฐานของโรงเรียน (สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2524 : 11) / ดังนั้นสภาพการเงินของโรงเรียน
มาตรฐานปานกลางและต่ำจึงไม่มั่นคง การรับครูเข้าสอนในโรงเรียนไม่กล้าจะใช้ครูที่มี
ความสามารถสูงมาสอน เนื่องจากมีอัตราการจ้างสูง / ดังนั้นครูส่วนใหญ่ที่เข้ามาสอนใน
โรงเรียน จึงเป็นครูมีวุฒิต่ำ จากการวิจัยของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า ครูใน
โรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำจะไม่ค้นคว้าที่จะศึกษาต่อ ทำให้มีวุฒิโดยเฉลี่ยต่ำกว่าโรงเรียนที่มี
คุณภาพสูง (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2526 : 75) จึงเป็นเหตุผลว่า ครูใน
โรงเรียนที่มีมาตรฐานปานกลางและต่ำจะมีความสามารถด้านการสอนในระดับต่ำ เนื่องจาก
ขาดความกระตือรือร้น ขาดทักษะความชำนาญ ขาดการเตรียมการสอน และขาดอุปกรณ์
การสอน จึงทำให้ผลการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมาตรฐานกลาง และต่ำ มีค่าเฉลี่ย
คะแนนความพร้อมของนักเรียนในระดับต่ำ

1.3.3 ขวัญและกำลังใจของครู เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเรียน
ของเด็ก / เนื่องจากขวัญและกำลังใจมีความสำคัญต่อการกำหนดพฤติกรรมในการทำงาน
ของครู การที่ครูมีขวัญและกำลังใจดี ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน มีความ
รับผิดชอบ และเอาใจใส่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ แต่จากสภาพการทำงาน
ของครูในโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานปานกลางและต่ำนั้นพบว่า / ครูส่วนใหญ่มีรายได้น้อย
แต่งงานและความรับผิดชอบมากมีภาระกิจที่จะต้องช่วยเหลืองานนอกของโรงเรียน นอกเหนือ
จากงานประจำเกี่ยวกับการสอน / เช่น ช่วยขายของพิเศษตอนกลางวัน ต้องดูแลเด็ก
ต้องไปรับ-ส่งเด็ก ก่อนเข้าและเย็น ทำให้ต้องกลับถึงบ้านช้ามาก และสภาพความเป็นอยู่

2.1.1 /ระบบการบริหารงานของโรงเรียนที่ไม่สลับซับซ้อน/โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลเพียงระดับเดียว/มีความคล่องตัวในการบริหารงานของโรงเรียนไค้ดีกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยม เนื่องจากโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่มีผู้บริหารรับผิดชอบการบริหารงานของโรงเรียนเพียงคนเดียวคือ ครูใหญ่ เพราะครูใหญ่คือจักรกลตัวสำคัญที่ก่อให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน แยกภาระกิจต่าง ๆ ในโรงเรียนมีมากมายหลายระดับ เช่นโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมศึกษา ครูใหญ่ก็จะมีหน้าที่จัดการศึกษาถึง 2 ระดับคือ ระดับอนุบาล และระดับประถมศึกษา ส่วนโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษา ต้องรับผิดชอบการจัดการศึกษาทั้งระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา แต่การจัดการศึกษาในแต่ละระดับย่อมแตกต่างกันทั้งด้านจุดมุ่งหมาย หลักสูตร เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

ดังนั้น การบริหารงานของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนย่อมต้องอาศัยความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดระบบการบริหารงาน การควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ตัวผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ แต่เนื่องจากมีภาระกิจที่รับผิดชอบมากมายจึงต้องมีกระจายอำนาจการบริหารงานให้ผู้รับผิดชอบในแต่ละระดับการศึกษา ฉะนั้นความสนใจหรือเอาใจใส่ของตัวผู้บริหารเองต่อการจัดการศึกษาระดับหนึ่งระดับใดย่อมลดลง ส่วนในโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลเพียงระดับเดียว ผู้บริหารมีงานรับผิดชอบด้านอนุบาลเพียงด้านเดียว จึงทุ่มเทความสนใจ เอาใจใส่ด้านการบริหารวิชาการในโรงเรียนทำได้เต็มที่รวดเร็ว ไม่ต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน ด้วยตัวผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้มีอำนาจเต็มเป็นผู้สั่งการเอง ครูก็มีความเกรงอกเกรงใจ ประสิทธิภาพการทำงานของครูในโรงเรียนก็ย่อมดีขึ้นด้วย ฉะนั้นผลการเรียนของนักเรียนก็ย่อมจะดีกว่าโรงเรียนที่ผู้บริหารให้ความสนใจน้อยหรือมีครูที่ทำหน้าที่รับผิดชอบแทนผู้บริหาร ผลการเรียนจึงแตกต่างกัน

2.1.2 โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยมจะให้ความสนใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแต่ละระดับแตกต่างกัน จะมุ่งให้ความสนใจเฉพาะระดับการศึกษาสูงสุดของโรงเรียน เพราะผลการเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียนจะเป็นเครื่องชี้คุณภาพของโรงเรียนได้ชัดเจนกว่า ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยม พยายามมุ่งความสนใจเฉพาะระดับสูงสุดของโรงเรียนเท่านั้น ในด้านการศึกษาระดับอนุบาลก็จะถูกละเลย เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสนใจ เอาใจใส่ ขาดการติดตามผล การสอนของครูจึงขาดประสิทธิภาพผลการเรียนของนักเรียนก็ต่ำด้วย ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลเพียงระดับเดียว จำเป็นต้องเน้นด้านคุณภาพของโรงเรียนมาก จะต้องทำให้โรงเรียนมีมาตรฐานที่ดีสามารถสอนหรือเตรียมความพร้อมให้เด็กสามารถไปสอบเรียนต่อในโรงเรียนระดับประถมที่มีชื่อเสียงได้ มิฉะนั้นนักเรียนที่จบไปแล้วจะไปหาที่เรียนต่อไม่ได้ จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลต้องพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนตลอดเวลา ให้ครูมีทักษะในการสอนหลาย ๆ แบบหลาย ๆ วิธี มีการส่งครูเข้ารับการอบรมฝึกฝนวิธีการสอนใหม่ ๆ นำมาปรับปรุงการทำงานอยู่เสมอ หนึ่งในปัจจุบันมีผู้ลงทุนเกี่ยวกับการศึกษาระดับอนุบาลเพิ่มมากขึ้นทุกปี จึงเป็นสาเหตุให้โรงเรียนจำเป็นต้องทำโรงเรียนให้มีชื่อเสียง มีคุณภาพให้ได้มาตรฐาน มิฉะนั้นโรงเรียนก็จะอยู่ไม่ได้ จะเห็นว่ามี การประชาสัมพันธ์โรงเรียนระดับนี้กันมาก เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ปกครองเกิดความศรัทธา ในบางโรงเรียนจะมีการเตรียมความพร้อมเด็กโดยจะสอบถามจากผู้ปกครองว่าจะไปเข้าเรียนต่อในโรงเรียนประเภทใด เช่น โรงเรียนสาธิต ฯลฯ หรือโรงเรียนประถมของเอกชนที่มีชื่อเสียงที่ประชาชนนิยมส่งบุตรเข้าเรียน โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลนั้นก็พยายามฝึกฝนอบรมให้เด็กมีความพร้อมตามแนวทางที่โรงเรียนเหล่านั้น ต้องการ จึงเป็นเหตุให้เด็กนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล มีความพร้อมทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.3 /บุคลากรของโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ และครูในด้านการบริหาร ครูเข้าสอนของโรงเรียนแต่ละระดับพบว่าแตกต่างกัน โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลจะคัดเลือกครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ เกี่ยวกับคำนำอนุบาลโดยตรง / เนื่องจากโรงเรียนเปิดสอนระดับเดียว / ครูใหญ่และครูจึงมีความรู้ความสามารถทางด้านการสอนอนุบาลโดยเฉพาะ / ส่วนในโรงเรียนที่เปิดสอนหลายระดับนั้น การสรรหาตัวครูส่วนใหญ่จะไม่เน้นเฉพาะครูระดับใดระดับหนึ่ง หลักเกณฑ์การพิจารณา จะคำนึงว่า ครูที่รับนั้นมีประสบการณ์หรือความสามารถพิเศษอะไรบ้าง ยิ่งมีความสามารถและประสบการณ์หลายด้านทางโรงเรียนจะพิจารณาเป็นพิเศษ เนื่องจากโรงเรียนต้องอาศัยครูสอนหลายระดับ การศึกษา จึงพยายามเลือกเฉพาะคนที่สามารถสอนได้หลายวิชา และมีประสบการณ์สอนมานาน โดยมีคำคำนึงว่า ครูเหล่านั้นจะมีวุฒิทางครูหรือจบการศึกษาจากสาขาใดโดยเฉพาะ ดังนั้นจึงพบว่า ครูโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่วุฒิจะทำซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญเงินทอง (ชำนาญ เงินทอง 2520 : 173) พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ยังมีวุฒิต่ำ และยังไม่ได้รับการพัฒนาทางวิชาการเท่าที่ควร ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะโรงเรียนเอกชนต่าง ๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับเงินเดือน จึงพยายามเลือกคนวุฒิต่ำที่มีประสบการณ์ด้านการสอนมานาน จึงพบว่าเมื่อครูเหล่านั้นถูกกำหนดให้สอนในระดับอนุบาลจะประสบปัญหา ครูขาดทักษะด้านการสอนเด็กวัยนี้ ครูใช้กิจกรรมการสอนแบบสอนเด็กโต ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้อมศรี เคท และคนอื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527 : 86) พบว่า ครูไม่มีประสบการณ์ในการสอนชั้นเด็กเล็ก ครูใช้แผนการสอนไม่เป็น ครูจัดกิจกรรมตามแผนการสอนไม่ได้ ครูขาดทักษะการใช้อุปกรณ์และสื่อการสอน จึงทำให้การสอนเด็กชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร และจากการสังเกตของตัวผู้วิจัยก็พบว่า ครูใหญ่ และครูที่สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยกำลังทำงาน กระฉับกระเฉง วาเริง มีบุคลิกที่คล่องแคล่วว่องไว ซึ่งต่างจากโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยมมองเห็นได้ชัด

เพราะโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยมจะนิยมเอาครูที่มีประสบการณ์สอนมานานหลายสิบปีมาสอนเด็กเล็ก ส่วนใหญ่ครูที่สอนระดับอนุบาลจะมีอายุน้อย ความคล่องแคล่วว่องไว ในการจัดกิจกรรมการสอนจึงสู้ครูในโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลไม่ได้ เพราะครูในวัยหนุ่มสาวจะมีความกระฉับกระเฉงในการทำงาน มีความรับผิดชอบสูง กระทั่งหรือวันที่จะปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียน จึงมีผลทำให้ความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลสูงกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.4 / สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการเรียนข้อพิจารณา 2 ประเด็นคือสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับตัวเด็ก เช่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และโภชนาการ และสภาพแวดล้อมของทางโรงเรียน บลูม (Bloom. อ้างอิงจาก คู่มือการอบรมการสอนชั้นเด็กเล็ก กระทรวงศึกษาธิการ 2527 : 8 - 9) กล่าวว่า "สิ่งแวดล้อมที่ดีกับสิ่งแวดล้อมที่คอยทำให้ระดับสติปัญญาของเด็กช่วงอายุ 0 - 5 ปี จะแตกต่างกันประมาณ 20 I.Q. point หรือ 1.25 SD " สติปัญญา เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนในระดับสูง สำหรับเด็กก่อนวัยเรียนก็ต้องใช้สติปัญญาดัวยระดับหนึ่ง ซึ่งมีผลการวิจัยสรุปว่า สติปัญญามีความสัมพันธ์อย่างสูงกับการจำแนกควยสายตา การสร้างสิ่งก๊ป และการคิดอย่างมีเหตุผล

สภาพแวดล้อมด้านฐานะเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต ครอบครัว และโภชนาการ เป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่ภายนอกโรงเรียน เป็นปัจจัยที่เริ่มให้เด็กมีความพร้อมก่อนมาโรงเรียนแล้ว เมื่อเด็กมาเข้าเรียน/สภาพแวดล้อมบุคคลกิจกรรมหรือเหตุการณ์ภายในโรงเรียนจะมีส่วนเสริมสร้างให้เด็กเกิดความพร้อมในการเรียนด้วย โรงเรียนที่สามารถดำเนินการได้ถูกต้อง และเป็นผลดี มักจะจัดสภาพแวดล้อม จัดประสบการณ์ และกิจกรรม รวมทั้งใช้วิธีการสอนในรูปแบบที่ทันสมัยที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน ห้องเรียน ครู เพื่อน และบุคคลอื่น ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความสนใจต่อการที่จะเรียน อยากรวมกิจกรรม ซึ่งล้วนแต่เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะเรียนทั้งสิ้น

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสังเกตพบว่า เมื่อจำแนกโรงเรียนตามประเภทของโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นสูงสุด ปรากฏว่า โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล สามารถจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดีกว่า โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยมอย่างเห็นได้ชัด จากความเชื่อที่ว่า "พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก โดยที่เด็กเกิดการเรียนรู้ค้นหาสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสามารถใหม่ ๆ" (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2528 : 4 - 7)

จึงทำให้โรงเรียนเอกชนที่มีประสิทธิภาพพยายามจัดสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับความเชื่อนี้

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า สิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนของโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล มีการจัดมุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กอย่างดี มีอุปกรณ์ต่าง ๆ มากมาย มีสภาพคล้ายบ้าน ห้องเรียนกว้างขวาง เหมาะที่เด็กจะทำกิจกรรมต่าง ๆ สะดวก สิ่งแวดล้อมภายนอกห้องเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดบริเวณโรงเรียนได้เหมาะสม สวยงาม มีสนามและเครื่องเล่นที่จะส่งเสริมพัฒนาการทางกายแก่เด็ก ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยมนั้น บริเวณโรงเรียนส่วนใหญ่เน้นการใช้ประโยชน์ด้านอื่น มากกว่าจะส่งเสริมการเรียนรู้โดยเฉพาะ สภาพภายในห้องเรียนไม่มีการจัดเป็นกลุ่มประสบการณ์หรือเป็นมุมกิจกรรม แต่จะมีลักษณะการจัดห้องเรียนคล้ายห้องเรียนเด็กประถม ไม่มีอุปกรณ์ หรือสื่อที่จะให้เด็กได้ทำกิจกรรมเพื่อเกิดการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมการเตรียมความพร้อมของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย สันติภิรมย์ (พิชัย สันติภิรมย์ 2516 : 193) ซึ่งศึกษาถึงการใช้อุปกรณ์การสอนของครูอนุบาลโรงเรียนราษฎร์ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนอุปกรณ์การสอนอนุบาล เกือบจะทุกวิชาและขาดแคลนอุปกรณ์การสอนอนุบาล เกือบจะทุกวิชาและขาดแคลนในอัตราสูง ครูส่วนมากยังขาดและต้องการความรู้ในการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอนจากเหตุผลดังกล่าว แสดงว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน เป็นปัจจัยที่จะ

สนับสนุนให้นักเรียนมีความสนใจเรียน รักโรงเรียน ซึ่งส่งผลต่อผลการเรียนอันได้แก่ ความพร้อมทางการเรียน จะเห็นได้ว่า โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้ดีกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยม ดังนั้นความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลสูงกว่าความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยม อย่างมีนัยสำคัญ

2.1.5 เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ใช้หลักสูตร แนวการจัดประสบการณ์ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การสอนของครูมุ่งเน้นการสอนเขียนและการสอนอ่านเป็นหลัก การจัดกิจกรรมการเรียนใช้ตารางเวลาเรียนคล้ายของระดับชั้น ป.1 ซึ่งต่างจากการสอนของโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล พบว่า แนวการจัดประสบการณ์ใช้การเรียนแบบเรียนปนเล่น ไม่เน้นเนื้อหาวิชาโดยเฉพาะ มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมทางกาย ทางอารมณ์ ทางสังคม และทัศนคติและค่านิยมเป็นหลักมีกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้นพฤติกรรมของเด็กอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล จะมีความกล้า มีความมั่นใจสูงกว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุวิชน วุฒิเมธี และคนอื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525 : 1 - 9) ได้ศึกษาถึงผลกระทบของโครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีต่อประสิทธิภาพและพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า เด็กนักเรียนที่ผ่านการอบรมจากศูนย์ และเด็กที่ไม่ผ่านการอบรมจากศูนย์ มีพฤติกรรมการเป็นผู้นำและกล้าแสดงออกของเด็กที่ผ่านการอบรมจะมีความกล้าแสดงออกอย่างชัดเจนในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า "การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งอบรมเด็ก ก่อนการศึกษาภาคบังคับ เตรียมเด็กให้มีความพร้อมทุกด้าน เพื่อที่จะเข้ารับการศึกษาลงไป (แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 : 10) จากข้อความนี้ทำให้เราเห็นว่า หน้าที่สำคัญของโรงเรียนที่สอนระดับ

อนุบาลนั้น มีคัมภีร์สอนให้เขียน สอนให้อ่าน หรือสอนให้คิดเลขเป็นเหมือนแกล่ก่อน แต่
มุ่งฝึกให้เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ กล้ามสกลองออก รู้จักช่วยเหลือตนเอง และ
เตรียมความพร้อมทุกด้านเพื่อการศึกษาในขั้นต่อไป ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้โรงเรียน
ที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลพยายามจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นการเตรียม
ความพร้อมเป็นหลัก จึงทำให้ค่าเฉลี่ยความพร้อมทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนที่เปิดสอน
ถึงระดับประถมและระดับมัธยมที่เน้นการสอนอ่าน สอนเขียน และสอนให้คิดเลข และ

ผลการวิจัยของ จอห์นสัน และ แซมมวล (Johnson and Samuel. 1970 :
76 - 77) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการสอนเขียนพยัญชนะกับการเตรียมความพร้อมในการเรียน
กลุ่มควบคุมสอนให้อ่านและเขียนพยัญชนะ สระและผสมตัว โดยไม่มีการเตรียมความพร้อม
ในการเรียน และผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มทดลองจะดีกว่ากลุ่มควบคุม จึงสรุปได้ว่า
โรงเรียนที่สอนเน้นการเตรียมความพร้อมแก่เด็ก จะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนที่สอน
เน้นการสอนอ่าน สอนเขียน และสอนให้คิดเลขเป็น ดังนั้นความพร้อมของโรงเรียนเอกชน
ที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลจึงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและ
ระดับมัธยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.6 สถานะทางการเงินของโรงเรียน ผู้วิจัยได้สอบถามข้อมูล
เกี่ยวกับฐานะทางการเงินของโรงเรียนแต่ละระดับ พบว่าโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอน
เฉพาะระดับอนุบาล จะเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ได้สูงกว่า
โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยม เนื่องจากโรงเรียนเปิดสอนเฉพาะ
ระดับอนุบาลมีรายได้จากค่าอาหาร และคาร์ด และอื่น ๆ อีกหลายประเภท ซึ่งสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ ประทีป เอี่ยมศิริ (ประทีป เอี่ยมศิริ 2521 : 66) พบว่า
สถานภาพทางการเงินของโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนทุกระดับ ปรากฏว่า สถานภาพ
ทางการเงินของโรงเรียนระดับอนุบาลมั่นคงมากที่สุด และระดับประถมศึกษาชั้นต้นน้อย
ที่สุด ฉะนั้น โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลจึงมีความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการ
ได้ดีกว่า โรงเรียนจึงสามารถสนับสนุนครูได้ทุกด้าน ทำการจัดอุปกรณ์การสอนสื่อต่าง ๆ

ในด้านขวัญและกำลังใจครู เนื่องจากโรงเรียนมีฐานะทางการเงินคล่องตัว ครูจะได้รับสวัสดิการต่าง ๆ เช่นที่ การทำงานของครูก็จะสะดวกสบาย เพราะเมื่อต้องการสิ่งใดเสนอให้ผู้บริหารก็จะได้รับความสนใจ เนื่องจากโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลจำเป็นต้องคำนึงคุณภาพทางการเรียนของเด็กมาก ซึ่งต่างจากโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยม ผู้บริหารโรงเรียนจะให้ความสนใจน้อยกว่า การศึกษาระดับอื่น ๆ เนื่องจากโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและเปิดสอนถึงระดับมัธยม มีภาระกิจที่จะต้องรับผิดชอบการศึกษาหลายระดับ ประกอบกับค่าใช้จ่ายที่เก็บได้ไม่เต็มที่ จึงทำให้การสนับสนุนการสอนด้านสื่อการสอน อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ในระดับอนุบาลลดลง และนอกจากนี้ จากภาระเศรษฐกิจของโรงเรียนทำให้เราพบว่า สวัสดิการของครูโรงเรียนเอกชนที่มีฐานะเศรษฐกิจไม่ดีจะได้รับเงินเดือนไม่เต็มตามวุฒิ ทำให้ครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ขาดความกระตือรือร้น ทำงานไปเพียงวันหนึ่งวันหนึ่ง ไม่พยายามพัฒนาตัวเอง ผลการทำงานของครูจึงขาดประสิทธิภาพ ความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนจึงต่ำกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเหตุผลและผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดคนน่าจะเป็นการสนับสนุนได้ว่าโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลเพียงระดับเดียวมีความพร้อมทางการเรียนด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการจำแนก และด้านมิติสัมพันธ์ สูงกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยมอย่างมีนัยสำคัญ

2.2 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พบว่า คะแนนความสามารถด้านจำนวนของนักเรียนอนุบาลที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล และเปิดสอนถึงระดับประถมนั้นไม่แตกต่างกันนั้น น่าจะเป็นเพราะ ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่สอนกลุ่มวิชา ทักษะ คือภาษาและคณิตศาสตร์ เป็นหลัก เนื่องจากครูไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ไม่สามารถผสมผสานทักษะต่าง ๆ ได้จึงทำให้มุ่งสร้างทักษะด้านที่เห็นว่าสำคัญคือ ทักษะทางภาษา และทักษะทางคณิตศาสตร์/และนอกจากนี้ครูส่วนใหญ่จัดสอนทักษะต่าง ๆ แยกเป็นเอกเทศ ทำให้สอนไม่ทันตามรูปแบบ เนื่องจาก

มีทักษะที่จะต้องฝึกมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเลขา ปิยะอัจฉริยะ และคนอื่น ๆ (เลขา ปิยะอัจฉริยะ และคนอื่น ๆ 2527 : 48 - 50) ทำการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนชั้นเด็กเล็กพบว่า ในโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูใช้สอนมากที่สุดคือ กิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางภาษา และคณิตศาสตร์ และบางโรงเรียนผู้บริหารให้ครูผู้สอนคิดแนวการสอนด้วยตัวเอง โดยการใช้แบบฝึกหัดความพร้อมที่มีจำหน่ายตามท้องตลาด การสอนของครูจึงเน้นให้นักเรียน ทำแบบฝึกหัดเป็นสำคัญ จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของคะแนน ความสามารถทางด้านจำนวนของ โรงเรียน ที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลและโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ส่วนในโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษา ความพร้อมทางด้าน จำนวนมีค่าเฉลี่ยในระดับต่ำ น่าจะเป็นเพราะโรงเรียนมีภาระกิจจัดการศึกษาหลาย ระดับ ผู้บริหารคนเดียวไม่สามารถดูแลการทำงานได้อย่างทั่วถึง/บางโรงเรียนมีการ กระจายอำนาจให้มีบุคคลหนึ่งบุคคลใดรับผิดชอบการศึกษาแต่ละระดับ แต่เนื่องจากระบบ งานที่ซับซ้อนมีผู้รับผิดชอบหลายขั้นตอน การติดตามผลการทำงานหรือการปฏิบัติงานของ ครู โดยผู้รับผิดชอบซึ่งมิใช่ตัวผู้บริหาร จึงทำให้ครูผู้สอนขาดความเกรงใจหรืออาจจะเป็น เพราะผู้รับผิดชอบค่านั้นขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานการศึกษา ระดับอนุบาล ผลการนิเทศงานจึงไม่ประสบผลสำเร็จ จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของความพร้อมด้านจำนวนของ โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมนั้นต่ำกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยม ความพร้อม ทางการเรียนของนักเรียนระดับอนุบาลไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ด้วยเหตุผลดังนี้

2.3.1 โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยมนั้น จัด การศึกษาหลายระดับเช่นเดียวกัน ดังนั้นการเอาใจใส่ด้านวิชาการของโรงเรียนจึง

มุ่งเน้นระดับการศึกษาที่สูงสุด และให้ความสนใจระดับอนุบาลน้อยกว่าเหมือน ๆ กัน เพราะผลการเรียนระดับการศึกษาที่สูงสุด เป็นปัจจัยชี้ให้เห็นคุณภาพของโรงเรียนได้ชัดเจนกว่าระดับอนุบาล/หรืออาจจะคิดว่าระดับอนุบาลนั้นยังไม่มีสำคัญ ค่อยกวัดข้นในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นไปก็ได้ จากความคิดนี้ จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยม ขาดความสนใจ เอาใจใส่และติดตามการทำงานของครูระดับอนุบาลอย่างจริงจัง ด้านอุปกรณ์การสอนโรงเรียนสนับสนุนครูเกี่ยวกับสื่อการสอนและอุปกรณ์การสอนน้อย จึงทำให้ครูในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เน้นการใช้สื่อและอุปกรณ์ ทำให้เด็กในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยม ขาดโอกาสในการฝึกทักษะต่าง ๆ เหมือน ๆ กัน ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยมไม่แตกต่างกัน

2.3.2 สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และภายในห้องเรียน ระดับอนุบาลของโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยม มีลักษณะไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีการศึกษาหลายระดับ ในบริเวณเดียวกัน บริเวณโรงเรียนมีเนื้อที่จำกัด อาคารสถานที่มิได้ออกแบบสำหรับอนุบาลโดยเฉพาะ/ จึงทำให้ห้องเรียนระดับอนุบาลของโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยมขาดรูปแบบที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการสอนหลาย ๆ วิธี เหมือนกัน โต๊ะม้านั่ง ก็มีได้ออกแบบสำหรับเด็กอนุบาล แต่เป็นโต๊ะม้านั่งสำหรับเด็กประถม จึงทำให้การจัดกิจกรรมภายในห้องเรียนเปลี่ยนแปลงรูปแบบ กิจกรรมยาก ดังนั้นสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและระดับมัธยม/จึงขาดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แก่เด็กระดับอนุบาลเหมือน ๆ กัน ทำให้ความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและมัธยมไม่แตกต่างกัน/

2.3.3 บุคลากรที่สอนระดับอนุบาลในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและเปิดสอนถึงระดับมัธยม ต่างได้รับความสนใจจากผู้บริหารน้อยกว่าบุคลากรที่สอนในระดับชั้นที่สูงกว่าเหมือน ๆ กัน เพราะผู้บริหารเห็นความสำคัญของการศึกษาระดับอื่น ๆ สำคัญกว่าระดับอนุบาล จึงทำให้การส่งเสริมและพัฒนาครูของโรงเรียนมุ่งเน้นจะพัฒนาเฉพาะการศึกษาระดับประถมและระดับมัธยม ส่วนการคัดเลือกครูเข้าสอนก็เช่นกัน ครูที่มีประสบการณ์และมีความสามารถในด้านการสอน จะถูกคัดเลือกให้สอนในระดับชั้นประถมและมัธยมเท่านั้น อาจจะทำให้ครูสอนระดับอนุบาลไม่มีความจำเป็นต้องใช้ครูที่มีความสามารถมากเหมือนกัน ทำให้ครูระดับอนุบาลในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยม ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน เหมือน ๆ กัน คือไม่ขยัน ไม่กระตือรือร้น ไม่พยายามพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น จึงทำให้ผลการเรียนของนักเรียนระดับอนุบาลในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมไม่แตกต่างกัน

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนถึงระดับประถมและเปิดสอนถึงระดับมัธยมประสบปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาระดับอนุบาลคล้ายคลึงกัน ทำให้สภาพการสอนของครูและผลการเรียนของเด็กไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียนเอกชนและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และผู้เกี่ยวข้องดังนี้

1. โรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานปานกลาง และต่ำ ควรศึกษาถึงหลักการจัดอาคารสถานที่ การตกแต่งบริเวณโรงเรียน และลักษณะการจัดห้องเรียนของนักเรียน

ระดับอนุบาลของโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูง และนำมาปรับปรุงโรงเรียนของคนให้มีมาตรฐานสูงขึ้น อันจะส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมของเด็กในระดับอนุบาล

2. โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนชั้นสูงสุดถึงระดับประถมและระดับมัธยม ที่มี การสอนระดับอนุบาลในโรงเรียน ควรให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาระดับอนุบาลให้ มากขึ้น เพราะการเตรียมความพร้อมของเด็กวัยนี้จะเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี และมี อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กในชั้นสูงขึ้น

3. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานปานกลางและต่ำ และโรงเรียนที่ เปิดสอนถึงชั้นสูงสุด ระดับประถมและมัธยม ที่มีการสอนระดับอนุบาลในโรงเรียน ควร ได้รับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เกี่ยวกับหลักสูตร หลักการจัดการ การเรียนการสอนของระดับอนุบาล เพื่อจะได้พัฒนาวิธีการของระดับนี้ให้มีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น

4. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่มีการสอนอนุบาล ในโรงเรียนทุกระดับ ควร สนับสนุนให้บุคลากรระดับอนุบาล ได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ จิตวิทยาของเด็ก วิธีการสอน การผลิตและการใช้สื่อการสอนอย่างถูกต้อง อันจะก่อให้เกิด ผลในการเตรียมความพร้อมแก่เด็กมากที่สุด

5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรมีหน่วยงานเฉพาะไว้ทำหน้าที่ รับผิดชอบในการควบคุมดูแล ตรวจสอบให้คำแนะนำ และเป็นที่ปรึกษา งานการจัดการศึกษาก่อน อนุบาลให้แก่โรงเรียนเอกชนให้เพียงพอ

6. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรได้มีการประเมินมาตรฐาน ของโรงเรียนเอกชนทุกปี เพื่อเป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนได้ปรับปรุงคุณภาพ การเรียน การสอนและเป็นเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างเฉพาะในกรุงเทพมหานคร เท่านั้น ผลการศึกษาจึงอยู่ในขอบเขตจำกัด ดังนั้นจึงควรได้มีการวิจัยลักษณะนี้ซ้ำอีก โดยขยาย

ขอบเขตประชากรให้ครอบคลุมไปทุกภาคของประเทศ เพื่อเป็นการยืนยัน สนับสนุน
ผลการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้ ว่างขวางยิ่งขึ้น

2. กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้มีเพียงนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เพียงกลุ่มเดียว
จึงน่าจะไม่สามารถครอบคลุมการวัดคุณภาพของโรงเรียน หากมีการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษา
กลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองของเด็กด้วย เพราะการศึกษา
ระดับอนุบาลนี้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็กมาก จะทำให้ทราบสภาพที่แท้จริง
เป็นการยืนยันความถูกต้องถึงข้อมูลที่ได้มา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งหมด 4 ตอน คือวัดทักษะความสามารถ
4 ด้านคือ ด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านการจำแนก และด้านมิติสัมพันธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา
จากองค์ประกอบของความพร้อมทางการเรียนของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มศว ประสานมิตร ในการวิจัยครั้งต่อไปควรใช้แบบทดสอบที่ศึกษาจากองค์ประกอบด้าน
อื่น ๆ บ้าง และอาจปรับปรุงจำนวนข้อคำถามแต่ละตอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร, สำนักงาน รายงานการประเมินมาตรฐานโรงเรียน
ประถมศึกษา ปีการศึกษา 2524 2525, 36 หน้า
- การประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์, สำนักงาน รายงานการวิจัยโครงการวิจัยและพัฒนา
รูปแบบการจัดชั้นเด็กเล็ก สุรินทร์ 2527, 242 หน้า
- กัญญวดี บุญชื่อ "การทดลองสอนชั้นอนุบาล" จากเอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ
การวิจัยทางการศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หน้า 3 - 5 สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี 2522
- กนิษฐา แก้วสวัสดิ์วงศ์ องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ของเด็กเกาะและเด็กพื้นราบ ปรวิญญาณพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2524, 138 หน้า
- ไชศรี วรรณวิชา การสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการอ่าน และการศึกษาความพร้อม
ในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 บางโรงเรียนในภาคการศึกษา 1 ปรวิญญาณพนธ์
กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2507, 136 หน้า
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน หน่วยศึกษานิเทศก์ การศึกษา
ระดับก่อนประถมศึกษาของไทย 2524 2524, 65 หน้า
- _____ คู่มือการอบรมครูสอนชั้นเด็กเล็ก 2527, 82 หน้า
- _____ คู่มือการบริหารโรงเรียนอนุบาล โรงพิมพ์คุรุสภา 2525, 82 หน้า
- _____ แนวการจัดโรงเรียนอนุบาล โรงพิมพ์คุรุสภา 2525, 55 หน้า
- _____ วางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 (พ.ศ.2525 - 2529)
ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา 76 หน้า
- _____ สรุปผลการสัมมนาระดับชาติ โรงแรมเวียงไค้ 2527, 44 หน้า
- _____ รายงานเฉพาะเรื่อง การประสานงานระหว่างรัฐกับเอกชนในการจัด
การศึกษาระดับอนุบาลศึกษาและประถมศึกษา 2527, 42 หน้า

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานการวิจัยการจัดศูนย์เด็กเล็ก
ก่อนวัยเรียนในประเทศไทย โรงพิมพ์และท่าปกเจริญผล 2522, 143 หน้า

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน งานธุรการกองทะเบียนและสถิติ
รายชื่อโรงเรียนราษฎร์ในส่วนกลาง ประเภทสามัญ 2526, 68 หน้า

_____ สรุปและวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาเอกชน พ.ศ.2504 - 2525
ทางทุนส่วนจำกัดภาพพิมพ์ 2525, 221 หน้า

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2526
2527, 4 หน้า

_____ วารสารการศึกษาเอกชน ฉบับคู่มือปฏิบัติงานโรงเรียนราษฎร์ วัฒนาพานิช
2523, 622 หน้า

_____ คู่มือการประเมินมาตรฐานโรงเรียนราษฎร์ สายสามัญ พ.ศ.2524 โรงพิมพ์
สินทวี 2524, 168 หน้า

_____ รายงานการวิจัยเพื่อจัดระดับมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนราษฎร์ สายสามัญ
ปีงบประมาณ 2523 - 2524 2525, 215 หน้า

คณะอาจารย์ผู้สอนวิจัย 521 วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ เอกสาร
ประกอบการสอนวิชา วิจัย 521 ปริญญาโท กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2527, 212 หน้า อัดสำเนา

จินตนา เนียมเปี้ย พัฒนาการทางภาษาคำนจำนวนด้วยคำและความซับซ้อนของประโยค
ของเด็กก่อนวัยเรียน ปริญญาโท กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2521, 165 หน้า อัดสำเนา

จินตนา หนูผึ้ง อนุบาลศึกษา วิทยุอักษรการพิมพ์ 2525, 107 หน้า

จิตต์โส ผดุงพัฒน์ แบบทดสอบความพร้อมที่จะเรียนอ่านทางด้านการสามารถในการแยก
เสียงที่ได้ยิน ปริญญาโท กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2510, 155 หน้า อัดสำเนา

เฉลิมพล กันสกุล พัฒนาการทางสติปัญญาและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กก่อนวัยเรียน
ในเขตการศึกษา 3 ปริญญาโท กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2521, 121 หน้า อักสำเนา

ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ ประเภทของการวิจัย สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
 จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 137 หน้า

ฐิษฐ์ อ่อนโคกสูง จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทยวัฒนาพานิช 2522, 137
 หน้า

ฐศรี วงศ์รัตน์ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย โรงพิมพ์เจริญผล 2525, 252
 หน้า

ชำนัญ เงินทอง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์ ระดับประถมศึกษาใน
กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518 หน้า อักสำเนา

ชัยยุทธ บุญยสวัสดิ์ การสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนอ่านด้านความสามารถ
จำแนกด้วยสายตาสำหรับเด็กก่อนเข้าเรียน วิทยานิพนธ์ ค.ม.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2516, 210 หน้า อักสำเนา

ชมรมไทย-อิสราเอล ผู้รวบรวมและเรียบเรียง เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน เล่ม 2
 โรงพิมพ์เจริญผล 2526, 126 หน้า

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล
 ไทยวัฒนาพานิช 2521, 181 หน้า

"ปัญหาปฐมวัยศึกษาและแนวทางแก้ไข" ใน เอกสารชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอน
ปฐมวัยศึกษา เล่มที่ 3 หน้าที่ 11 - 15 หน้า 218 - 221 มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมาธิราช 2524, 272 หน้า

เชาว์ ทับทิมทอง การวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมทางการเรียนคณิตศาสตร์ของ
นักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 12 ปริญญาโท กศ.ม.มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 120 หน้า อักสำเนา

- เตือนใจ เศรษฐ์สัทธิโก แบบฝึกความพร้อมทางการเรียน วัฒนาพานิช 2524, 51 หน้า
- นิตยา คชภักดี เลือกของเล่นให้ลูก โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ 2522, 16 หน้า
- นิตยา ภัสสรศิริ และคนอื่น ๆ "การจัดศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในประเทศไทย" จากเอกสาร
ประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2524
- นงเยาว์ แซ่เพ็งแซ และคนอื่น ๆ ความพร้อมในการอ่าน โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์
 2522, 148 หน้า
- นงลักษณ์ วิรัชชัย "ความแปรปรวนระหว่างโรงเรียนและความแปรปรวนภายในโรงเรียน
 ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน : การใช้ฟังก์ชันการถดถอยทางการศึกษาประยุกต์กับโรงเรียน
 ประถมศึกษาในประเทศไทย" ผลงานการวิจัยทางการศึกษา เล่ม 1 สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2524, 415 หน้า
- นงลักษณ์ สีนสืบผล "หลักการและขอบข่ายของปฐมวัยศึกษา ในเอกสารการสอนชุดวิชา
พฤติกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1 - 5 หน้า 31 มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมาธิราช 2524, 263 หน้า
- บรรเทิง ยันตโกเศศ "องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านค่าของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง จังหวัดตราด" ผลงานวิจัยทางการศึกษา เล่ม 1
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2524, 618 หน้า
- บันลือ พฤกษ์วัน การประถมศึกษา บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2518, 230 หน้า
- บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สถาบัน รายงานการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษา
ประชาบาล โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2526, 97 หน้า
- ประทีป เอี่ยมศิริ สถานภาพทางการเงินของโรงเรียนราษฎร์ สายสามัญศึกษาใน
กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2521 ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2521, 66 หน้า อัดสำเนา
- ประภัสสร นิยมธรรม การศึกษาเด็กในทัศนะของเพียเจต์และนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน
เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 153 คุรุสภา 2517, 28 หน้า

- ประสาธ อิศรปริศา จิตวิทยาการศึกษา สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต 2522, 155 หน้า
- พิชัย สันติภิรมย์ การใช้อุปกรณ์การสอนของครูอนุบาลโรงเรียนราษฎร์ ในกรุงเทพมหานคร
 วิทยานิพนธ์ ค.ม.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516, 193 หน้า อักสำเนา
- พิทร ทองชั้น แบบทดสอบความพร้อมทางการเรียน ครูสภา 2516, 30 หน้า
- พรรณี ชูทัย การสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนอ่านสำหรับนักเรียนชั้น ป.1
 ภาควิชาประถมศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512, 191 หน้า
 อักสำเนา
- พิศเพลิน เขียวหวาน องค์ประกอบบางประการที่เกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิทยานิพนธ์ ค.ม.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2521, 315 หน้า อักสำเนา
- ราศรี ทองสวัสดิ์ "กิจกรรมสร้างสรรค์" เอกสารประกอบการอบรมครูอนุบาลของสมาคม
 อนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย จัดร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 ระหว่างวันที่ 2 - 11 เมษายน 2523 (อักสำเนา)
- รัชดา สุทรา แบบทดสอบความพร้อมทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน วิทยานิพนธ์
 ค.ม.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518 หน้า อักสำเนา
- ลัดดา นิละมณี "คุณลักษณะ และพฤติกรรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย" เอกสาร
 การสอนชุดวิชา พฤติกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา เล่มที่ 2 หน่วยที่ 6 - 10
 หน้า 145 - 148 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2524, 264 หน้า
- เลขา ปิยะจรรย์ะ การศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนชั้นเด็กเล็กใน
โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
 2527, 132 หน้า
- วรสุภา บุญยไวโรจน์ และคนอื่น ๆ การศึกษาความพร้อมของนักเรียนชั้นเด็กเล็กใน
โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียน
ประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
 2527, 124 หน้า

- วิจิตร วุฒบางกูร การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา สมุทรปราการ ชนิษฐการพิมพ์
และโฆษณา 2524, 237 หน้า
- วิเชียร เขียมเมือง "ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2521 ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี ผลงานวิจัย
ทางการศึกษา เล่ม 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2524, 103 หน้า
- วิเชียร ประารมภ์ ปัจจัยที่จำแนกความแตกต่างของมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาใน
เขตการศึกษา 6 ปริชญานีพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2528, 162 หน้า อัดสำเนา
- วิรัช วรรณรัตน์ วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำนักทดสอบทาง
การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 212 หน้า
- ศักดิ์สิทธิ์ ชักคิยาสุวรรณ ตัวบ่งชี้ความแตกต่างในการปฏิบัติของครูตามแนวการใช้หลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ปริชญานีพนธ์ กศ.ค. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2526, 184 หน้า อัดสำเนา
- सानนท์ ฉายศรีศิริ องค์ประกอบบางประการที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครปฐม ปริชญานีพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522 หน้า อัดสำเนา
- สามัญศึกษา, กรม หนวยศึกษานิเทศก์ แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1
คุรุสภา 2524, 113 หน้า
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย สาขาศึกษาศาสตร์ เอกสารการสอนชุดวิชาสถิติ วิจัย
และการประเมินผลการศึกษา เล่มที่ 3 หน่วยที่ 11 - 15 ฝ่ายการพิมพ์ สำนักเทคโนโลยี
ทางการศึกษา 2524, 217 หน้า
- สุชา จันทรเอม และสุรางค์ จันทรเอม จิตวิทยาพัฒนาการ ไทยวัฒนาพานิช 2520,
97 หน้า
- สุรเดช ปนาทกุล ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา
ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ วิทยานิพนธ์ ค.ม.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520 หน้า อัดสำเนา

- อารมณ จินดาพันธ์ อาคารสถานที่และการใช้ประโยชน์ของโรงเรียนราษฎร์ระดับ
ประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2521, 115 หน้า อัดสำเนา
- อนันต์ น้ำเจริญ การวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 12 ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 145 หน้า อัดสำเนา
- Culkin, Mabel Louise. Teaching The Youngest. New York, Macmillan
 Company, 1969, 305 p.
- Gange, Robert M. The Condition Learning. New York, Holt & Rinehart
 1970. 407 p.
- Hurlock, Elizabeth A. Child Development. 2nd ed., New York, McGraw-Hill
 Book Co., 1972. 211 p.
- Knief, H.L. and J.B. Stroud. "Interaction among Various Intelligence,
 Achievement and Social Class Scores," The Journal of Education and
Psychology. 1959, 1167 p.
- McCarthy, D. "Language Development in Children" in L. Carmichael (ed.)
Manual of Child Psychology. New York : John & Wiley, 1954, 630 p.
- Mussen, P.H., Conger, J.J., Kagan, J. Child development and Personality.
 3rd edition New York : Harper & Row. 1969, 429 p.
- Piaget, J. Play Dream and Imitation in Childhood. New York, Norton,
 1970. 322 p.

ภาคผนวก

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง	ระดับสูงสุดที่เปิดสอน
1.	จักรินทรวิทย์ฯ บางเขน	35	อนุบาล - ประถม
2.	ประชาชื่นวัฒนา	25	อนุบาล - ประถม
3.	อนุบาลปรางทิพย์	24	อนุบาล
4.	ผดุงศิษย์พิทยฯ	35	อนุบาล - มัธยม
5.	สมาคมสตรีไทย	30	อนุบาล - ป.6
6.	เพชรรัตน์	39	อนุบาล - มัธยม
7.	เซนต์จอห์น	29	อนุบาล - มัธยม
8.	พระฤทัยคอนแวนต์	29	อนุบาล - มัธยม
9.	สตรีประทีปวิทย	31	อนุบาล - ป.6
10.	สัมาชีวิศิลป์	20	อนุบาล - ป.6
11.	อนุบาลพรหมพิศ	35	อนุบาล
12.	อนุบาลธรรมานันท์	29	อนุบาล
13.	กันตะบุตร	27	อนุบาล - มัธยม
14.	วรบุตรวิทยา	15	อนุบาล - มัธยม
15.	ปรีญาทิพย์	25	อนุบาล - ป.6
17.	อนุบาลสุภาวรัตน์	23	อนุบาล
18.	อนุบาลกิตติคุณ	35	อนุบาล
19.	สวนบัว	38	อนุบาล - มัธยม
20.	สมฤทัย	38	อนุบาล - ป.6
21.	อนุบาลโชติมา	25	อนุบาล

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง	ระดับสูงสุดที่เปิดสอน
22.	อนุบาลเยี่ยมมนุษย์	28	อนุบาล
23.	วัฒนานิเวศน์	31	อนุบาล
24.	อนุบาลจุไรรัตน์	39	อนุบาล
25.	สมถวิล	24	อนุบาล - ป.6
26.	แสงทิพย์	25	อนุบาล - มัธยม
27.	อนุบาลสังสิทธิ์	22	อนุบาล
28.	การณี	25	อนุบาล - ป.6
29.	สตรีวรรณาก	26	อนุบาล - มัธยม
30.	ถนนพิศวิทยา	37	อนุบาล - ป.6
31.	ศิริพรรณวิทยา	39	อนุบาล - ป.6
32.	พิมานวิทย์	24	อนุบาล - ป.6
33.	อนุบาลกุ๊กไก่	27	อนุบาล
34.	สตรีทัศนสงฆ์เสนี	33	อนุบาล - มัธยม
35.	อนุบาลพิริยะโยธิน	22	อนุบาล
36.	บางกอกศึกษา	26	อนุบาล - ป.6
37.	บ้านครัววิทยา	25	อนุบาล - ป.6
38.	จารุณี	23	อนุบาล - ป.6
39.	อนุบาลจันทน์ศิลป์	22	อนุบาล
40.	พรศรีวิทยา บางโพ	20	อนุบาล - มัธยม

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความสามารถทางด้านภาษา ในการ
วัดความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายโรงเรียน

ลำดับที่ของ โรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง N	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ความแปรปรวน S^2
1.	24	8.7083	.6241
2.	35	8.4000	1.0901
3.	29	9.1034	1.1447
4.	23	8.0435	1.4610
5.	35	7.2000	1.4912
6.	25	8.2800	1.2083
7.	25	8.8000	.9574
8.	28	7.1429	1.9947
9.	31	8.0968	1.7768
10.	39	8.4103	1.9563
11.	22	6.4545	1.7922
12.	27	8.5185	1.1222
13.	22	7.3636	1.3644
14.	22	7.2273	1.3068
15.	30	7.0000	1.1447
16.	31	8.4516	1.0276
17.	20	9.0500	.9987
18.	25	7.7600	1.4224
19.	38	6.1053	1.7826
20.	24	7.2500	1.6485
21.	25	7.6800	1.3140
22.	37	8.6216	1.0097
23.	39	7.3077	1.5920
24.	24	6.8750	1.2270
25.	26	7.6923	1.2890
26.	25	7.5600	1.7340
27.	23	7.3913	1.5297
28.	35	8.4286	1.1190
29.	25	5.7200	1.5416
30.	34	8.2353	1.4367
31.	39	8.2051	1.7499
32.	30	7.5333	1.2521
33.	25	8.0800	1.3515
34.	27	4.7778	1.6251
35.	15	5.8667	2.8502
36.	38	8.5789	1.3682
37.	25	7.5600	1.5832
38.	26	7.1923	1.5753
39.	33	7.6364	1.3421
40.	20	7.3500	.9333
รวม	1126	7.6909	1.6946

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความสามารถทางจำนวน ในการ
วัดความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายโรงเรียน

ลำดับที่ของโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง N	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ความแปรปรวน S^2
1.	24	9.7083	.4643
2.	35	9.1429	.8793
3.	29	8.9310	.8836
4.	23	8.4783	.9941
5.	35	8.9429	1.3541
6.	25	8.6000	.8165
7.	25	9.1600	.6880
8.	28	8.6429	.7800
9.	31	8.9677	.7951
10.	39	9.3077	.9775
11.	22	8.2273	.8691
12.	27	9.0741	.8286
13.	22	8.3626	1.3988
14.	22	8.4545	1.1434
15.	30	9.5000	.6823
16.	31	8.8710	.6187
17.	20	9.4000	.6806
18.	25	8.4400	1.1930
19.	38	8.2632	1.1073
20.	24	8.6667	1.0072
21.	25	8.4400	.8699
22.	37	8.8649	.8551
23.	39	8.6154	1.4440
24.	24	8.4167	1.1001
25.	26	8.6154	.9729
26.	25	8.7200	.8907
27.	23	8.4783	1.0816
28.	35	9.0857	.8531
29.	25	8.2400	1.2342
30.	34	8.1471	1.0190
31.	39	8.4615	1.3543
32.	30	8.8667	.8604
33.	25	8.7200	.7916
34.	27	6.7037	1.4092
35.	15	7.3333	1.9049
36.	38	8.8947	.6893
37.	25	8.4800	1.0456
38.	26	8.0769	1.8314
39.	33	8.2121	.9273
40.	20	7.8000	1.7045
รวม	1126	8.6421	1.1657

ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความสามารถทางด้านการจำแนก
ในการวัดความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายโรงเรียน

ลำดับที่ของโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง N	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ความแปรปรวน S^2
1.	24	9.0833	.7755
2.	35	8.9714	.9848
3.	29	8.8966	.1131
4.	23	7.1304	1.5167
5.	35	7.1429	2.0167
6.	25	7.5600	1.4166
7.	25	8.4800	1.0050
8.	28	7.3929	1.4991
9.	31	7.9355	1.7689
10.	39	8.1538	1.1594
11.	22	6.7727	2.0915
12.	27	7.6667	1.3868
13.	22	6.0000	1.8772
14.	22	8.5455	1.1434
15.	30	7.5000	1.3065
16.	31	7.9032	.8309
17.	20	8.2000	1.0563
18.	25	6.9600	2.2635
19.	38	5.9474	2.2050
20.	24	6.0417	1.9444
21.	25	7.1200	1.7635
22.	37	8.1622	1.3232
23.	39	5.8718	2.0923
24.	24	6.5000	1.6681
25.	26	5.9231	1.9985
26.	25	6.2000	2.1985
27.	23	7.1304	1.8661
28.	35	6.8857	2.0972
29.	25	6.3600	1.8682
30.	34	6.8824	1.6286
31.	39	6.5641	2.1739
32.	30	8.4000	1.5222
33.	25	7.7600	1.2675
34.	27	5.333	1.9807
35.	15	4.8000	2.0071
36.	38	8.8158	.7299
37.	35	6.3200	2.3756
38.	26	4.5385	2.3192
39.	33	7.0606	1.7128
40.	20	6.5000	1.9868
รวม	1126	7.1892	2.0028

ตาราง 13 คะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์
ในการวัดความพร้อมของนักเรียนอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายโรงเรียน

ลำดับที่ของโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง N	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ความแปรปรวน s^2
1.	24	8.9167	.8805
2.	35	8.6857	1.0224
3.	29	8.7886	1.2437
4.	23	7.5652	1.6467
5.	35	8.0286	1.5240
6.	25	8.1200	1.6411
7.	25	8.6800	.9883
8.	28	7.8214	1.7438
9.	31	7.6774	1.8328
10.	39	8.6154	1.3498
11.	22	6.1364	2.9325
12.	27	8.3704	1.0432
13.	22	7.8636	2.0998
14.	22	8.3636	1.4653
15.	30	8.5667	1.9945
16.	31	6.8387	1.7146
17.	20	9.1500	.8751
18.	25	7.8800	2.1471
19.	38	5.5000	2.3452
20.	24	6.0000	2.4847
21.	25	6.6400	1.8682
22.	37	8.4054	1.2574
23.	39	6.6410	2.1823
24.	24	7.3750	1.6101
25.	26	8.0769	1.5981
26.	25	5.9200	1.3515
27.	23	7.6957	1.8934
28.	35	8.4571	1.3360
29.	25	5.8400	2.2672
30.	34	8.0294	1.6046
31.	39	7.3077	1.4717
32.	30	8.6333	1.1290
33.	25	7.7200	1.4583
34.	27	7.4444	1.4500
35.	15	5.6000	2.5857
36.	38	8.4474	1.8559
37.	25	6.8400	1.8859
38.	26	5.2692	1.9091
39.	33	7.3939	1.8190
40.	20	6.9500	1.9595
รวม	1126	7.5995	1.9782

ที่ ศธ.1001/2078

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

4 มีนาคม 2528

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูล
เรียน ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการและครูใหญ่โรงเรียน

ด้วย นางสาวสุภา พรศิริกุล นิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "เปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนอนุบาล
จากการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานต่างกัน ในกรุงเทพมหานคร" โดย
มีความประสงค์ที่จะเก็บข้อมูลในโรงเรียนเอกชน และโรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนหนึ่งที่อยู่ใน
กลุ่มตัวอย่างครั้งนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนพิจารณาแล้วเห็นว่า วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มี
ประโยชน์ต่อการศึกษาเอกชนและการศึกษาของชาติโดยส่วนรวม สมควรที่จะได้รับการสนับสนุน จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้ความร่วมมือด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญ แสงศักดิ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ฝ่ายแผนงาน

โทร.2828654